

ชุดวิชาที่ 1:

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน (Foundation in Financial Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 1 : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน

ภาพรวมของเนื้อหา

การวางแผนทางการเงินมีบทบาทและความสำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นคงทางการเงิน ความมั่นคงในการดำเนินชีวิต และอิสรภาพทางการเงินในอนาคต ตลอดจนสามารถตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะของแต่ละบุคคลได้ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันบุคคลโดยส่วนใหญ่ละเลยและไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินเท่าที่ควร ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ คือ ปัจจัยทางด้านสถานภาพหรือฐานะทางการเงิน และปัจจัยทางด้านความเชื่อและทัศนคติที่ผิด ทั้งนี้การละเลยและไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินอาจนำมาซึ่งผลเสียต่อบุคคลดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงินตามที่ต้องการได้ หรือในกรณีที่ร้ายแรงอาจก่อให้เกิดความสูญเสียทางการเงินหรือโอกาสในการหารายได้ สำหรับการใช้จ่ายในการดำรงชีพ ทั้งของตนเองและของผู้ที่อยู่ในอุปการะ นอกจากนี้ในระยะยาวอาจทำให้บุคคลดังกล่าวต้องประสบกับปัญหาความยากลำบากในการดำรงชีวิตในบั้นปลายของชีวิตหรือหลังเกษียณอายุได้

ทั้งนี้องค์ประกอบของแผนทางการเงิน ซึ่งเกิดจากการบูรณาการแผนทางการเงินในหลากหลายด้านเข้าด้วยกันที่ประกอบด้วย การจัดทำงบการเงิน งบประมาณส่วนบุคคลและการจัดการกระแสเงินสด การวางแผนการลงทุน การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนการประกัน การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ และการวางแผนภาษีและมรดก โดยกระบวนการในการวางแผนทางการเงิน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการและเป้าหมายของผู้รับคำปรึกษา หลังจากนั้นจะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำและนำเสนอแผนทางการเงินต่อผู้ขอรับคำปรึกษา ก่อนที่จะมีการนำแผนทางการเงินที่ผู้ขอรับคำปรึกษาเห็นชอบไปลงมือปฏิบัติ และในขั้นตอนสุดท้ายจะต้องมีการทบทวนและตรวจสอบแผนทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แผนทางการเงินดังกล่าวทันสมัยและสอดคล้องกับปัจจัยแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้นในส่วนของความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน นักวางแผนการเงินจึงต้องเข้าใจความหมายและความสำคัญของการวางแผนทางการเงิน บทบาทและหน้าที่ของนักวางแผนทางการเงิน บุคคลที่เกี่ยวข้องและองค์ประกอบของการวางแผนทางการเงิน เพื่อให้การวางแผนการเงินมีประสิทธิภาพสูงสุด

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงิน ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 1 : การวางแผนการเงิน : หัวข้อ : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. Gitman, Lawrence J., and Joehnk, Michael D. *Personal Financial Planning*. South-Western/Thomson Corporation, 2005.
2. Hallman, V.G. and Rosenbloom, J.S., *Personal Finance Planning*, 6th ed., McGraw-Hill, 2000
3. Louis Cheng, Leung Tak Yan and Wong Yiu Hing. *Financial Planning and Wealth Management an international perspective*. Singapore: McGraw-Hill, 2009.
4. สุขใจ น้ำมุด. 2551. *กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :

1. เข้าใจความหมายและความสำคัญของการวางแผนทางการเงิน
2. เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของวิชาชีพนักวางแผนทางการเงิน
3. เข้าใจและสามารถระบุองค์ประกอบของหลักในการจัดการความมั่งคั่ง (Wealth Management) ได้
4. เข้าใจและสามารถอธิบายกระบวนการวางแผนทางการเงินในแต่ละขั้นตอนได้
5. เข้าใจลักษณะของเป้าหมายทางการเงินที่ดีและสามารถกำหนดเป้าหมายทางการเงินที่ดีได้

ชุดวิชาที่ 1:

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน (Foundation in Financial Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 2 : เครื่องมือทางการเงินสำหรับการบริหารสภาพคล่องส่วนบุคคล

ภาพรวมของเนื้อหา

เงินสดเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงที่สุดของบุคคล และบุคคลจำเป็นต้องถือเงินสดไว้เพื่อใช้จ่ายในการดำรงชีวิต (pocket money) เพื่อสำรองไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน (emergency reserves) และเพื่อสะสมมูลค่า (store of value) แต่การถือเงินสดไว้จำนวนมากจะทำให้ไม่ปลอดภัย ไม่ได้ผลตอบแทนและเกิดต้นทุนค่าเสียโอกาส ดังนั้นบุคคลจึงจำเป็นต้องมีการบริหารเงินสดเพื่อให้มีจำนวนเงินที่เพียงพอต่อการใช้จ่ายที่จำเป็น ไม่มากเกินไปจนก่อให้เกิดต้นทุนค่าเสียโอกาส แต่ไม่น้อยจนเกิดการขาดแคลนในยามที่ต้องการใช้เงิน และนำเงินสดส่วนที่เหลือไปลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องประเภทอื่นๆ เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น ทั้งนี้ทางเลือกหรือแนวทางในการบริหารเงินสดมีหลากหลายช่องทาง ได้แก่ การฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งแบ่งออกเป็นหลายประเภท เช่น บัญชีเงินฝากกระแสรายวัน บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ บัญชีเงินฝากประจำ บัตรเงินฝาก นอกจากการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์แล้วบุคคลยังสามารถซื้อตั๋วเงินคลัง ลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงิน หรือลงทุนในกองทุนตลาดเงิน เป็นต้น ซึ่งการที่จะเลือกแนวทางใดในการบริหารเงินสดนั้นบุคคลควรเปรียบเทียบข้อดีและข้อด้อยของแต่ละทางเลือก เพื่อพิจารณาเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและให้ประโยชน์สูงสุด โดยอาจพิจารณาจากปัจจัยที่สำคัญ คือ อัตราผลตอบแทน อัตราภาษีและความเสี่ยง ของแต่ละทางเลือกประกอบการตัดสินใจ

ในส่วนของการก่อกำหนดหรือการบริหารสินเชื่อ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อตอบสนองต่อการบริโภค (consumption) เพื่อความสะดวก (convenience) หรือเพื่อสำรองไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน (contingency) และถึงแม้ว่าการใช้สินเชื่ออาจมีความจำเป็นหรือความสะดวกสบายดังที่กล่าวมาแล้ว แต่การใช้สินเชื่อก็มีข้อเสียที่แต่ละบุคคลพึงระวัง คือ การใช้สินเชื่อเกินความจำเป็นซึ่งอาจทำให้บุคคลประสบปัญหาทางการเงินถึงขั้นถูกฟ้องร้องล้มละลายได้ และการขอสินเชื่อจะมีต้นทุนของสินเชื่อหรือดอกเบี้ยเสมอ โดยประเภทของสินเชื่อสามารถแบ่งออกได้เป็นสินเชื่อระยะสั้น ที่มีกำหนดระยะเวลาในการชำระคืนภายใน 1 ปี และสินเชื่อระยะยาวที่มีระยะเวลาในการชำระคืนนานเกินกว่า 1 ปี

ทั้งนี้ผู้กู้ควรที่จะมีแนวทางในการบริหารสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถชำระเงินกู้คืนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ได้แก่ ขั้นตอนการขอกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินแต่ละแห่ง การเตรียมข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการขอกู้ยืมเงิน การจ่ายคืนเงินกู้ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขอกู้ยืมเงิน นอกจากนี้ควรที่จะรู้ถึงข้อดีและข้อเสียหรือข้อเปรียบเทียบระหว่างการซื้อและการเช่า สำหรับเป็นข้อมูลประเมินเพื่อการตัดสินใจที่เหมาะสม

ดังนั้นในการวางแผนทางการเงิน นักวางแผนการเงินต้องเข้าใจแนวคิดความจำเป็นในการบริหารเงินสด และสามารถเลือกทางเลือกในการบริหารเงินสดตลอดจนการเลือกใช้บริการสินเชื่อที่เหมาะสม รวมถึงกระบวนการตัดสินใจเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียระหว่างการซื้อหรือการเช่า ในฐานะเป็นแหล่งที่มาของสภาพคล่องส่วนที่ขาดเพื่อบริหารสภาพคล่องให้กับผู้รับคำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงิน ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 1 : การวางแผนการเงิน : หัวข้อ : Consumption Planning จุดเริ่มต้นของการสร้างความมั่งคั่ง โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. Gitman, Lawrence J., and Joehnk, Michael D. *Personal Financial Planning*. South-Western/Thomson Corporation, 2005.
2. Louis Cheng, Leung Tak Yan and Wong Yiu Hing. *Financial Planning and Wealth Management an international perspective*. Singapore: McGraw-Hill, 2009.
3. Stillman, Richard J. *Guide to Personal Finance : A lifetime Program of Money Management*. Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall, 1988.
4. สุขใจ น้ำผุด. 2551. *กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
5. สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2548. *ตลาดการเงินและการกำกับดูแล*. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
6. อัญญา ชันธวิทย์. 2545. *กลไกของตลาดการเงินในระบบเศรษฐกิจไทย*. กรุงเทพฯ ฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
7. ศิริสุข อินละคร. 2550. *การเงินบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :**

1. เข้าใจแนวคิดในการบริหารเงินสดและความจำเป็นที่บุคคลต้องถือเงินสดหรือรักษาสภาพคล่อง
2. เข้าใจและสามารถเปรียบเทียบข้อดีและข้อด้อยของทางเลือกในการบริหารเงินสดแต่ละทางเลือกได้
3. สามารถเลือกทางเลือกในการบริหารเงินสดที่เหมาะสมให้กับผู้รับคำปรึกษาได้
4. สามารถอธิบายความแตกต่างในวิธีการคิดดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ และคำนวณหาดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ในวิธีต่าง ๆ ได้
5. สามารถอธิบายความแตกต่างในวิธีการคิดต้นทุนของสินเชื่อ (ดอกเบี้ย) และคำนวณหาต้นทุนของสินเชื่อ (ดอกเบี้ย) ในวิธีต่าง ๆ ได้
6. สามารถอธิบายถึงลักษณะ ข้อดี ข้อจำกัด และเลือกใช้บริการสินเชื่อประเภทต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
7. สามารถอธิบายวิธีการและสิ่งจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการขอสินเชื่อ เช่น ขั้นตอนการขอสินเชื่อ การเตรียมข้อมูลในการขอสินเชื่อ การจ่ายค้ำเงินกู้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขอสินเชื่อ และการรักษาความสัมพันธ์กับผู้ให้สินเชื่อได้
8. สามารถเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียระหว่างการซื้อกับการเช่าตลอดจนระบุปัจจัยที่ใช้พิจารณาในการตัดสินใจระหว่างการซื้อกับการเช่าได้
9. สามารถอธิบายถึงประเภทสถาบันการเงินที่ให้บริการในการบริหารเงินสดและบริการสินเชื่อสำหรับบุคคลได้

ชุดวิชาที่ 1:

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน (Foundation in Financial Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 3 : มูลค่าเงินตามเวลา

ภาพรวมของเนื้อหา

แนวคิดมูลค่าเงินตามเวลา (time value of money) หมายถึง แนวคิดที่บ่งบอกว่าเงินจำนวนเดียวกันในเวลา ที่ต่างกันจะมีมูลค่าไม่เท่ากัน เป็นแนวคิดที่ใช้ในการแปลงมูลค่าของเงินที่ได้รับหรือที่ต้องจ่ายไปในเวลาต่างๆ กัน ให้ เป็นมูลค่าของเงินในเวลาเดียวกัน เพื่อที่จะสามารถเปรียบเทียบมูลค่าเงินในเวลาที่แตกต่างกัน หรือทำการบวกลบมูลค่าเงิน ในเวลาที่แตกต่างกันสำหรับการตัดสินใจทางการเงินต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการลงทุน การจัดหาเงินทุน หรือการซื้อสินค้าและบริการต่างๆ ได้

ในส่วนของ การตัดสินใจทางการเงินส่วนบุคคล (personal finance) มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการ ประยุกต์ใช้แนวคิดมูลค่าเงินตามเวลา (time value of money) ไม่ว่าจะเป็นการคำนวณเงินออมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ทางการเงินที่กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้เราสามารถทราบว่าบุคคลนั้นๆ จะต้องออมเงินในแต่ละงวดเท่าใดเพื่อให้ได้เงิน จำนวนหนึ่งที่ต้องการในอนาคต นอกจากนี้เรายังสามารถนำแนวคิดดังกล่าวนี้ไปประยุกต์ใช้ในการคำนวณจำนวนเงิน ที่จะต้องชำระคืนเงินกู้ทั้งในส่วนของ การชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยตามอัตราที่กำหนดไว้ให้แก่เจ้าหนี้ ซึ่งถ้าหากการ ชำระคืนในแต่ละงวด มีจำนวนชำระคืนเท่าๆ กันภายในระยะเวลาที่กำหนด เราจะเรียกการผ่อนชำระคืนเงินกู้นี้ว่า loan amortization ทั้งนี้เงินที่ชำระคืนทั้งหมดทุกงวดรวมกันจะมีมูลค่าปัจจุบันเท่ากับจำนวนเงินที่ลูกหนี้ได้กู้ยืมมาใช้ใน ปัจจุบัน การประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าวยังมีประโยชน์ในการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน หรือ ใน กรณีที่มีทางเลือกในการลงทุนหลายๆ ทางเลือก ซึ่งผู้ลงทุนอาจจะใช้แนวคิดมูลค่าเงินตามเวลา (time value of money) ในการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนจากแต่ละทางเลือกเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกลงทุนได้

ทั้งนี้ความเข้าใจในแนวคิดมูลค่าเงินตามเวลา (time value of money) ในการตัดสินใจทางการเงิน นัก วางแผนการเงินจำเป็นที่จะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคำศัพท์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเงินต้น (principal) ดอกเบี้ย (interest) การคิดทบต้น (compounding) การคิดลด (discounting) แกนของเวลา (time line) มูลค่าอนาคต (future value) และมูลค่าปัจจุบัน (present value) วิธีการแปลงมูลค่าเงินตามเวลาทั้งในกรณีที่มีเงินเพียงจำนวนเดียว กรณี กระแสเงินสดหลายๆจำนวน กรณีเงินงวด และกรณีเงินงวดตลอดชีพ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนทาง การเงินให้แก่ผู้รับคำปรึกษาได้

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงิน ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 1 : การวางแผนการเงิน : หัวข้อ : มูลค่าของเงินตามเวลา โดยตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. Louis Cheng, Leung Tak Yan and Wong Yiu Hing. *Financial Planning and Wealth Management an international perspective*.Singapore:McGraw-Hill,2009.
2. Eugene F.Brigham , Joel F.Houston .*Fundamentals of Financial Management* .Ninth Edition,2001.
3. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย..*การวิเคราะห์เชิงปริมาณ หลักสูตร CISA ระดับ 1*.
4. เริงรัก จำปาเงิน. 2544. *การจัดการการเงิน*.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพมหานคร : บริษัท บุ๊คเน็ต จำกัด.
5. ศิริบุษ อิ่นละคร.2550.*การเงินบุคคล*.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :**

1. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับมูลค่าเงินตามเวลาได้
2. เข้าใจความแตกต่างระหว่างมูลค่าอนาคตและมูลค่าปัจจุบัน
3. สามารถคำนวณหามูลค่าเงินตามเวลาในกรณีเงินจำนวนเดียว ทั้งการคำนวณหามูลค่าอนาคต และมูลค่าปัจจุบัน
4. สามารถคำนวณหามูลค่าเงินตามเวลาในกรณีกระแสเงินสดหลายจำนวน ทั้งการคำนวณหามูลค่าอนาคต และมูลค่าปัจจุบัน
5. สามารถคำนวณหามูลค่าเงินตามเวลาในกรณีเงินงวด ทั้งการคำนวณหามูลค่าอนาคต และมูลค่าปัจจุบัน
6. สามารถคำนวณหามูลค่าเงินตามเวลาในกรณีเงินงวดตลอดชีพ ทั้งการคำนวณหามูลค่าอนาคต และมูลค่าปัจจุบัน
7. สามารถนำความรู้เรื่องการคำนวณหามูลค่าเงินตามเวลามาประยุกต์ใช้เพื่อการวางแผนทางการเงินแก่ผู้รับคำปรึกษาได้

ชุดวิชาที่ 1:

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน (Foundation in Financial Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 4 : การรวบรวมข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคล

ภาพรวมของเนื้อหา

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลนั้นจะต้องเริ่มต้นจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นส่วนบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้รับคำปรึกษาและผู้ที่อยู่ในอุปการะ ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมายชีวิตของผู้รับคำปรึกษาและครอบครัว ข้อมูลด้านการจัดการความเสี่ยงและการทำประกันภัย ข้อมูลด้านการลงทุน ข้อมูลด้านการออมเพื่อวัยเกษียณ รวมทั้งข้อมูลการวางแผนภาษี ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวอาจอยู่ทั้งในรูปแบบของข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นส่วนบุคคลแล้ว ผู้วางแผนทางการเงินจะต้องนำข้อมูลเบื้องต้นส่วนบุคคลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์สถานะทางการเงินของคุณ เพื่อจะทำให้การกำหนดเป้าหมายทางการเงินอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยการวิเคราะห์สถานะทางการเงินของคุณจะต้องอาศัยข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคลต่างๆ ซึ่งจะถูกบันทึกและนำเสนอให้เป็นระบบระเบียบในลักษณะของงบทางการเงินส่วนบุคคล ได้แก่ งบดุลส่วนบุคคล และงบกระแสเงินสดส่วนบุคคล

งบดุลส่วนบุคคล (personal balance sheet) เป็นรายการทางบัญชีที่แสดงถึงฐานะทางการเงินของคุณที่พิจารณา ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง โดยจะแสดงถึงสินทรัพย์ (assets) ที่แต่ละบุคคลเป็นเจ้าของ แสดงถึงภาระหนี้สิน (liabilities) ซึ่งบุคคลนั้นๆ มีภาระผูกพันต้องชำระคืนในอนาคต และแสดงความมั่งคั่งสุทธิ (net worth) ที่เหลือในสินทรัพย์หลังจากชำระหนี้สินต่างๆ ครบถ้วนแล้ว ซึ่งถ้าเป็นความมั่งคั่งสุทธิที่วัดในเชิงธุรกิจจะเรียกว่า ส่วนของผู้ถือหุ้น (equity)

งบกระแสเงินสดส่วนบุคคล (personal statement of cash flows) เป็นงบทางการเงินที่แสดงถึงกระแสเงินสดรับ (cash inflow) และกระแสเงินสดจ่าย (cash outflow) ในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยอ้างอิงจากเกณฑ์เงินสด (cash basis) ทั้งนี้องค์ประกอบของงบกระแสเงินสดส่วนบุคคลประกอบด้วยกระแสเงินสดรับ ซึ่งเป็นรายได้มีแหล่งที่มาจากการทำงานหรือการลงทุนต่างๆ จะขึ้นอยู่กับหน้าที่การงานและอายุการทำงานของแต่ละบุคคล และกระแสเงินสดจ่าย เป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายต่างๆ ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดจ่าย ได้แก่ อายุ สถานภาพทางครอบครัว และพฤติกรรมกรอุปโภคบริโภคต่างๆ ถ้าหากแต่ละบุคคลมีการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพย่อมจะส่งผลต่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ทำให้กระแสเงินสดรับเพิ่มขึ้น และถ้าแต่ละบุคคลสามารถจำกัดการอุปโภคบริโภคให้เหมาะสม ก็จะส่งผลทำให้กระแสเงินสดจ่ายลดลงได้ ทั้งนี้การกระทำดังกล่าวย่อมจะส่งผลทำให้กระแสเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น และในที่สุดจะส่งผลต่อความมั่งคั่งสุทธิของคุณดังกล่าวเพิ่มขึ้นด้วย

ดังนั้น ในการวางแผนทางการเงิน นักวางแผนการเงินต้องเข้าใจถึงวิธีการ และทักษะในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่ต้องและครบถ้วน และสามารถนำมาจัดเก็บให้เป็นระบบระเบียบในรูปแบบของงบการเงิน คือ งบดุลส่วนบุคคลและงบกระแสเงินสดส่วนบุคคล เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์และการวางแผนทางการเงินให้แก่ผู้รับคำปรึกษาได้

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงิน ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 1 : การวางแผนการเงิน : หัวข้อ : การรวบรวมข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคล โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. Hallman, V.G. and Rosenbloom, J.S., *Personal Finance Planning*, 6th ed., McGraw-Hill, 2000
2. Louis Cheng, 1. Gitman, Lawrence J., and Joehnk, Michael D. *Personal Financial Planning*. South- Western/Thomson Corporation,2005.
3. Leung Tak Yan and Wong Yiu Hing. *Financial Planning and Wealth Management an international perspective*.Singapore:McGraw-Hill,2009.
4. สุขใจ น้ำผุด. 2551. *กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล*.พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
5. ศิรินุช อินละคร.2550.*การเงินบุคคล*.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :

1. สามารถอธิบายถึงความสำคัญและประโยชน์ของข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคลเบื้องต้นได้
2. เข้าใจข้อมูล วิธีการรวบรวมข้อมูล และสามารถจำแนกประเภทของข้อมูลทั้งข้อมูลในเชิงคุณภาพและปริมาณได้
3. สามารถอธิบายการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของบุคคลและข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินส่วนบุคคลได้
4. เข้าใจวัตถุประสงค์ และการใช้งานของงบดุลส่วนบุคคลได้
5. สามารถอธิบายองค์ประกอบของงบดุลส่วนบุคคล จัดทำงบดุลส่วนบุคคลและวิเคราะห์สถานภาพทางการเงินส่วนบุคคลได้
6. เข้าใจวัตถุประสงค์ และการใช้งานของงบกระแสเงินสดส่วนบุคคลได้
7. สามารถอธิบายองค์ประกอบของงบกระแสเงินสดส่วนบุคคล และจัดทำงบกระแสเงินสดส่วนบุคคลได้

ชุดวิชาที่ 1:

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน (Foundation in Financial Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 5 : การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ภาพรวมของเนื้อหา

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลนั้นจะต้องเริ่มต้นจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคล ทั้งในส่วนของคุณสมบัติส่วนบุคคลเบื้องต้น และข้อมูลทางการเงินที่ได้รับจากการจัดทำรายงานในรูปแบบของงบทางการเงิน ไม่ว่าจะเป็นงบดุลส่วนบุคคลหรืองบกระแสเงินสดส่วนบุคคล หลังจากนั้นแล้วผู้วางแผนทางการเงินจะต้องทำการวิเคราะห์สถานะทางการเงินของผู้รับคำปรึกษาบนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาแล้วดังกล่าว โดยอาจจะแบ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลเบื้องต้น และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล ทั้งนี้การวิเคราะห์สถานะทางการเงินของคุณ เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายทางการเงินอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลเบื้องต้น จะเป็นการวิเคราะห์ภาพรวมทางการเงินเบื้องต้น เพื่อประเมินถึงการตระหนักและรับรู้ถึงความสำคัญของการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล รวมถึงการคาดการณ์ปัญหาทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นกับผู้รับคำปรึกษา โดยจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น การวิเคราะห์ความต้องการขั้นพื้นฐานในแต่ละช่วงของอายุ การวิเคราะห์ด้านการจัดการความเสี่ยงและการทำประกันภัย การวิเคราะห์ด้านการลงทุน การวิเคราะห์ด้านการออมเพื่อวัยเกษียณ และการวางแผนทางการเงินสำหรับทายาท ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลเบื้องต้นทั้งหมดดังกล่าวจะครอบคลุมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์สถานะทางการเงินของคุณจากอัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล จะต้องอาศัยข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคลต่างๆ ซึ่งจะถูกบันทึกและนำเสนอให้เป็นระบบระเบียบในลักษณะของงบการเงินส่วนบุคคล ทั้งจากงบดุลส่วนบุคคลและงบกระแสเงินสดส่วนบุคคล โดยจะถูกนำมาวิเคราะห์สถานะทางการเงินของคุณ เพื่อนำไปกำหนดแผนทางการเงินให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของผู้รับคำปรึกษาแล้ว ผู้วางแผนทางการเงินจะต้องนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำแผนทางการเงิน ทั้งนี้แผนทางการเงินในระยะสั้นที่กำหนดเป้าหมายทางการเงินในกรอบระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี ซึ่งเรียกว่า งบประมาณส่วนบุคคล (personal budget) ซึ่งงบประมาณส่วนบุคคลจะเป็นเครื่องมือช่วยในการตรวจสอบและควบคุมการเงินของคุณให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินระยะยาวที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยจะต้องทำการตรวจสอบว่าค่าใช้จ่ายต่างๆเป็นไปตามที่ประมาณการหรือไม่ หากไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้จะจะสามารถแก้ไขพฤติกรรมค่าใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมได้อย่างถูกต้อง โดยนำหลักในการบริหารเงินสดและการบริหารสินเชื่อมาประยุกต์ใช้

ดังนั้นในการวางแผนทางการเงิน นักวางแผนการเงินต้องมีความเข้าใจและความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลเบื้องต้นและการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล ตลอดจนสามารถจัดทำงบประมาณส่วนบุคคล เพื่อนำมาใช้วางแผนทางการเงินให้แก่ผู้รับคำปรึกษาบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้ได้

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงิน ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 1 : การวางแผนการเงิน : หัวข้อ : การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. Louis Cheng, 1. Gitman, Lawrence J., and Joehnk, Michael D. **Personal Financial Planning**. South- Western/Thomson Corporation,2005.
2. Leung Tak Yan and Wong Yiu Hing. **Financial Planning and Wealth Management** an international perspective.Singapore:McGraw-Hill,2009.
3. สุขใจ น้ำผุด. 2551. **กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล**.พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
4. ศิริวิฑู อินละคร.2550.**การเงินบุคคล**.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :**

1. สามารถอธิบายถึงความสำคัญและประโยชน์ของการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลได้
2. สามารถอธิบายและวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลเบื้องต้นในส่วนของการวิเคราะห์ความต้องการพื้นฐานในแต่ละช่วงชีวิตของบุคคลได้
3. สามารถอธิบายและวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลเบื้องต้นในส่วนของการวิเคราะห์ด้านความเสี่ยงและการทำประกันได้
4. สามารถอธิบายและวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลเบื้องต้นในส่วนของการวิเคราะห์ด้านการลงทุนได้
5. สามารถอธิบายและวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลเบื้องต้นในส่วนของการวิเคราะห์ด้านการออมเพื่อวัยเกษียณได้
6. สามารถจัดทำ Common-Size ของงบดุลส่วนบุคคลเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินของบุคคลได้
7. สามารถจัดทำ Common-Size ของงบกระแสเงินสดส่วนบุคคล เพื่อวิเคราะห์แหล่งที่มาของรายได้และความจำเป็นในการใช้จ่ายของบุคคลได้
8. สามารถคำนวณอัตราส่วนทางการเงินและวิเคราะห์สภาพคล่อง ระดับหนี้สิน การออมและการลงทุนของบุคคลได้
9. เข้าใจวัตถุประสงค์และการทำงานของงบประมาณส่วนบุคคล
10. สามารถอธิบายองค์ประกอบของงบประมาณส่วนบุคคล และจัดทำงบประมาณส่วนบุคคลได้
11. สามารถอธิบายองค์ประกอบของแผนทางการเงินเบื้องต้น และจัดทำรายงานแผนทางการเงินส่วนบุคคลเบื้องต้นได้

ชุดวิชาที่ 1:

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน (Foundation in Financial Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 6-8 : ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาพรวมของเนื้อหา

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 6 : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

จากหลักการทั่วไปของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เงินได้ทุกประเภทที่ได้จากกิจการ หรือทรัพย์สินในประเทศไทยต้องนำมาเสียภาษี เว้นแต่กฎหมายระบุยกเว้นให้ ฉะนั้นภาษีจึงเป็นต้นทุนที่สำคัญของผู้มีเงินได้อย่างหนึ่ง ผู้มีเงินได้จึงควรวางแผนภาษีเพื่อลดต้นทุนนั้น เพื่อให้มีเงินได้สุทธิเพิ่มขึ้น ทั้งนี้หลักในการจัดเก็บภาษีในกรณีของประเทศไทย ส่วนใหญ่จะใช้ทั้งหลักแหล่งเงินได้และหลักถิ่นที่อยู่ในการจัดเก็บภาษี การเสียภาษีจากหลักแหล่งเงินได้ หมายถึง การจัดเก็บภาษีจากผู้มีเงินได้ ที่ได้รับเงินได้จากประเทศไทย อันเนื่องมาจากหน้าที่การงาน กิจการที่ทำในประเทศไทย หรือเนื่องจากกิจการของนายจ้างในประเทศไทย หรือเนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทยโดยไม่คำนึงว่าผู้มีเงินได้จะมีสัญชาติใด และจะอาศัยอยู่ในประเทศไทยหรือไม่ก็ตาม ในขณะที่การจัดเก็บภาษีจากหลักถิ่นที่อยู่ หมายถึง การจัดเก็บภาษีจากผู้ที่อยู่ในประเทศไทยเกินกว่า 180 วันในปีภาษีนั้น และนำเงินได้จากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยไม่ว่าเงินได้นั้นจะได้เนื่องจากหน้าที่งานกิจการที่ทำในต่างประเทศ หรือเนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศก็ตาม หากถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ในประเทศไทยและนำเงินได้เข้ามาในปีภาษีนั้นจะต้องเสียภาษีในประเทศไทย โดยไม่คำนึงว่าผู้มีเงินได้จะมีสัญชาติใด และได้รับเงินได้จากที่ใด

ทั้งนี้ก่อนวางแผนภาษี ผู้วางแผนภาษีควรทราบถึงความแตกต่างของการวางแผนภาษีอากร (tax planning) การหนีภาษี (tax evasion) และการหลบหลีกภาษี (tax avoidance) เนื่องจากทั้ง 3 คำนี้มีส่วนที่ใกล้เคียงกัน อาจทำให้เกิดความสับสนเข้าใจผิดได้ว่ากาวางแผนภาษีเป็นการกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 7 : ข้อมูลพื้นฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การศึกษาถึงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ควรทำความเข้าใจกับภาพรวมและองค์ประกอบของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อจะได้เห็นและเข้าใจถึงกระบวนการตามที่กฎหมายกำหนด โดยผู้มีหน้าที่เสียภาษีหรือหน่วยภาษีของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีทั้งสิ้น 4 ประเภท ได้แก่ บุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี และกองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง

จากประมวลรัษฎากร มาตรา 39 และมาตรา 40 กำหนดถึงความหมายของเงินได้พึงประเมิน และประเภทของเงินได้พึงประเมิน ซึ่งมีความหมายครอบคลุมไม่เฉพาะแต่เงินได้เท่านั้น แต่ยังรวมถึงทรัพย์สิน ประโยชน์อื่นที่ได้รับ อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ค่าภาษีอากรที่ผู้อื่นออกแทน และเครดิตภาษี โดยแบ่งประเภทของเงินได้ทั้งสิ้นออกเป็น 8 ประเภท ซึ่งเป็นเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดยกเว้นไว้โดยเฉพาะ

เงินได้พึงประเมิน ก่อนที่จะนำไปคำนวณภาระภาษี จะต้องนำไปหักออกด้วยค่าใช้จ่าย และค่าลดหย่อนตามหลักเกณฑ์ที่ประมวลรัษฎากรกำหนด โดยวิธีการหักจะแตกต่างกันตามแต่กฎหมายจะกำหนดไว้สำหรับเงินได้แต่ละประเภท ทั้งนี้เนื่องจากเงินได้แต่ละประเภทมีที่มาแตกต่างกันนั่นเอง โดยการหักค่าใช้จ่ายมีวิธีการหักคือ แบบเหมา หรือ แบบตามความจำเป็นและสมควร ส่วนการหักค่าลดหย่อนนั้นเป็นกรณีที่รัฐออกกฎหมายเพื่อบรรเทาภาระการเสียภาษีของผู้มีหน้าที่เสียภาษี และเพื่อยุบยิบต่างๆ ของรัฐในขณะนั้น เช่น เพื่อสนับสนุนการออม เป็นต้น

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 8: การคำนวณและวิธีชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผู้วางแผนภาษี นอกจากจะต้องมีความรู้ในเรื่ององค์ประกอบของภาษีที่ประกอบด้วย หน่วยภาษี เงินได้พึงประเมิน เงินได้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมาคำนวณภาษี ค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนแล้ว ในเบื้องต้น ยังจะต้องมีความรู้ในเรื่องของการคำนวณภาษี ภาระหน้าที่ของผู้เสียภาษี และการประเมินเพื่อเสียภาษีเงินได้ส่วนบุคคลในรูปแบบ การหักภาษี ณ ที่จ่าย อีกด้วย

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร เป็นการจัดเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้า ซึ่งกำหนดตั้งแต่อัตราร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 37 เป็นการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในสังคม เนื่องจากผู้มียาวยได้มากเสียภาษีมาก ผู้มียาวยได้น้อยเสียภาษีน้อย โดยมีวิธีการคำนวณภาษี 2 วิธี คือ วิธีที่ 1 การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินได้สุทธิ และวิธีที่ 2 การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินได้พึงประเมิน ในการคำนวณแต่ละครั้งต้องคิดคำนวณภาษีทั้ง 2 วิธี หากเข้าเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ เว้นแต่เงินได้พึงประเมินที่ได้รับเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) กำหนดให้คำนวณตามวิธีที่ 1 เพียงวิธีเดียวเท่านั้น ซึ่งเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการคำนวณตามวิธีที่ 2 คือมีเงินได้พึงประเมินประเภทอื่นนอกจากเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) ตั้งแต่ 60,000 บาท ในปีภาษีนั้น ต้องคิดคำนวณเสียภาษีทั้ง 2 วิธี และถ้าวิธีใดมีค่าภาษีมากกว่า ให้ชำระภาษีตามวิธีนั้น

ส่วนภาษีหัก ณ ที่จ่ายเป็นภาษีเงินได้อย่างหนึ่งโดยผู้มีเงินได้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีตามอัตราที่กฎหมายกำหนดของเงินได้ที่ได้รับในขณะนั้น และต้องนำเงินได้ที่ได้รับมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษี เว้นแต่มีกฎหมายกำหนดยกเว้นไว้สำหรับภาษีที่ได้หัก ณ ที่จ่ายไปแล้วนั้นถือเป็นภาษีล่วงหน้า เมื่อนำเงินได้ทั้งหมดมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีแล้วหากผู้มีเงินได้ยังมีหน้าที่เสียภาษีเพิ่ม ผู้มีเงินได้มีหน้าที่เสียภาษีในส่วนต่างที่ยังมิได้เสียภาษี แต่หากภาษีที่ถูกหัก ณ ที่จ่ายมีจำนวนเกินกว่าภาษีที่จะต้องเสีย ผู้มีเงินได้สามารถขอคืนภาษีที่ชำระเกินได้

การวางแผนภาษีเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนทางการเงิน ดังนั้น นักวางแผนการเงินต้องมีความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งในเรื่องของกฎหมายภาษี ภาษรวมและโครงสร้างของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา วิธีการคำนวณภาษีและสามารถคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ เพื่อนำมาใช้วางแผนภาษีเบื้องต้นให้แก่ผู้รับคำปรึกษาได้

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงิน ชุดวิชาที่ 1 พื้นฐานเกี่ยวกับการวางแผนการเงิน โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 1 : การวางแผนการเงิน : หัวข้อ : ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. Louis Cheng, 1. Gitman, Lawrence J., and Joehnk, Michael D. **Personal Financial Planning**. South- Western/Thomson Corporation,2005.
2. Leung Tak Yan and Wong Yiu Hing. **Financial Planning and Wealth Management** an international perspective.Singapore:McGraw-Hill,2009.
3. ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม. 2548. การวางแผนภาษีอากร.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพมหานคร : สถาบัน T. Training Center.
4. บริษัท ไอ เอ็ม บั๊คส์ จำกัด. 2550. **Quality Tax Planning**. กรุงเทพมหานคร : ส.เจริญการพิมพ์.
5. สุขใจ น้ำผุด. 2551. **กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล**.พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
6. ศิริสุข อินละคร.2550.**การเงินบุคคล**.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS) :

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 6 : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :

1. ทราบถึงความรู้ทั่วไปของระบบภาษีอากรของประเทศไทย
2. เข้าใจถึงหลักการในการจัดเก็บภาษีและสามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างหลักแหล่งเงินได้และหลักถิ่นที่อยู่ได้
3. เข้าใจถึงความสำคัญของ การวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
4. เข้าใจความหมายและสามารถอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างการวางแผนภาษี การหลบหลีกภาษี และการหนีภาษีได้

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS) :

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 7 : ข้อมูลพื้นฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :

1. เข้าใจถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
2. สามารถอธิบายถึงผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประเภทของเงินได้พึงประเมิน และเงินได้ที่ได้รับการยกเว้น
3. สามารถอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเงินได้แต่ละประเภทได้
4. เข้าใจและสามารถอธิบายวิธีการหักค่าใช้จ่าย และการหักค่าลดหย่อนของเงินได้พึงประเมินแต่ละประเภทได้

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS) :

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 8: การคำนวณและวิธีชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :

1. เข้าใจในเรื่องอัตราภาษี ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย วิธีการคำนวณภาษี และสามารถคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้
2. เข้าใจการยื่นแบบและการชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
3. เข้าใจหลักพื้นฐานในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและสามารถวางแผนภาษีเบื้องต้นให้กับผู้รับคำปรึกษาได้

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 1: แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการลงทุนและการวางแผนการลงทุน

ภาพรวมของเนื้อหา

การวางแผนการลงทุน (investment planning) เป็นการบริหารความมั่งคั่งให้แก่นักลงทุนหรือบุคคลทั่วไป การวางแผนการลงทุนที่ดีทำให้ผู้วางแผนการลงทุนสามารถจัดสรรเงินที่ตนมีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใน การวางแผนการลงทุน ผู้วางแผนการลงทุน (investment planner) จำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจกับลูกค้าที่จะวางแผนการลงทุนก่อน เพื่อที่จะทราบว่าลูกค้ามีความต้องการหรือมีการยอมรับความเสี่ยง ตลอดจนข้อจำกัด และเงื่อนไขอื่น ๆ ในการวางแผนการลงทุนอย่างไร เพื่อให้ผู้วางแผนจะได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประกอบการวางแผนการลงทุน

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 1: แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการลงทุนและการวางแผนการลงทุน ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบ จะได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการลงทุน (investment) และการวางแผนการลงทุน (investment planning) รวมถึงกระบวนการวางแผนการลงทุน (investment planning process) นอกจากนี้ ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 1 นี้ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการลงทุน และสามารถคำนวณหา อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนประเภทอัตราผลตอบแทนที่ได้รับจริง (realized return), อัตราผลตอบแทนโดยเฉลี่ย (average rate of return) และอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังในอนาคต (expected return) จากการลงทุน ในหลักทรัพย์รายตัว รวมถึงศึกษาเกี่ยวกับการคำนวณความเสี่ยงจากการลงทุนค่าโดยการพิจารณาค่าความแปรปรวน (variance), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน (coefficient of variation) ของอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์รายตัวได้

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

- หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการลงทุนและการวางแผนการลงทุน โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

- ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ทฤษฎีตลาดทุน (Capital Market Theory) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การลงทุนในตราสารทุน (Equity Investments) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
5. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. เข้าใจ (understand) และสามารถอธิบาย (explain) ความหมายและความสำคัญของการลงทุน (investment) และการวางแผนการลงทุน (investment planning)
2. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ว่าทำไมจึงมีความจำเป็นต้องวางแผนการลงทุน
3. เข้าใจและสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนการลงทุนและการวางแผนทางการเงิน (financial planning)
4. เข้าใจและสามารถอธิบายบทบาทของนักวางแผนการเงิน (financial planner) ในการวางแผนการลงทุน
5. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงกระบวนการวางแผนการลงทุน (investment planning process)
6. เข้าใจความสัมพันธ์ (relate) ระหว่างข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative data) และข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative data) และความสำคัญของข้อมูลแต่ละประเภทในการวางแผนการลงทุน
7. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงความสำคัญของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในการลงทุน (risk tolerance) และข้อจำกัดในการลงทุน (investment constraints) ที่มีต่อการกำหนดสัดส่วนการลงทุน (asset allocation) และการเลือกหลักทรัพย์ลงทุน (asset selection) ที่มีความเสี่ยงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้รับคำปรึกษา
8. อธิบายได้ถึงลักษณะของแผนการลงทุน (investment plan) ที่ดี
9. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับผลตอบแทนจากการลงทุน (investment return) และความเสี่ยงจากการลงทุน (investment risk)
10. แยกความแตกต่าง (differentiate) ระหว่างอัตราผลตอบแทนที่ได้รับจริง (realized return), อัตราผลตอบแทนโดยเฉลี่ย (average rate of return) และอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังในอนาคต (expected return)
11. คำนวณ (calculate) อัตราผลตอบแทนที่ได้รับจริง, อัตราผลตอบแทนโดยเฉลี่ยและอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังในอนาคตจากการลงทุนในหลักทรัพย์รายตัว
12. แยกความแตกต่างระหว่างค่าความแปรปรวน (variance), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน (coefficient of variation) ในบริบทของการวัดความเสี่ยงในการลงทุน
13. คำนวณค่าความแปรปรวน, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผันของอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์รายตัว

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 2: ตลาดการเงินและหลักทรัพย์ลงทุน

ภาพรวมของเนื้อหา

ระบบการเงิน (financial system) หรือตลาดการเงิน (financial market) มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ในฐานะเป็นช่องทางในการส่งผ่านเงินทุนจากผู้ที่มีเงินทุนเหลือไปยังผู้ต้องการเงินทุนที่จะนำเงินลงทุนเหล่านั้นไปประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ เช่น การผลิต การแลกเปลี่ยนซื้อขาย การจ้างงาน เป็นต้น ตลาดการเงินจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 2: ตลาดการเงินและหลักทรัพย์ลงทุน ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาท ความสำคัญและหน้าที่ของตลาดการเงิน (financial market) ในการระดมทุนจากผู้มีเงินออม และจัดสรรเงินทุนไปยังผู้ต้องการใช้เงินทุน รวมถึงการจัดกลุ่มและประเภทของตลาดการเงินโดยใช้เกณฑ์ต่างๆ นอกจากนี้ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทและลักษณะของตราสารทางการเงินและการลงทุน (financial instruments and investment tools) ที่มีอยู่ในตลาดเงิน (money market), ตลาดตราสารทุน (equity market), ตลาดตราสารหนี้ (fixed-income market) และตลาดตราสารอนุพันธ์ (derivatives market) รวมถึงบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ในตลาดการเงินแต่ละประเภท

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

- หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: รู้จักหลักทรัพย์เพื่อการลงทุน ก่อนจัดพอร์ตการลงทุนให้กับผู้รับคำปรึกษาและการลงทุนในตราสารอนุพันธ์ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

- ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ทฤษฎีตลาดทุน (Capital Market Theory) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การลงทุนในตราสารทุน (Equity Investments) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การลงทุนในตราสารหนี้ (Fixed-Income Investments) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

5. การลงทุนในตราสารอนุพันธ์ (Derivatives Investments) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
6. วัฏจักรหนี้เจาะเรื่องหุ้น โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
7. การลงทุนในตราสารหนี้ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
8. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
9. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงบทบาท ความสำคัญและหน้าที่ของตลาดการเงิน (financial market) ในการระดมทุนจากผู้มีเงินออม และจัดสรรเงินทุนไปยังผู้ต้องการใช้เงินทุน
2. จัดกลุ่มและประเภท (categorize) ของตลาดการเงินโดยใช้เกณฑ์ต่างๆ ได้
3. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับโครงสร้างของตลาดการเงิน (structure of financial market) ซึ่งเป็นแหล่งกลางในการซื้อขายตราสารทางการเงิน รวมถึงลักษณะที่พึงประสงค์ของตลาดการเงิน
4. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับประเภทและลักษณะของตราสารทางการเงินและการลงทุน (financial instruments and investment tools) ที่มีอยู่ในตลาดเงิน (money market) รวมถึงบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดเงิน
5. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับประเภทและลักษณะของตราสารทางการเงินและการลงทุนที่มีอยู่ในตลาดตราสารทุน (equity market) รวมถึงบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดตราสารทุน
6. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับประเภทและลักษณะของตราสารทางการเงินและการลงทุนที่มีอยู่ในตลาดตราสารหนี้ (fixed-income market) รวมถึงบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดตราสารหนี้
7. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับประเภทและลักษณะของตราสารทางการเงินและการลงทุนที่มีอยู่ในตลาดตราสารอนุพันธ์ (derivatives market) รวมถึงบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดตราสารอนุพันธ์
8. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับเงื่อนไขและประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในตราสารตลาดเงิน, ตราสารทุน, ตราสารหนี้และตราสารอนุพันธ์
9. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับวิธีการลงทุนในหลักทรัพย์ในตลาดเงิน, ตลาดตราสารทุน, ตลาดตราสารหนี้และตลาดตราสารอนุพันธ์

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 3: ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจลงทุน

ภาพรวมของเนื้อหา

ข่าวสารข้อมูลในตลาดการเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจในการลงทุน ข่าวสารข้อมูลดังกล่าวถูกเรียกว่าข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นตัวเลขและไม่อยู่ในรูปของตัวเลขที่เกี่ยวข้องโดยตรงและโดยอ้อมกับหลักทรัพย์ นักลงทุนจะใช้ข้อมูลทางการเงินเป็นฐานในการประเมินมูลค่าที่แท้จริง (intrinsic value) ของหลักทรัพย์ เพื่อเทียบกับราคาตลาดของหลักทรัพย์ และตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์ต่อไป

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 3: ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจลงทุน ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ทราบเกี่ยวกับประเภทของข้อมูลและหลักการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจในระดับมหภาค ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะอุตสาหกรรมและข้อมูลเกี่ยวกับกิจการ ซึ่งข้อมูลทั้ง 3 ประเภทจะประกอบด้วยทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 3 นี้ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดของตลาดที่มีประสิทธิภาพ (efficient market) และระดับของความมีประสิทธิภาพของตลาด ด้วย

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

- หลักสูตรการวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: การลงทุนในหุ้นสามัญ, การลงทุนในตราสารตลาดเงินและการลงทุนในตราสารหนี้ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

- ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ตลาดการเงินและการกำกับดูแล โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การวิเคราะห์การลงทุนในหุ้นสามัญ หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การวิเคราะห์การลงทุนในตราสารหนี้ หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การวิเคราะห์การลงทุนทางเลือกอื่น หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- เศรษฐศาสตร์ หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การวิเคราะห์งบการเงิน หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงินของบริษัทจดทะเบียน โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

10. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
11. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. เข้าใจ (understand) ความสำคัญของข้อมูลทางการเงิน และสามารถเลือกใช้ข้อมูลทางการเงินเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ ได้อย่างเหมาะสม
2. เข้าใจและสามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์
3. ทราบวิธีการรวบรวม วิเคราะห์และแบ่งกลุ่มข้อมูลทางการเงิน
4. อธิบายความแตกต่างระหว่างการวิเคราะห์แบบ Top-Down Approach และ Bottom-Up Approach
5. เข้าใจว่าข้อมูลทางการเงินอาจแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะเศรษฐกิจในระดับมหภาค (macroeconomic data), กลุ่มข้อมูลอุตสาหกรรม (industry data) และกลุ่มข้อมูลบริษัท (company data)
6. แยกความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะเศรษฐกิจในระดับมหภาคซึ่งเป็นข้อมูลขั้นต้นที่ยังไม่ผ่านการวิเคราะห์และข้อมูลผ่านการวิเคราะห์แล้ว
7. ระบุถึงปัจจัยต่างๆที่ช่วยในการวิเคราะห์เศรษฐกิจ เพื่อประกอบการวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์
8. เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างนโยบายการเงิน (monetary policy) และนโยบายการคลัง (fiscal policy)
9. ระบุถึงปัจจัยต่างๆที่ช่วยในการวิเคราะห์อุตสาหกรรม เพื่อประกอบการวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์
10. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับหลักการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
11. เข้าใจผลกระทบของวัฏจักรเศรษฐกิจ (economic cycle) และวัฏจักรอุตสาหกรรม (industrial cycle) ที่มีต่อการวิเคราะห์อุตสาหกรรม
12. วิเคราะห์สภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรม และสามารถประเมิน (assess) ผลกระทบของสภาวะการแข่งขันในอุตสาหกรรมที่มีต่อความน่าสนใจลงทุนในหลักทรัพย์
13. แบ่ง (classify) ประเภทของข้อมูลบริษัทออกเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative data) และข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative data)
14. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณที่สำคัญเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์
15. ประยุกต์ใช้ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์ความน่าสนใจในการลงทุนในหลักทรัพย์
16. อธิบายแนวคิดของกลยุทธ์ต้นทุนต่ำ (low cost strategy) และกลยุทธ์การสร้างความแตกต่าง (differentiation strategy) เพื่อการวิเคราะห์การลงทุนในหลักทรัพย์

17. ระบุถึงองค์ประกอบของงบการเงิน ประเภทของงบการเงินที่สำคัญ และข้อมูลที่งบการเงินแต่ละประเภทจะสื่อให้ผู้ลงทุน/ผู้ใช้งบการเงิน ทราบเกี่ยวกับผลประกอบการและฐานะทางการเงินของกิจการ
18. วิเคราะห์และประเมินผลประกอบการและฐานะทางการเงินของกิจการเพื่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ โดยการวิเคราะห์งบการเงิน (financial statement analysis) โดยการใช้เครื่องมือวิเคราะห์ เช่น Trend Analysis, Common Size Analysis และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (financial ratio analysis)
19. อธิบายแนวคิดของตลาดที่มีประสิทธิภาพ (efficient market) และระดับความมีประสิทธิภาพของตลาด

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 4: การลงทุนในตราสารทุน

ภาพรวมของเนื้อหา

ตราสารทุน (equity instrument) เป็นตราสารที่มีลักษณะการแสดงความเป็นเจ้าของกิจการ หรือเป็นตราสารที่มีสิทธิในการแปลงเป็นหรือซื้อหุ้นสามัญแฝงอยู่ด้วย เราอาจจะจำแนกตราสารทุนตามรูปแบบได้เป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มแรกเป็นตราสารแสดงสิทธิในฐานะเจ้าของโดยตรง เช่น หุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ และกลุ่มที่สองเป็นตราสารแสดงสิทธิอนุพันธ์ที่เชื่อมโยงกับหุ้นสามัญ ได้แก่ สิทธิของผู้ถือหุ้นเดิมในการซื้อหุ้นเพิ่มทุน วอร์แรนท์ และหุ้นกู้แปลงสภาพ ซึ่งเป็นตราสารที่มีสิทธิในการแปลงเป็นหรือซื้อหุ้นสามัญแฝงอยู่

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 4: การลงทุนในตราสารทุน ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของตราสารทุนประเภทต่างๆที่สำคัญ ได้แก่ หุ้นสามัญ (common stock), หุ้นบุริมสิทธิ (preferred stock), หุ้นกู้แปลงสภาพ (convertible bond), หน่วยลงทุน (unit trust), ใบสำคัญแสดงสิทธิ (warrant), ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (derivative warrant: DW) และใบสำคัญแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (non-voting depository receipt: NVDR) รวมถึงผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารทุนแต่ละประเภท ข้างต้น

นอกจากนี้ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญด้วยวิธีคิดลดกระแสเงินสด (discounted cash flows approach: DCF), การประเมินมูลค่าหุ้นสามัญด้วยวิธีกำไรคงเหลือ (residual income approach) และการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญด้วยวิธีสัมพัทธ์ (relative valuation technique) ซึ่งแต่ละวิธีก็จะมีข้อดีและข้อเสีย รวมถึงความเหมาะสมในการประยุกต์ใช้ที่แตกต่างกันออกไป

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

- หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: การลงทุนในหุ้นสามัญ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

- ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การประเมินมูลค่าตราสารทุน โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การลงทุนในตราสารทุน หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- รู้วิเคราะห์เจาะเรื่องหุ้น โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

5. การวิเคราะห์การลงทุนในตราสารทุน: แนวคิดเบื้องต้นในการประเมินมูลค่าและการวิเคราะห์อุตสาหกรรมและบริษัท หลักสูตร CISA ระดับ 2 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
6. การวิเคราะห์การลงทุนในตราสารทุน: แบบจำลองในการประเมินมูลค่า หลักสูตร CISA ระดับ 2 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
7. ตลาดการเงินและการกำกับดูแล โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
8. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
9. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus
10. Stowe. D.J., T.R. Robinson., J.E. Pinto, and D.W. McLeavey, 2002, Analysis of Equity Investments: Valuation. United Book Press, Inc., Baltimore.

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของตราสารทุนประเภทต่างๆที่สำคัญ ได้แก่ หุ้นสามัญ (common stock), หุ้นบุริมสิทธิ (preferred stock), หุ้นกู้แปลงสภาพ (convertible bond), หน่วยลงทุน (unit trust), ใบสำคัญแสดงสิทธิ (warrant), ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (derivative warrant: DW) และใบสำคัญแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (non-voting depository receipt: NVDR)
2. รู้และเข้าใจปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าและราคาของตราสารทุน ความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารทุน ตลอดจนภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตราสารทุน
3. ทราบและเข้าใจบทบาท โครงสร้างและประโยชน์ของตลาดตราสารทุนทั้งในส่วนตลาดแรก (primary market) และตลาดรอง (secondary market)
4. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และการทำงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand: SET) และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (The Market for Alternative Investment: MAI) กระบวนการซื้อขายหลักทรัพย์ การชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การตลาด และบริษัทหลักทรัพย์เกี่ยวกับการดูแลลูกค้า
5. ทราบและเข้าใจภาพรวมของการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญ (common stock valuation)
6. ทราบและเข้าใจความหมายของมูลค่า (value)
7. ทราบและเข้าใจวิธีและแนวคิดในการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญ
8. ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับตัวแปรที่มีส่วนในการกำหนดมูลค่าหุ้นสามัญ
9. เข้าใจการเลือกใช้อัตราคิดลด (discount rate) ที่เหมาะสมกับโครงสร้างเงินทุน (capital structure) ของกิจการ
10. ประยุกต์ใช้ข้อมูลจากการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญมาประกอบการตัดสินใจลงทุน
11. ทราบและเข้าใจวิธีการจัดเตรียมข้อมูลทางการเงินที่ใช้ในการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญ
12. เข้าใจแนวทางการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญจากการพิจารณาผลประโยชน์จากสินทรัพย์
13. เข้าใจวิธีการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญโดยวิธีการคิดลดกระแสเงินสด (discounted cash flows approach: DCF) ทั้งในกรณีที่ไม่มี การเพิ่มขึ้นของอัตราการจ่ายเงินปันผล (zero growth model)

- อัตราการจ่ายเงินปันผลเพิ่มขึ้นแบบคงที่ (constant growth model) และอัตราการจ่ายเงินปันผลเพิ่มขึ้นแบบไม่คงที่ (multiple growth model)
14. รู้และเข้าใจวิธีการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญโดยวิธีการคิดลดกระแสเงินสดอิสระ (free cash flow) โดยใช้กระแสเงินสดอิสระของกิจการ (free cash flow to firm) และกระแสเงินสดอิสระส่วนของผู้ถือหุ้น (free cash flow to equity)
 15. เข้าใจข้อดี ข้อจำกัด และความเหมาะสมในการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญด้วยวิธีการคิดลดกระแสเงินสด
 16. ทราบและเข้าใจแนวคิดการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญด้วยวิธีกำไรคงเหลือ (residual income approach) และสามารถคำนวณหากำไรคงเหลือ (residual income) ของกิจการได้
 17. คำนวณหามูลค่าที่แท้จริงของหุ้นสามัญด้วยวิธีกำไรคงเหลือ
 18. เข้าใจหลักการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญโดยใช้แบบจำลองกำไรคงเหลือทั้งแบบหนึ่งขั้นและแบบหลายขั้น
 19. เข้าใจข้อดี ข้อจำกัด และความเหมาะสมในการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญโดยใช้วิธีกำไรคงเหลือ
 20. ทราบและเข้าใจแนวคิดการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญด้วยวิธีสัมพัทธ์ (relative valuation technique)
 21. ทราบและเข้าใจวิธีการ และสามารถประยุกต์ใช้การประเมินมูลค่าหุ้นสามัญด้วยวิธีสัมพัทธ์ โดยการใช้ อัตราส่วนราคาต่อกำไร (price per earnings technique) อัตราส่วนราคาต่อมูลค่าตามบัญชี (price to book value technique) อัตราส่วนราคาต่อกระแสเงินสด (price per cash flow technique) และ อัตราส่วนราคาต่อยอดขาย (price per sales technique)
 22. เข้าใจ ข้อดี ข้อจำกัด และความเหมาะสมในการประเมินมูลค่าหุ้นสามัญด้วยวิธีสัมพัทธ์
 23. ทราบและเข้าใจถึงองค์ประกอบของมูลค่าออร์เรนจ์
 24. ทราบและเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าออร์เรนจ์
 25. แนะนำการลงทุนในตราสารทุนที่เหมาะสมให้แก่ผู้รับคำปรึกษา โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการลงทุน (investment objectives), ความสามารถในการรับความเสี่ยง (risk tolerance) และ ข้อจำกัดในการลงทุน (investment constraints) ของผู้รับคำปรึกษาแต่ละราย

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 5: การลงทุนในตราสารหนี้

ภาพรวมของเนื้อหา

ตราสารหนี้ (debt securities) เป็นตราสารแสดงความเป็นหนี้ ซึ่งกิจการผู้ออกตราสารจะมีสถานะภาพในฐานะลูกหนี้ โดยผู้ออกตราสารหนี้สัญญาว่าจะจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดให้แก่ผู้ลงทุนในตราสารหนี้ซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าของหนี้ โดยตราสารหนี้จะต้องระบุ ชื่อผู้ออกตราสารหนี้ จำนวนเงินที่จะต้องชำระคืนเมื่อครบกำหนด อัตราดอกเบี้ย วิธีจ่ายดอกเบี้ย กำหนดระยะเวลาชำระดอกเบี้ย สิทธิพิเศษที่มีมาพร้อมกับตราสารหนี้ และข้อสัญญาที่ผูกมัดผู้ออกตราสารหนี้ให้ต้องปฏิบัติตามตลอดอายุของตราสารหนี้

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 5: การลงทุนในตราสารหนี้ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและประเภทของตราสารหนี้ ลักษณะของผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้ วิธีการวัดอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารหนี้ รวมถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้ที่สำคัญ ได้แก่ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย (interest rate risk) และความเสี่ยงด้านเครดิต (credit risk)

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 5 ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานในการประเมินมูลค่าตราสารหนี้ รวมทั้งหลักการของดูเรชัน (duration) และคอนเวกซ์ซิตี (convexity) เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบความผันผวนของราคาตราสารหนี้ด้วย

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

- หลักสูตรการวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: การลงทุนในตราสารหนี้ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

- ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การลงทุนในตราสารหนี้ หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การวิเคราะห์การลงทุนในตราสารหนี้: การประเมินมูลค่า หลักสูตร CISA ระดับ 2 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การวิเคราะห์การลงทุนในตราสารหนี้: Structured Securities หลักสูตร CISA ระดับ 2 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- การลงทุนในตราสารหนี้ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

6. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตราสารหนี้ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
7. ตลาดการเงินและการกำกับดูแล โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
8. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
9. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus
10. Fixed Income Analysis for the Chartered Financial Analyst Program, Second Edition, by Frank J.Fabozzi, CFA

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. อธิบายลักษณะของตราสารหนี้ประเภทต่างๆได้
2. รู้และเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ในการแบ่งประเภทของตราสารหนี้
3. เข้าใจและแยกความแตกต่างระหว่างเงื่อนไขต่างๆในตราสารหนี้ได้
4. อธิบายถึงสิทธิของผู้ถือตราสารหนี้ในกรณีที่ผู้ออกตราสารหนี้มีปัญหาด้านการเงิน
5. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงบทบาทและความสำคัญของตลาดตราสารหนี้
6. รู้และเข้าใจถึงองค์ประกอบของตลาดตราสารหนี้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดตราสารหนี้ ระบบการซื้อขายในตลาดตราสารหนี้ การรับคำสั่งซื้อขาย การเปิดบัญชี การชำระราคา และการส่งมอบหลักทรัพย์
7. รู้และเข้าใจถึงองค์ประกอบของตราสารหนี้ และสามารถวิเคราะห์ (analyze) ผลกระทบขององค์ประกอบของตราสารหนี้ที่มีต่อราคาของตราสารหนี้ได้
8. เข้าใจและสามารถอธิบายถึงลักษณะของผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารหนี้
9. อธิบายถึงลักษณะของตราสารหนี้ที่มีผลต่อความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (interest rate risk)
10. เข้าใจและสามารถอธิบายถึงรูปแบบต่างๆของความเสี่ยงด้านเครดิต (credit risk) รวมทั้งสามารถอธิบายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดอันดับเครดิต (credit rating)
11. อธิบายและคำนวณอัตราผลตอบแทนแบบต่างๆของตราสารหนี้ได้
12. เข้าใจหลักการพื้นฐานในการประเมินมูลค่าตราสารหนี้และสามารถคำนวณมูลค่าตราสารหนี้แบบต่างๆได้
13. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับภาวะภาวะจากการลงทุนในตราสารหนี้
14. เข้าใจหลักการของดิวเรชั่น (duration) และคอนเวกซ์ซิตี (convexity) เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบความผันผวนของราคาตราสารหนี้
15. ให้ความหมายของเส้นอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ (yield curve) รวมทั้งอธิบายได้ถึงลักษณะของเส้นอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้แบบต่างๆ
16. ประยุกต์ใช้ (apply) เส้นอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจลงทุนในตราสารหนี้
17. แนะนำการลงทุนในตราสารหนี้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้รับคำปรึกษา โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการลงทุน (investment objectives), ความสามารถในการรับความเสี่ยง (risk tolerance) และข้อจำกัดในการลงทุน (investment constraints) ของผู้รับคำปรึกษาแต่ละราย

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 6: การลงทุนในตราสารอนุพันธ์

ภาพรวมของเนื้อหา

ตราสารอนุพันธ์ (derivatives instruments) เป็นสัญญาทางการเงินที่จะซื้อจะขายสินค้าอ้างอิงหรือตัวแปรอ้างอิง โดยข้อตกลงการทำธุรกรรมดังกล่าวจะทำในปัจจุบัน แต่กำหนดส่งมอบและชำระราคาสินค้าอ้างอิงในเวลาที่กำหนดไว้ในอนาคต

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 6: การลงทุนในตราสารอนุพันธ์ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างและลักษณะโดยทั่วไปของตลาดตราสารอนุพันธ์ในประเทศไทย ประเภทของผู้ค้าในตลาดตราสารอนุพันธ์ รวมถึงประโยชน์ของการใช้ตราสารอนุพันธ์ในการบริหารการลงทุนในหลักทรัพย์ นอกจากนี้ ในหัวข้อการเรียนรู้นี้ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและการใช้ประโยชน์ของตราสารอนุพันธ์ที่สำคัญ 4 ประเภท ได้แก่ สัญญาฟอร์เวิร์ด สัญญาฟิวเจอร์ส สัญญาออปชันและสัญญาสวอป ซึ่งตราสารอนุพันธ์แต่ละประเภทก็จะมีข้อดี ข้อเสีย และความเหมาะสมในการประยุกต์ใช้ที่แตกต่างกันออกไป

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: การลงทุนในตราสารอนุพันธ์ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. การลงทุนในตราสารอนุพันธ์ หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. การวิเคราะห์การลงทุนในตราสารอนุพันธ์ หลักสูตร CISA ระดับ 2 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. กลยุทธ์เด็ค เคล็ดการลงทุนใน... SET50 Index Options เล่ม 1 โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
5. กลยุทธ์เด็ค เคล็ดการลงทุนใน... SET50 Index Options เล่ม 2 โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
6. กลยุทธ์เด็ค เคล็ดการลงทุนใน... SET50 Index Futures โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
7. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตราสารอนุพันธ์ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
8. การวิเคราะห์ตราสารอนุพันธ์ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
9. หลักการลงทุนและป้องกันความเสี่ยงด้วยอนุพันธ์ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
10. ตลาดการเงินและการกำกับดูแล โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

11. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
12. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus
13. Analysis of Derivatives for the Chartered Financial Analyst Program by Don M. Chance, CFA
14. Futures, Options and Swaps by Robert W. Kolb and James A. Overdahl

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. ทราบความเป็นมาและโครงสร้างของตลาดตราสารอนุพันธ์ในประเทศไทย
2. ทราบคำนิยามของตราสารอนุพันธ์ (derivatives instruments) และสามารถจำแนกประเภทต่างๆของตราสารอนุพันธ์
3. ทราบลักษณะของตลาดตราสารอนุพันธ์ และระบุความแตกต่างของตลาดตราสารอนุพันธ์แต่ละประเภทได้
4. แยกความแตกต่างระหว่างผู้ค้าแต่ละประเภทในตลาดตราสารอนุพันธ์ได้
5. อธิบายเกี่ยวกับประโยชน์โดยทั่วไปของตราสารอนุพันธ์
6. นิยามและแยกความแตกต่างระหว่างตราสารอนุพันธ์ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ (exchange traded market) และตลาดต่อรอง (over-the-counter: OTC)
7. แนะนำการลงทุนในตราสารอนุพันธ์ที่เหมาะสมให้แก่ผู้รับคำปรึกษา โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการลงทุน (investment objectives), ความสามารถในการรับความเสี่ยง (risk tolerance) และข้อจำกัดในการลงทุน (investment constraints) ของผู้รับคำปรึกษาแต่ละรายได้
8. อธิบายลักษณะการลงทุน (investment characteristics) ในตราสารอนุพันธ์ที่มีการซื้อขายอยู่ใน Thailand Futures Exchange (TFEX) ในปัจจุบัน ได้แก่ SET50 Index Futures, SET50 Index Options, Stock Futures และ Gold Futures
9. เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดราคาตราสารอนุพันธ์และการทำอาบิทราจ (arbitrage)
10. แยกความแตกต่างระหว่างฐานะซื้อ (long position) และฐานะขาย (short position) ในตราสารอนุพันธ์ ในแง่มุมของการส่งมอบและความเสี่ยงได้
11. อธิบายลักษณะของสัญญาฟอว์เวิร์ด (forward contracts) แบบต่างๆได้
12. อธิบายขั้นตอนการส่งมอบและปิดฐานะของสัญญาฟอว์เวิร์ดได้
13. เข้าใจเกี่ยวกับการยกเลิกสัญญาฟอว์เวิร์ด รวมถึงความเสี่ยงด้านเครดิต (credit risk) ที่อาจเกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาฟอว์เวิร์ด
14. เข้าใจและสามารถอธิบายถึงลักษณะของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าพันธบัตร (forward contract on bond) และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าอัตราดอกเบี้ย (forward contract on interest rate)
15. อธิบายได้ว่าผู้ที่ใช้สัญญาล่วงหน้าควรดำรงฐานะซื้อหรือฐานะขายในสัญญาล่วงหน้า เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์
16. แยกความแตกต่างระหว่างสัญญาฟิวเจอร์ส (futures contract) และสัญญาฟอว์เวิร์ด (forward contract)

17. อธิบายลักษณะของสัญญาฟิวเจอร์สประเภทต่างๆได้
18. เข้าใจโครงสร้างของตลาดสัญญาฟิวเจอร์ส (futures market)
19. เข้าใจขั้นตอนการซื้อขาย การชำระราคา และการส่งมอบสัญญาฟิวเจอร์ส
20. อธิบายและคำนวณการวางเงินประกันเมื่อมีการปรับมูลค่า ณ ลื่นวันได้
21. อธิบายความแตกต่างระหว่างการส่งมอบ (physical delivery) และการชำระราคาดำวยเงินสด (cash settlement) ของสัญญาฟิวเจอร์ส
22. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดในการกำหนดราคาฟิวเจอร์ส
23. เข้าใจและอธิบายความแตกต่างระหว่างออปชันแบบยุโรป (European Option) ออปชันแบบอเมริกัน (American Option) และออปชันแบบอเมริกันเทียม (Pseudo-American Option)
24. เข้าใจและสามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างสิทธิซื้อ (call option) และสิทธิขาย (put option)
25. ประยุกต์ใช้ call option และ put option ในการลงทุนในหลักทรัพย์ได้
26. เข้าใจและอธิบายความแตกต่างระหว่างสถานะที่ได้ประโยชน์ (in-the-money), สถานะที่เสียประโยชน์ (out-of-the-money) และสถานะที่ไม่ได้และไม่เสียประโยชน์ (at-the-money)
27. เข้าใจและสามารถอธิบายเกี่ยวกับออปชันบนหลักทรัพย์ (stock option), ออปชันบนดัชนี (index option), ออปชันบนตราสารหนี้และดอกเบี้ย (bond and interest rate option) และออปชันบนเงินตราต่างประเทศและอัตราแลกเปลี่ยน (currency option)
28. เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างฐานะซื้อและฐานะขาย Call Option และฐานะซื้อและฐานะขาย Put Option
29. อธิบายองค์ประกอบของมูลค่าออปชัน (option value) รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าที่แท้จริง (intrinsic value) และมูลค่าตามระยะเวลาของออปชัน (time value)
30. อธิบายได้ถึงปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อมูลค่าออปชัน
31. อธิบายได้ว่าควรดำรงฐานะซื้อหรือฐานะขายใน Call Option ในสถานการณ์ใด และควรดำรงฐานะซื้อหรือฐานะขายใน Put Option ในสถานการณ์ใด
32. ประยุกต์ใช้กลยุทธ์ Covered Call และ Protective Put ในการลงทุนในหลักทรัพย์ และอธิบายได้ว่าควรประยุกต์ใช้กลยุทธ์ทั้งสองในสถานการณ์ใด
33. เข้าใจและสามารถอธิบายลักษณะของสัญญาสวอป (swap contract) ประเภทต่างๆ และสามารถประยุกต์ใช้สัญญาสวอปในการลงทุนในหลักทรัพย์
34. คำนวณการแลกเปลี่ยนและการจ่ายกระแสเงินสดของสัญญาสวอปประเภทต่างๆ
35. เข้าใจความแตกต่างระหว่างสัญญาแคป (cap) และสัญญาฟลอร์ Floor) และสามารถประยุกต์ใช้สัญญาทั้งสองประเภท ในการลงทุนในหลักทรัพย์

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 7: การลงทุนในหน่วยลงทุน

ภาพรวมของเนื้อหา

กองทุนรวม (mutual fund) เป็นเครื่องมือในการลงทุนสำหรับผู้ลงทุน ที่ช่วยลดข้อจำกัดด้านทุนทรัพย์ เวลาในการติดตามการลงทุน ข้อมูลในการลงทุน และประสบการณ์หรือความชำนาญในการลงทุน โดยการระดมเงินจากนักลงทุนด้วยการออกและเสนอขายหน่วยลงทุน แล้วให้ผู้บริหารกองทุนที่มีความเป็นมืออาชีพจัดการลงทุนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่ดีที่สุดภายใต้กรอบความเสี่ยงที่นักลงทุนเลือกไว้

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 7: การลงทุนในหน่วยลงทุน ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการลงทุนในกองทุนรวม ข้อดีและข้อจำกัดของการลงทุนในกองทุนรวม ผลตอบแทนของการลงทุนในกองทุนรวม และความเสี่ยงจากการลงทุนในกองทุนรวม รวมถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษีของกองทุนรวมและผู้ลงทุนในกองทุนรวม นอกจากนี้ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการคำนวณและวัดผลการดำเนินงานของกองทุนรวม โดยใช้มาตรวัดตามตัวแบบของ Sharpe (Sharpe's Ratio), มาตรวัดตามตัวแบบของ Treynor (Treynor's Ratio), มาตรวัดตามตัวแบบของ Jensen (Jensen Measure) และมาตรวัดแบบ Information Ratio

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 7 นี้ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบยังจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (retirement mutual fund: RMF) กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (long-term equity fund: LTF) กองทุนรวม ETF (exchange-traded fund: ETF) กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ (property fund) กองทุนรวมทองคำ (gold fund) กองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ (foreign investment fund: FIF) และกองทุนส่วนบุคคล (private fund) โดยกองทุนรวมแต่ละประเภทดังกล่าวก็จะมีความเสี่ยงในการลงทุนที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้ลงทุนควรศึกษาให้ดีก่อนที่จะตัดสินใจเข้าลงทุน

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

- หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: การลงทุนในกองทุนรวม โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

- ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ทฤษฎีตลาดทุน (Capital Market Theory) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3. การลงทุนในตราสารทุน (Equity Investments) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. การลงทุนในตราสารหนี้ (Fixed-Income Investments) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
5. การลงทุนในตราสารอนุพันธ์ (Derivatives Investments) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
6. การลงทุนในทางเลือกอื่น (Alternative Investments) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
7. การลงทุนในตราสารหนี้ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
8. การลงทุนในกองทุนรวมพิเศษ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
9. วัฏจักรหนี้เจาะเรื่องหุ้น โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
10. จัดทัพลงทุนด้วย ETF โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
11. ความมั่งคั่งที่ยั่งยืนด้วยกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
12. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
13. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. ให้คำนิยาม (define) ของกองทุนรวม (mutual fund) และสามารถอธิบายได้ถึงลักษณะการลงทุนในกองทุนรวม
2. รู้และเข้าใจถึงรายละเอียดทั่วไปของกองทุนรวม รวมถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อมูลค่าของกองทุนรวม
3. รู้และเข้าใจแนวคิดของการกำหนดราคาหน่วยลงทุนของกองทุนรวม (Net Asset Value: NAV)
4. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับข้อดีและข้อจำกัดของการลงทุนในกองทุนรวม
5. อธิบายได้ว่าการลงทุนในกองทุนรวมเหมาะกับผู้ลงทุนประเภทใด
6. แบ่งประเภท (classify) ของกองทุนรวมโดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งประเภทที่สำคัญได้แก่ 1) แบ่งตามประเภทของค่าใช้จ่ายในการซื้อขายหน่วยลงทุน 2) แบ่งตามประเภทของการขายคืนหน่วยลงทุน 3) แบ่งตามประเภทของนโยบายการลงทุน และ 4) แบ่งตามแหล่งที่มาและแหล่งที่นำเงินไปลงทุน
7. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับผลตอบแทนของการลงทุนในกองทุนรวมและความเสี่ยงจากการลงทุนในกองทุนรวม
8. อธิบายได้ถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษีของกองทุนรวมและผู้ลงทุนในกองทุนรวม
9. รู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่ควรพิจารณาก่อนการลงทุนในกองทุนรวม ขั้นตอนการลงทุน กลยุทธ์การลงทุน และการติดตามผลการลงทุนของผู้ลงทุน
10. รู้และเข้าใจถึงบทบาทและความสำคัญของผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนรวม
11. รู้และเข้าใจถึงความสำคัญของการวัดและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนรวม (fund performance measurement and evaluation)

12. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงกระบวนการในการวัดและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนรวม (fund performance measurement & evaluation process)
13. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงความสำคัญของการวัดและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนรวมโดยใช้วิธี Risk-Adjusted Return
14. คำนวณ วัดและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนรวม โดยใช้มาตรวัดตามตัวแบบของ Sharpe (Sharpe's Ratio), มาตรวัดตามตัวแบบของ Treynor (Treynor's Ratio), มาตรวัดตามตัวแบบของ Jensen (Jensen Measure) และมาตรวัดแบบ Information Ratio
15. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงนโยบายการลงทุนของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (retirement mutual fund: RMF) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (long-term equity fund: LTF)
16. แนะนำ (recommend) ได้ว่าการลงทุนในกองทุนรวม LTF และกองทุนรวม RMF เหมาะกับผู้ลงทุนประเภทใด
17. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงเงื่อนไขการลงทุนและสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการลงทุนในกองทุนรวม LTF และกองทุนรวม RMF
18. รู้และเข้าใจลักษณะและโครงสร้างของกองทุน ETF (Exchange Traded Fund: ETF)
19. เข้าใจลักษณะของผลตอบแทนและความเสี่ยงของกองทุน ETF
20. ประยุกต์ใช้ (apply) ประโยชน์ของกองทุน ETF ในการลงทุนได้อย่างเหมาะสม
21. รู้และเข้าใจลักษณะการลงทุนของกองทุนรวมทองคำ (gold fund)
22. เข้าใจลักษณะของผลตอบแทนและความเสี่ยงของกองทุนรวมทองคำ
23. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงบทบาทและความสำคัญของกองทุนรวมทองคำเพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาการลงทุนร่วมกับหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์อื่นๆ
24. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงลักษณะการลงทุนของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ (property fund)
25. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงนโยบายการลงทุนและประเภทของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์
26. รู้และเข้าใจถึงลักษณะของผลตอบแทนและความเสี่ยงของการลงทุนในกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์
27. แนะนำได้ว่าการลงทุนในกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์เหมาะกับผู้ลงทุนประเภทใด
28. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงลักษณะการลงทุนของกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ (foreign investment fund: FIF)
29. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับนโยบายการลงทุน ผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในกองทุนรวม FIF
30. แนะนำได้ว่าการลงทุนในกองทุนรวม FIF เหมาะกับผู้ลงทุนประเภทใด
31. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงความหมายของกองทุนส่วนบุคคล (private fund) รวมถึงโครงสร้างของกองทุนส่วนบุคคล
32. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงข้อดีและข้อเสียของการลงทุนในกองทุนส่วนบุคคล
33. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงผลตอบแทนและสิทธิประโยชน์ทางภาษีของการลงทุนในกองทุนส่วนบุคคล

34. แนะนำการลงทุนในกองทุนรวมที่เหมาะสมให้แก่ผู้รับคำปรึกษา โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการลงทุน (investment objectives), ความสามารถในการรับความเสี่ยง (risk tolerance) และข้อจำกัดในการลงทุน (investment constraints) ของผู้รับคำปรึกษาแต่ละราย

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 8: การลงทุนในทางเลือกอื่น

ภาพรวมของเนื้อหา

การลงทุนในทางเลือกอื่น (alternative investments) เป็นการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทอื่นที่นอกเหนือไปจากสินทรัพย์พื้นฐานที่เป็นที่นิยมในการลงทุน เช่น การลงทุนในตราสารทุนและการลงทุนในตราสารหนี้ โดยการลงทุนในทางเลือกอื่นจะมีลักษณะเฉพาะตัวที่สำคัญ ได้แก่

1. สินทรัพย์การลงทุนในทางเลือกอื่นบางประเภทจะมีสภาพคล่องในการซื้อขายเปลี่ยนมือต่ำ
2. ผู้ลงทุนต้องมีการวิเคราะห์การลงทุนในสินทรัพย์ทางเลือกอื่นอย่างรอบคอบและอาจต้องใช้เวลาในการวิเคราะห์การลงทุนในทางเลือกอื่นนานกว่าการวิเคราะห์การลงทุนในสินทรัพย์การลงทุนแบบดั้งเดิม
3. การลงทุนในสินทรัพย์ทางเลือกอื่นบางประเภทมีข้อมูลในอดีตที่ค่อนข้างจำกัด
4. การลงทุนในสินทรัพย์ทางเลือกอื่นบางประเภทจะมีสหสัมพันธ์ (correlation) กับการลงทุนในสินทรัพย์การลงทุนแบบดั้งเดิม เช่น การลงทุนในตราสารทุนและการลงทุนในตราสารหนี้ที่ค่อนข้างต่ำ

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 8: การลงทุนในทางเลือกอื่น ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการลงทุนในทางเลือกอื่นที่สำคัญ 3 ประเภท ได้แก่ อสังหาริมทรัพย์ ทองคำ และ Hedge Fund ซึ่งการลงทุนในแต่ละประเภทดังกล่าวก็จะมีลักษณะเฉพาะตัวที่ต่างกันไป รวมถึงมีลักษณะของผลตอบแทนและความเสี่ยงที่แตกต่างไปจากสินทรัพย์การลงทุนแบบดั้งเดิม ทำให้การลงทุนในสินทรัพย์ทางเลือกอื่นทั้ง 3 ประเภท นอกจากจะช่วยเพิ่มผลตอบแทนจากการลงทุนให้แก่ผู้ลงทุนแล้ว ยังถือว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยกระจายความเสี่ยงในการลงทุนที่ดี ให้แก่ผู้ลงทุน

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: การลงทุนทางเลือกอื่น โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. การลงทุนในทางเลือกอื่น (Alternative Investments) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3. ความมั่งคั่งที่ยั่งยืนด้วยกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. การลงทุนในกองทุนรวมพิเศษ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
5. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
6. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus
7. Alternative Investments: Global Investments, Sixth Edition, by Bruno Solnik and Dennis McLeavey, CFA
8. Derivatives and Alternative Investments, CFA Program Curriculum, Volume 6 (CFA Institute, 2008)
9. Hedges, J.R., 2005, Hedges on Hedge Funds: How to Successfully Analyze and Select an Investment, John Wiley & Sons, New Jersey

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. เข้าใจนิยามและความสำคัญของนิยามของการลงทุนในทางเลือกอื่น (alternative investments)
2. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับคุณสมบัติของการลงทุนในทางเลือกอื่น
3. แยกความแตกต่างระหว่างสินทรัพย์แท้จริง (real assets) และสินทรัพย์ทางการเงิน (financial assets) และระหว่างสังหาริมทรัพย์ (movable property) และอสังหาริมทรัพย์ (real estate or real property)
4. อธิบายถึงข้อดีและข้อจำกัดของการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์
5. เข้าใจและสามารถอธิบายลักษณะและรูปแบบการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์แบบต่างๆ
6. สามารถอธิบายถึงประเภทของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
7. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงปัจจัยที่ควรพิจารณาในการวิเคราะห์การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์
8. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงลักษณะของผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์
9. เข้าใจแนวคิดของการประเมินมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ด้วยวิธีเปรียบเทียบราคาตลาด (sales comparison approach), วิธี Income Capitalization, วิธีใช้ตัวคูณค่าเช่า (gross rent multiplier: GRM), วิธีต้นทุนทดแทนหรือวิธีคิดจากต้นทุน (replacement cost approach) และวิธีคิดลดกระแสเงินสดหลังหักภาษี (discounted after-tax cash flow approach) และสามารถประเมินมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ด้วยวิธีต่างๆข้างต้น
10. เข้าใจและสามารถอธิบายลักษณะและรูปแบบการลงทุนในทองคำ
11. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงลักษณะของผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนในทองคำ
12. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ
13. เข้าใจลักษณะการลงทุนของ Hedge Fund และโครงสร้างแบบต่างๆของ Hedge Fund
14. เข้าใจและสามารถอธิบายลักษณะของ Hedge Fund ประเภทต่างๆ

15. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงลักษณะของผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุนใน Hedge Fund
16. เข้าใจและสามารถอธิบายประเด็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของ Hedge Fund
17. แนะนำการลงทุนในทางเลือกอื่นที่เหมาะสมให้แก่ผู้รับคำปรึกษา โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการลงทุน (investment objectives), ความสามารถในการรับความเสี่ยง (risk tolerance) และข้อจำกัดในการลงทุน (investment constraints) ของผู้รับคำปรึกษาแต่ละราย

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 9: ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์

ภาพรวมของเนื้อหา

การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ (portfolio management) เป็นกระบวนการจัดสรรเงินลงทุน เพื่อลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ ที่ได้รับการคัดเลือกมาแล้วโดยการวิเคราะห์และประเมินมูลค่าหลักทรัพย์ โดยต้องมีการกระจายการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงโดยการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ที่ประกอบด้วยหลักทรัพย์หลายๆ ประเภท ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 9: ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการคำนวณผลตอบแทน (portfolio return) และความเสี่ยงของกลุ่มหลักทรัพย์ (portfolio risk) รวมถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงของกลุ่มหลักทรัพย์ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ และกระบวนการในการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ (portfolio management process)

นอกจากนี้ ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 9 นี้ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดที่สำคัญในการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ ได้แก่ ทฤษฎีกลุ่มหลักทรัพย์ของ Markowitz ซึ่งกล่าวถึงการกระจายความเสี่ยงด้วยการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงและอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์แต่ละตัวที่อยู่ในกลุ่มหลักทรัพย์ เพื่อที่จะสร้างกลุ่มหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด โดยมีความเสี่ยงต่ำ จากแนวคิดการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ของ Markowitz นำไปสู่แนวคิดที่สำคัญในการกำหนดราคาหลักทรัพย์ ซึ่งได้แก่ ทฤษฎีตลาดทุน (capital market theory) โดยใช้แบบจำลองการกำหนดราคาหลักทรัพย์ (capital asset pricing model หรือ CAPM) และ แบบจำลองการทำกำไรโดยปราศจากความเสี่ยง (arbitrage pricing theory: APT) ซึ่งทั้งสองแนวคิดนี้เป็นไปเพื่อการหาราคาหลักทรัพย์ที่เหมาะสมสำหรับการลงทุนในวันนี้ เพื่อรับอัตราผลตอบแทนในอัตราที่ต้องการในอนาคต

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการลงทุนและการวางแผนการลงทุน โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. ทฤษฎีตลาดทุน (Capital Market Theory) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3. ทฤษฎีตลาดทุน (Capital Market Theory) หลักสูตร CISA ระดับ 2 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. การลงทุนในตราสารทุน (Equity Investments) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
5. การลงทุนในตราสารหนี้ (Fixed-Income Investments) หลักสูตร CISA ระดับ 1 โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
6. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
7. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus
8. Managing Investment Portfolios: A Dynamic Process, Third Edition, John L.Marginn, CFA, Donald L. Tuttle, CFA, Dennis W. McLeavey, CFA, and Jerald E. Pinto, CFA, editors

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. ให้อำนาจของพอร์ตการลงทุน (investment portfolio)
2. มีความรู้และความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารพอร์ตการลงทุน (portfolio management)
3. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทน (portfolio return) และความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุน (portfolio risk)
4. คำนวณอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังของหลักทรัพย์ (expected security return) และอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังของพอร์ตการลงทุน (expected portfolio return)
5. แยกความแตกต่าง (differentiate) ระหว่างความเสี่ยงที่เป็นระบบ (systematic risk) ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (unsystematic risk) และความเสี่ยงรวม (total risk) ของการลงทุนในหลักทรัพย์
6. วัด (measure) ค่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการลงทุนในหลักทรัพย์ โดยการคำนวณค่าความแปรปรวน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน
7. คำนวณค่าความแปรปรวนร่วม (covariance) และแสดงถึง (illustrate) ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความแปรปรวนร่วมและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient)
8. คำนวณค่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการลงทุนในพอร์ตการลงทุน
9. ระบุ (list) ถึงปัจจัยที่สำคัญในการพิจารณาเลือกหลักทรัพย์เข้ามาในพอร์ตการลงทุน
10. แสดง (illustrate) ได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์มีผลต่อการกระจายความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุนอย่างไร
11. ประเมิน (evaluate) ได้ถึงผลกระทบที่มีต่ออัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุน จากการนำหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง (risk-free asset) เข้ามาพิจารณาในพอร์ตการลงทุนที่ประกอบด้วยหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยง (portfolio of risky assets)
12. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังและความเสี่ยง
13. อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดของเส้นโค้งพอร์ตการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ (efficient frontier) และสามารถอธิบายได้ถึงนัยที่มีต่อการที่ผู้ลงทุนยอมรับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น

14. นิยามกลุ่มหลักทรัพย์ที่เหมาะสม (optimal portfolio) และสามารถอธิบายถึงความแตกต่างระหว่างกลุ่มหลักทรัพย์ที่เหมาะสมของผู้ลงทุนแต่ละคน
15. เปรียบเทียบ (compare) แนวคิดของการกระจายการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ (portfolio diversification) ตามแนวคิดเดิมและแนวคิดของการกระจายการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ตามแนวคิดของ Markowitz
16. วาด (draw) กราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนหลักทรัพย์ในกลุ่มหลักทรัพย์และความเสี่ยงรวมของกลุ่มหลักทรัพย์ (total portfolio risk)
17. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดของกลุ่มหลักทรัพย์ตลาด (market portfolio) และสามารถสร้าง Capital Market Line (CML) ได้
18. คำนวณหาอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ โดยใช้ Securities Market Line (SML) และสามารถประเมินราคาหลักทรัพย์เพื่อกำหนดกลยุทธ์การลงทุนที่เหมาะสมได้
19. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงความสำคัญของการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ (portfolio management)
20. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ถึงกระบวนการในการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ (portfolio management process)
21. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดและสมมติฐานของทฤษฎีกลุ่มหลักทรัพย์ของ Markowitz (Modern Portfolio Theory: MPT)
22. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดและสมมติฐานของแบบจำลองการประเมินราคาของหลักทรัพย์ หรือแบบจำลอง CAPM (Capital Asset Pricing Model: CAPM) และสามารถประยุกต์ใช้ (apply) แบบจำลอง CAPM ในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์
23. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดและสมมติฐานของทฤษฎีการทำกำไรโดยปราศจากความเสี่ยง (Arbitrage Pricing Theory: APT) และสามารถประยุกต์ใช้แบบจำลอง APT ในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 10: การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนการลงทุน

ภาพรวมของเนื้อหา

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนการลงทุนจัดว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการวางแผนการลงทุน โดยในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 10: การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนการลงทุน ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทของข้อมูลที่ต้องดำเนินการรวบรวมเพื่อจัดทำแผนการลงทุน รวมถึงความสำคัญของข้อมูลแต่ละประเภทในการจัดทำแผนการลงทุน นอกจากนี้ ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 10 นี้ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการประเมินวัตถุประสงค์ (investment objective) และข้อจำกัดในการลงทุนประเภทต่างๆ (investment constraint) ของผู้รับคำปรึกษาการลงทุน รวมถึงแนวทางในการประเมินความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (risk tolerance) ของผู้รับคำปรึกษา

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนการลงทุน โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
3. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus
4. International Investments, 5th edition, Bruno Solnik and Dennis McLeavey

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. เข้าใจและสามารถอธิบายขั้นตอนของกระบวนการวางแผนการลงทุน
2. ระบุประเภทของข้อมูลที่ต้องทำการรวบรวมเพื่อประกอบการจัดทำแผนการลงทุน
3. เข้าใจและสามารถอธิบายถึงความสำคัญของข้อมูลแต่ละประเภทในการจัดทำแผนการลงทุน
4. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการลงทุนของผู้รับคำปรึกษา และสามารถจัดลำดับความสำคัญ (prioritize) ของวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการลงทุนให้แก่ผู้รับคำปรึกษาได้

5. ค้นหา (find) และอธิบายข้อจำกัดในการลงทุน (investment constraint) ของผู้รับคำปรึกษาได้
6. ทราบถึงวิธีและแนวทางในการประเมินความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (risk tolerance) ในการลงทุนของผู้รับคำปรึกษา

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 11: การจัดสรรเงินลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์

ภาพรวมของเนื้อหา

เป็นที่ทราบกันดีว่าการลงทุนทุกประเภทมีความเสี่ยง จะต่างกันที่เสี่ยงมากหรือเสี่ยงน้อยเท่านั้น ทั้งนี้หากผู้รับคำปรึกษารู้จักจัดสรรเงินลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ที่ถูกประเภทและถูกจังหวะ ก็จะสามารถช่วยลดความเสี่ยงหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนนั้นได้ นอกจากนี้ ภายใต้ทฤษฎีกลุ่มหลักทรัพย์ (modern portfolio theory) ของ Markowitz การจัดสรรเงินลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ยังเป็นหลักสำคัญในการกระจายการลงทุน (diversification) เพื่อลดความเสี่ยงโดยรวมของกลุ่มหลักทรัพย์อีกด้วย

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 11: การจัดสรรเงินลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการจัดสรรเงินลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ (asset allocation) รวมถึงปัจจัยต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อการจัดสรรเงินลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ นอกจากนี้ ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 11 นี้ ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การจัดสรรเงินลงทุนประเภทต่างๆและรูปแบบการจัดสรรเงินลงทุนที่ผู้รับคำปรึกษาสามารถจะนำไปปฏิบัติได้

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: การออกแบบพอร์ตการลงทุน โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
3. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus
4. International Investments, 5th edition, Bruno Solnik and Dennis McLeavey

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. เข้าใจความหมายและความสำคัญของการจัดสรรเงินลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ (asset allocation)
2. ระบุถึงปัจจัยที่ควรพิจารณาในการจัดสรรเงินลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์

3. อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการจัดสรรเงินลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ (asset allocation process)
4. เข้าใจและสามารถอธิบายได้เกี่ยวกับปัจจัยที่ควรพิจารณาในการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงที่คาดหวังจากการลงทุนในสินทรัพย์
5. กำหนด (determine) ประเภทของพอร์ตการลงทุนที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงและเป้าหมายการลงทุนของผู้รับคำปรึกษา โดยพิจารณาปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ระดับการยอมรับความเสี่ยง (risk tolerance level), ความสามารถในการรับความเสี่ยง (ability to take risk), อายุหรือวัย (age) ของผู้รับคำปรึกษา, สถานภาพทางการเงิน (financial status/condition) รวมถึงข้อจำกัดในการลงทุน (investment constraints) ของผู้รับคำปรึกษา
6. กำหนดสัดส่วนการลงทุนในแต่ละชั้นหลักทรัพย์ที่เหมาะสมให้แก่ผู้รับคำปรึกษา โดยพิจารณาปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ระดับการยอมรับความเสี่ยง ความสามารถในการรับความเสี่ยง อายุหรือวัย (age) ของผู้รับคำปรึกษา สถานภาพทางการเงิน (financial status/condition) รวมถึงข้อจำกัดในการลงทุนของผู้รับคำปรึกษา
7. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดและความสำคัญของการจัดสรรเงินลงทุนแบบบูรณาการ (integrated asset allocation), การจัดสรรเงินลงทุนแบบถ้อยหลัก (strategic asset allocation), การจัดสรรเงินลงทุนแบบแสวงหาโอกาสในการทำกำไร (tactical asset allocation) และการจัดสรรเงินลงทุนแบบประกันมูลค่า (insured asset allocation)
8. เข้าใจถึงความสำคัญในการคัดเลือกหลักทรัพย์เข้าสู่กลุ่มหลักทรัพย์ (asset selection)
9. เข้าใจถึงวิธีการคัดเลือกหลักทรัพย์และสามารถระบุถึงปัจจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณาเลือกหลักทรัพย์ ทั้งตราสารทุนและตราสารหนี้ เข้าสู่กลุ่มหลักทรัพย์

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 12: การจัดทำนโยบายการลงทุน

ภาพรวมของเนื้อหา

นโยบายการลงทุน (investment policy statement: IPS) ถือว่ามีความสำคัญต่อผู้รับคำปรึกษาแต่ละราย ไม่ว่าจะเป็นผู้รับคำปรึกษาประเภทบุคคลธรรมดา หรือผู้รับคำปรึกษาประเภทสถาบัน เนื่องจากนโยบายการลงทุนที่ดีเป็นเสมือนแผนที่นำทางที่ช่วยสร้างความพร้อมให้แก่ผู้รับคำปรึกษา เป็นหลักในการยึดปฏิบัติของผู้รับคำปรึกษา รวมถึงเป็นแนวทางในการวัดผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ที่ได้ลงทุนไปว่ามีความสอดคล้องกับนโยบายการลงทุนที่ได้กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 12: การจัดทำนโยบายการลงทุน ผู้ศึกษา/ผู้เข้าสอบจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายและความจำเป็นในการจัดทำนโยบายการลงทุน องค์ประกอบของนโยบายการลงทุนที่ดี และแนวทางในการจัดทำนโยบายการลงทุนที่ดีและมีความเหมาะสมกับผู้รับคำปรึกษา

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: การจัดทำนโยบายการลงทุน และการกำหนดกลยุทธ์การลงทุน โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
3. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus
4. International Investments, 5th edition, Bruno Solnik and Dennis McLeavey

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. เข้าใจความหมายและความจำเป็นในการจัดทำนโยบายการลงทุน (information policy statement: IPS)
2. ระบุถึงองค์ประกอบของนโยบายการลงทุน และสามารถอธิบายถึงความสำคัญขององค์ประกอบแต่ละส่วนของนโยบายการลงทุน

3. จัดทำ (create) นโยบายการลงทุนที่เป็นลายลักษณ์อักษรและมีความเหมาะสมให้แก่ผู้รับคำปรึกษา
4. อธิบายได้ว่าเหตุใดจึงควรมีการปรับเปลี่ยนนโยบายการลงทุน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงปัจจัยส่วนบุคคลของผู้รับคำปรึกษา
5. กำหนดนโยบายการลงทุนที่เหมาะสมให้แก่ผู้รับคำปรึกษา

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 13: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์

ภาพรวมของเนื้อหา

ความสามารถในการเลือกและประยุกต์ใช้กลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ที่เหมาะสมนับว่ามีส่วนสำคัญมากในการบริหารจัดการกลุ่มหลักทรัพย์ให้สามารถสร้างผลตอบแทนและความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับอัตราผลตอบแทนที่ต้องการและความสามารถในการรับความเสี่ยงของผู้ลงทุน โดยในการเลือกใช้กลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ที่เหมาะสม นอกจากผู้ใช้จะต้องพิจารณาถึงประเภทของตราสารทางการเงินที่ลงทุนแล้วยังต้องพิจารณาถึงปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ความเสี่ยงและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 13: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ ผู้เข้าสอบ/ผู้ศึกษาจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดความมีประสิทธิภาพของตลาด (efficient market hypothesis) และการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรับ (passive portfolio management) และการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรุก (active portfolio management) รวมถึงแนวคิด ข้อดี ข้อเสียและการประยุกต์ใช้กลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรับและกลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรุกในการลงทุนในตราสารทุนและตราสารหนี้

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ ลงทุน โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
3. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus
4. International Investments, 5th edition, Bruno Solnik and Dennis McLeavey

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:**

1. อธิบายถึงความจำเป็นและข้อดีในการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์
2. ทราบถึงนวัตกรรมทางความคิดซึ่งเปลี่ยนแปลงวิธีการลงทุนของคนทั่วทั้งโลกและแนวทางการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์
3. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดความมีประสิทธิภาพของตลาด (efficient market hypothesis) และการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรับ (passive portfolio management) และการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรุก (active portfolio management)
4. เข้าใจและสามารถอธิบายถึงแนวคิดและความจำเป็นของการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรับและการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์เชิงรุก
5. ระบุถึงปัจจัยที่ควรพิจารณาก่อนการเลือกใช้กลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ประเภทตราสารทุน
6. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ว่าความสามารถในการจับจังหวะการลงทุน (market timing capability) และการคัดเลือกหลักทรัพย์ของนักลงทุน (securities selection capability) จะมีผลต่อการเลือกและประยุกต์ใช้กลยุทธ์การลงทุนอย่างไร
7. อธิบายแนวคิด ความแตกต่าง ข้อดี ข้อเสียและความเหมาะสมในการประยุกต์ใช้กลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ตราสารทุนเชิงรับ (passive equity portfolio management strategy), กลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ตราสารทุนเชิงรุก (active equity portfolio management strategy) และกลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ตราสารทุนแบบผสม (mixed equity portfolio management strategy)
8. เข้าใจและสามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างการสร้าง Index Fund ชนิดเต็มรูปแบบ (full replication), การสร้าง Index Fund แบบย่อ (Sampling Method) และการสร้าง Index Fund โดยใช้แบบจำลองทางสถิติ (quadratic optimization method) ซึ่งทั้งหมดเป็นวิธีการสร้างพอร์ตการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ตราสารทุนเชิงรับ (passive management strategy)
9. เข้าใจและสามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างกลยุทธ์การบริหารตราสารทุนเชิงรุก (active equity portfolio management strategy) แบบการคัดเลือกหลักทรัพย์เพื่อการลงทุน (stock selection) และการจับจังหวะการลงทุน (market timing)
10. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดของการเลือกหลักทรัพย์โดยเน้นคุณค่า (value investment or price driven strategy) และการคัดเลือกหลักทรัพย์โดยเน้นการเติบโตของบริษัท (growth investment strategy) ซึ่งทั้งหมดถือว่าเป็นกลยุทธ์การบริหารตราสารทุนเชิงรุกแบบการคัดเลือกหลักทรัพย์เพื่อการลงทุน
11. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดของการปรับเปลี่ยนสัดส่วนการลงทุน (asset allocation or tactical adjustment), การปรับเปลี่ยนสไตล์การลงทุน (style investing), การปรับเปลี่ยนกลุ่มการลงทุน (sector rotation) และการใช้ประโยชน์จากความผิดปกติของตลาด (market anomalies) ซึ่งทั้งหมดถือว่าเป็นกลยุทธ์การบริหารตราสารทุนเชิงรุกแบบการจับจังหวะการลงทุน
12. อธิบายความแตกต่างระหว่าง Active/Completeness Fund Portfolios และ Active Core Portfolios ซึ่งทั้งหมดถือว่าเป็นกลยุทธ์การบริหารตราสารทุนแบบผสม

13. อธิบายประโยชน์จากการใช้ตราสารอนุพันธ์ในการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนในตราสารทุน
14. ระบุถึงปัจจัยที่ควรพิจารณาก่อนการเลือกใช้กลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ประเภทตราสารหนี้
15. อธิบายแนวคิด ความแตกต่าง ข้อดี ข้อเสียและความเหมาะสมในการประยุกต์ใช้กลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ตราสารหนี้เชิงรับ (passive fixed-income portfolio management strategy), กลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ตราสารหนี้เชิงรุก (active fixed-income portfolio management strategy), เทคนิคการจับคู่เงินทุน (matched-funding techniques) และการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ตราสารหนี้แบบผสม (mixed fixed-income portfolio management strategy)
16. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิด ข้อดีและข้อเสียของการใช้กลยุทธ์การซื้อและถือ (buy and hold strategy) และการอ้างอิงดัชนี (indexing) ซึ่งทั้งหมดถือว่าเป็นกลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ตราสารหนี้เชิงรับ
17. เข้าใจและอธิบายความแตกต่างระหว่าง Full Replication (Pure Bond Indexing) และ Stratified Sampling ซึ่งทั้งหมดถือว่าเป็นกลยุทธ์การลงทุนในตราสารหนี้แบบ Indexing
18. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดของการคาดการณ์อัตราดอกเบี้ย (interest rate anticipation), การวิเคราะห์มูลค่า (valuation analysis), การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ (credit analysis), การวิเคราะห์ส่วนต่างอัตราผลตอบแทน (credit spread analysis) และการแลกเปลี่ยนตราสารหนี้ (bond swaps) ซึ่งทั้งหมดถือว่าเป็นกลยุทธ์การบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ตราสารหนี้เชิงรุก
19. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดของ Dedicated Bond Portfolio, Symmetric Cash-Flow Matching, Immunization และ Combination (Horizon) Matching ซึ่งทั้งหมดถือว่าเป็นเทคนิคการจับคู่เงินทุน
20. เข้าใจและสามารถอธิบายแนวคิดของ Core-Plus Bond Portfolio Management และ Contingent Immunization ซึ่งทั้งหมดถือว่าเป็นกลยุทธ์การบริหารตราสารหนี้แบบผสม
21. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ว่าตราสารอนุพันธ์สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในบริหารจัดการกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนในตราสารหนี้ได้อย่างไร

ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน (Investment Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 14: การวัดและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์

ภาพรวมของเนื้อหา

การวัดและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ (portfolio performance measurement and evaluation) เป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนกลุ่มหลักทรัพย์ตามสถานการณ์ต่างๆที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้กลุ่มหลักทรัพย์นั้นให้ผลตอบแทนและความเสี่ยงที่สอดคล้องกับนโยบายการลงทุนและข้อจำกัดของผู้ลงทุน และสอดคล้องกับแนวโน้มสถานการณ์ในตลาดเงินและตลาดทุน

ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 14: การวัดและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ ผู้เข้าสอบ/ผู้ศึกษาจะได้ศึกษาเกี่ยวกับเหตุผลและความจำเป็นในการวัดและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ แนวคิดของการวัดอัตราผลตอบแทนโดยใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยระยะเวลา (time-weighted return) และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่า (dollar-weighted return) รวมถึงแนวคิดของการวัดและประเมินผลการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ โดยคำนึงถึงค่าความเสี่ยงควบคู่ไปด้วย (risk-adjusted performance measurement and evaluation) ด้วยมาตรวัดตามตัวแบบของ Sharpe (Sharpe measure), มาตรวัดตามตัวแบบของ Treynor (Treynor measure), มาตรวัดตามตัวแบบของ Jensen (Jensen measure) รวมถึงมาตรวัดตามตัวแบบของ Treynor-Black (Appraisal Ratio) ซึ่งแต่ละวิธีก็จะมีข้อดี ข้อเสีย และความเหมาะสมในการประยุกต์ใช้ที่แตกต่างกันออกไป

นอกจากนี้ ในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 14 นี้ ผู้เข้าสอบ/ผู้ศึกษาจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความจำเป็น แนวคิดและกระบวนการในการปรับปรุงกลุ่มหลักทรัพย์ (portfolio rebalancing) ด้วย

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการลงทุน (Investment Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 2: การวางแผนการลงทุน: หัวข้อ: การวัดผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์: หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (Single License) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. Investment Analysis and Portfolio Management, Eighth Edition, by Frank K.Reilly, CFA and Keith C.Brown, CFA
3. Investments by Zvi Bodie, Alex Kane, and Alan Marcus

4. International Investments, 5th edition, Bruno Solnik and Dennis McLeavey

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบสามารถ:

1. อธิบายวัตถุประสงค์และความจำเป็นของการวัดผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ (portfolio performance measurement) และการประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ (portfolio performance evaluation)
2. อธิบายความแตกต่างระหว่างการวัดและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ที่ไม่คำนึงถึงความเสี่ยงและการวัดและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ที่คำนึงถึงความเสี่ยง
3. คำนวณอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ต่อ 1 งวด และสามารถอธิบายข้อสมมติฐานของการคำนวณอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ต่อ 1 งวด
4. อธิบายความแตกต่างระหว่างการคำนวณค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนโดยใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยเวลา (time-weighted return) และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยมูลค่า (dollar-weighted return)
5. คำนวณอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์โดยใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยเวลาด้วยวิธีค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic average) และวิธีค่าเฉลี่ยเรขาคณิต (geometric average)
6. อธิบายได้ว่าเพราะเหตุใดการคำนวณค่าเฉลี่ยเพื่อวัดผลการดำเนินงานในอดีตโดยวิธีค่าเฉลี่ยเรขาคณิตจึงดีกว่าการใช้วิธีค่าเฉลี่ยเลขคณิต
7. คำนวณอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์โดยใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามมูลค่า
8. อธิบายได้ว่าการคำนวณอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ด้วยวิธีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามมูลค่าและค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักด้วยเวลาโดยวิธีค่าเฉลี่ยเรขาคณิตจะให้ผลลัพธ์ที่เท่ากันในกรณีใด
9. คำนวณอัตราผลตอบแทนต่อปี (annualized return) จากการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ ในกรณีที่ช่วงระยะเวลาวัดผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ไม่เท่ากับ 1 ปี
10. อธิบายแนวคิดของการประเมินผลการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์ โดยคำนึงถึงค่าความเสี่ยงควบคู่ไปด้วย (risk-adjusted performance evaluation) ด้วยมาตรวัดตามตัวแบบของ Sharpe (Sharpe measure), มาตรวัดตามตัวแบบของ Treynor (Treynor measure), มาตรวัดตามตัวแบบของ Jensen (Jensen measure) รวมถึงมาตรวัดตามตัวแบบของ Treynor-Black (Appraisal Ratio)
11. ประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ด้วย Sharpe Measure, Treynor Measure, Jensen Measure และ Appraisal Ratio
12. เปรียบเทียบ (compare) ข้อดีและข้อเสีย และสามารถอธิบายได้ถึงความเหมาะสมในการประยุกต์ใช้ Sharpe Measure, Treynor Measure, Jensen Measure และ Appraisal Ratio ในการวัดและประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์
13. อธิบายและสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดของอัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนที่ปรับค่าความเสี่ยง (risk-adjusted return on capital: RAROC)
14. อธิบายถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การประเมินผลการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์

15. อธิบายแนวคิดของการวิเคราะห์องค์ประกอบของผลตอบแทนจากกลุ่มหลักทรัพย์ (performance attribution analysis) รวมถึงประโยชน์และความจำเป็นของการวิเคราะห์องค์ประกอบของผลตอบแทนจากกลุ่มหลักทรัพย์
16. เข้าใจและสามารถอธิบายได้ว่าองค์ประกอบของผลตอบแทนจากกลุ่มหลักทรัพย์สามารถจำแนกได้ 2 องค์ประกอบใหญ่ ได้แก่ ความสามารถในการเลือกประเภทของหลักทรัพย์ (asset selection) และความสามารถในการเข้าซื้อขายในช่วงจังหวะเวลาที่เหมาะสม (market timing)
17. อธิบายความแตกต่างระหว่างการวิเคราะห์ความสามารถด้านช่วงจังหวะเวลาลงทุน โดยวิธีกำหนดตัวแปรหุ่นและโดยวิธี Quadratic Regression
18. วิเคราะห์องค์ประกอบของผลตอบแทนจากกลุ่มหลักทรัพย์โดยใช้ Performance Attribution Analysis
19. เข้าใจและสามารถอธิบายถึงความจำเป็นในการปรับปรุงกลุ่มหลักทรัพย์ (portfolio rebalancing)
20. เข้าใจและสามารถอธิบายถึงแนวทางในการปรับปรุงกลุ่มหลักทรัพย์
21. เข้าใจและสามารถอธิบายถึงกระบวนการในการปรับปรุงกลุ่มหลักทรัพย์

ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 1: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนการประกันภัย

ภาพรวมของเนื้อหา

การวางแผนทางการเงินที่สมบูรณ์ต้องอาศัยการประกันภัยเป็นเครื่องมือในการรับมือกับความเสี่ยงภัยที่จะเกิดผลกระทบต่อแผนทางการเงิน การวางแผนทางการเงินและความเสี่ยงมีความซับซ้อน แผนการประกันภัยจึงเป็นเสมือนระบบเครื่องมือช่วยรับมือกับความเสี่ยงได้

นักวางแผนทางการเงินนอกจากจะต้องวางแผนทางการเงินแล้ว ก็ต้องสามารถวางแผนการประกันภัยให้เหมาะสมด้วย

หนังสืออ่านประกอบการสอน

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย: หัวข้อ: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนการประกันภัย โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1. Financial Planning and Wealth Management : An International Perspective, Louis Cheng, Leung Tak Tan, Wong Yiu Hing, McGraw Hill
2. Introduction to Risk Management and Insurance, Mark S. Dorfman, Pearson Prentice Hall
3. Risk Management and Insurance. Scott E. Harrington, Gregory R. Niehaus

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนการประกันภัยกับการวางแผนทางการเงิน
2. สามารถอธิบายแนวคิดและความหมายของการประกันภัย พื้นฐานการวางแผนทางการเงินและหลักการของการวางแผนการประกันภัยส่วนบุคคล
3. สามารถอธิบายถึงความสำคัญและประโยชน์ของการวางแผนการประกันภัยได้
4. สามารถแจ้งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย

ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 2: การจัดการความเสี่ยงภัย

ภาพรวมของเนื้อหา

ทุกคนกำลังเสี่ยงภัยอยู่ตลอดเวลา เมื่อเกิดภัยที่ไม่พึงปรารถนาขึ้น ก็ได้รับความเดือดร้อนมากบ้างน้อยบ้าง ก็ถือว่าเป็นการรับเคราะห์ไป ระเบิดระว่างภัยบ้าง ตามมีตามเกิดบ้าง แต่ถ้าต้องการจะให้เกิดผลกระทบน้อยและไม่เป็นปัญหาอุปสรรคในการดำรงชีวิต ต้องทำความเข้าใจกับการเสี่ยงภัยเหล่านี้ว่าคืออะไร มีอะไรบ้าง สามารถเกิดขึ้นได้อย่างไร เกิดขึ้นบ่อยเท่าใด เกิดขึ้นแต่ละครั้งทำให้เสียหายมากน้อยเท่าใด สามารถป้องกันบรรเทาหรือมีการรับมืออย่างไร แล้วจะทราบได้อย่างไรว่าจะรับมือด้วยวิธีใด จึงจะเหมาะสมและทำให้เสียค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

นักวางแผนทางการเงินจึงควรจะเข้าใจเรื่องการเสี่ยงภัย สามารถประเมินผลกระทบ การรับมือกับการเสี่ยงภัยนี้ เครื่องมือที่ช่วยตัดสินใจในการเลือกวิธีรับมือกับการเสี่ยงภัยคืออะไร ควรจะทำอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนชัดเจน และจัดทำเป็นแผนการจัดการความเสี่ยงภัย มีการติดตามกำกับและประเมิน และปรับปรุงการปฏิบัติงานและแผนอย่างต่อเนื่อง

หนังสืออ่านประกอบการสอน

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย: หัวข้อ: การจัดการความเสี่ยงภัยสำหรับลูกค้า โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1. Introduction to Risk Management and Insurance, Mark S. Dorfman, Pearson Prentice Hall
2. Risk Management and Insurance. Scott E. Harrington, Gregory R. Niehaus
3. Financial Planning and Wealth Management : An International Perspective, Louis Cheng, Leung Tak Tan, Wong Yiu Hing, McGraw Hill

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถอธิบายความหมายของความเสียหาย (risk) ภัย (peril) และสภาวะส่งเสริมภัย (hazard)
2. สามารถอธิบายปัจจัยที่ใช้ในการแบ่งประเภทและความหมายของความเสียหาย
3. สามารถอธิบายความหมายของความเสียหายที่แท้จริงที่เกี่ยวกับการประกันภัย
4. สามารถอธิบายกฎการบริหารความเสี่ยง
5. สามารถแจงและอธิบายวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยแต่ละประเภทและการนำไปใช้
6. สามารถอธิบายองค์ประกอบที่มีผลต่อการพิจารณาเลือกเทคนิคการบริหารความเสี่ยง
7. สามารถอธิบายหลักในการนำวิธีการจัดการความเสี่ยงไปใช้

8. สามารถอธิบายทางเลือกของการบริหารความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงภัยแต่ละประเภท
9. สามารถอธิบายขั้นตอนและรายละเอียดของกระบวนการบริหารความเสี่ยง
10. สามารถแสดงการจัดทำแผนการจัดการความเสี่ยงตามลำดับขั้นตอน กระบวนการบริหารความเสี่ยงภัย

ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 3: การประกันภัย

ภาพรวมของเนื้อหา

การประกันภัยเป็นวิธีการโอนความเสี่ยงอย่างหนึ่งที่มีมาเป็นเวลานานแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเสียหายให้ใกล้เคียงกับความจริง (และต้องไม่มาก แต่ตามความเสียหายจริง เพราะไม่ต้องการให้เกิดกำไรอื่นจะเข้าช่วย เป็นกาพนันไป) จากภัยที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น ให้กลับมามีสถานภาพทางการเงินเหมือนก่อนที่เกิดภัย

ผู้อุประกันภัยอาจจะมีคามเข้าใจในการประกันภัยต่างกับกับผู้รับประกันภัย ในเรื่องความคุ้มครอง การชดเชยค่าสินไหมทดแทน และอื่น ๆ อีกมาก จึงต้องมีการทำสัญญาประกันภัยที่ระบุข้อตกลงให้เป็นไปตามหลักการประกันภัย ในกรณีที่มีการโต้แย้งจะได้มีการตัดสินตามหลักการประกันภัย (ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องก็ถูกตราขึ้นโดยที่หลักประกันภัยเหล่านี้มี ร่วมอยู่ด้วย)

ดังนั้นในการวางแผนทางการเงินนักวางแผนทางการเงินต้องเข้าใจวัตถุประสงค์หลักพื้นฐานของการประกันภัย ประเภทการประกันภัย และหลักของสัญญาประกันภัย เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจการประกันภัยประเภทต่าง ๆ และวัตถุประสงค์ของข้อตกลงต่าง ๆ ในสัญญาประกันภัย

หนังสืออ่านประกอบการสอน

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย: หัวข้อ: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนประกันภัย โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1. Introduction to Risk Management and Insurance, Mark S. Dorfman, Pearson Prentice Hall
2. Risk Management and Insurance. Scott E. Harrington, Gregory R. Niehaus
3. Financial Planning and Wealth Management : An International Perspective, Louis Cheng, Leung Tak Tan, Wong Yiu Hing, McGraw Hill
4. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 861-897

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถอธิบายประวัติความเป็นมาและความหมายและวัตถุประสงค์ของการประกันภัยได้
2. สามารถจำแนกประเภทของการประกันภัยได้
3. สามารถแจงและอธิบายลักษณะของความเสียหายที่สามารถเอาประกันภัยได้
4. สามารถแจงและอธิบายหลักพื้นฐานของการประกันภัยได้
5. สามารถอธิบายความหมายของสัญญาประกันภัย ลักษณะสำคัญของสัญญาประกันภัย ผู้ที่เกี่ยวข้องในสัญญาประกันภัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัญญาประกันภัย

6. สามารถวิเคราะห์ได้ว่ากรณีใดบ้างที่สัญญาประกันภัยอาจจะไม่มีผลบังคับตั้งแต่เริ่มต้นทำสัญญา หรือ อาจจะมีผลกระทบใดบ้างถ้าสัญญาเป็นโมฆะ
7. สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างการประกันภัยและการพนันได้

ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 4: การประกันชีวิต

ภาพรวมของเนื้อหา

การประกันชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นในการทำแผนทางการเงิน เพราะถ้าลูกค้ามีอันเป็นไปถึงขั้นไม่สามารถหารายได้ได้ ที่อาจจะเนื่องจากการเสียชีวิต นอกจากไม่สามารถหารายได้ได้แล้ว ขณะเดียวกันอาจจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มอีกด้วย เนื่องจากการดูแลสุขภาพ เจ็บป่วย เป็นโรคร้ายแรง เจ็บป่วยขั้นวิกฤตและการชราภาพอีกด้วย ทำให้การเงินไม่ไปไปตามแผนได้ นอกจากนี้การประกันชีวิตอาจจะเป็นทางเลือกในการออมเงินอีกด้วย

ความเสี่ยงจากการเสียชีวิต ทุพพลภาพ การเจ็บป่วย ส่งผลกระทบต่อด้านการเงินที่สามารถบรรเทาได้ด้วยการประกันชีวิต ประเภท และแบบต่าง ๆ มากมาย แต่ต้องมีค่าใช้จ่ายประจำคือเบี้ยประกันภัย และเงินโอนต่าง ๆ ในเรื่องความคุ้มครอง ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์อีกมากที่ควรเข้าใจ รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ควรทราบในการเลือกซื้อประกันชีวิต

นักวางแผนการเงินจึงควรเข้าใจประเภท แบบ และสัญญาเพิ่มเติมต่าง ๆ รวมถึงเงื่อนไข สำคัญ ๆ เพื่อสามารถเลือกซื้อประกันชีวิตให้เหมาะสมกับฐานะการเงินและความเสี่ยงของลูกค้า

หนังสืออ่านประกอบการสอน

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย: หัวข้อ: ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสัญญาประกันชีวิต โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1. Introduction to Risk Management and Insurance, Mark S. Dorfman, Pearson Prentice Hall
2. Risk Management and Insurance. Scott E. Harrington, Gregory R. Niehaus
3. Principles of Insurance: Life, Health & Annuities, Life Office Management Association(LOMA)
4. Insurance Company Operations, Life Office Management Association(LOMA)
5. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 861-897

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถอธิบายความหมายและความจำเป็นของการประกันชีวิตได้
2. สามารถอธิบายถึงความจำเป็นของการประกันชีวิตต่อตนเอง ครอบครัว และธุรกิจ
3. สามารถจำแนกและอธิบายคุณลักษณะตลอดจนรายละเอียดของการประกันชีวิตแต่ละชนิด ประเภท และแบบได้
4. สามารถบอกความแตกต่างการประกันชีวิตประเภทต่าง ๆ

5. สามารถบอกความแตกต่างการประกันชีวิตแบบต่าง ๆ
6. สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา และการประกันชีวิตแบบตลอดชีพ
7. สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ และแบบควบการลงทุน
8. สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ กับแบบชั่วระยะเวลา แต่เน้นเบี้ยส่วนต่างไปลงทุนในช่องทางอื่น
9. สามารถแจงและอธิบายความหมายและรายละเอียดตลอดจนประโยชน์ของสัญญาเพิ่มเติมแต่ละประเภท
10. สามารถอธิบายความหมายและรายละเอียดตลอดจนประโยชน์ตามเงื่อนไขของกรมธรรม์ประกันชีวิต
11. สามารถแสดงการคำนวณผลกระทบของการแกลงอายุหรือเพศคลาดเคลื่อน
12. สามารถอธิบายผลของการไม่ชำระเบี้ยเมื่อถึงกำหนด
13. สามารถแสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลประโยชน์ระหว่างการกู้เงินมูลค่าเวนคืนมาชำระเบี้ยประกันภัยกับกรมธรรม์ใช้เงินสำเร็จอย่างต่อเนื่อง
14. สามารถแสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลประโยชน์ระหว่างการกู้เงินมูลค่าเวนคืนมาชำระเบี้ยประกันภัยกับกรมธรรม์ขยายระยะเวลาอย่างต่อเนื่อง
15. สามารถอธิบายวัตถุประสงค์ของการพิจารณาประกันชีวิต
16. สามารถอธิบายถึงบทบาทของนักวางแผนทางการเงินที่มีต่อการพิจารณารับประกันชีวิตและปัจจัยต่าง ๆ ที่ต้องคำนึงถึงในการพิจารณารับประกันชีวิต
17. สามารถแจกแจงปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณารับประกันชีวิต
18. สามารถอธิบายเหตุผลในการที่ต้องเก็บเบี้ยประกันภัยเพิ่มเนื่องจากภัยต่ำกว่ามาตรฐาน
19. สามารถอธิบายหลักและปัจจัยใช้ในการคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัยสำหรับการประกันชีวิต
20. สามารถเข้าใจและอธิบายการเปลี่ยนแปลงไปของเบี้ยประกันภัย ถ้ามีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของค่าปัจจัยในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันชีวิต
21. สามารถอธิบายความแตกต่างของเงินปันผล และเงินผลประโยชน์จ่ายระหว่างอายุสัญญาประกันชีวิต
22. สามารถอธิบายเงินสำรองประกันชีวิตได้
23. สามารถแจงและคำนวณทุนประกันชีวิต ตามแนวความคิดต่าง ๆ ได้
24. สามารถแจงวิธีการหาต้นทุนประกันชีวิต และแสดงการคำนวณเพื่อเปรียบเทียบต้นทุนการประกันชีวิตแบบต่าง ๆ ได้
25. สามารถแจงและอธิบายปัจจัยการตัดสินใจเลือกซื้อประกันชีวิตได้
26. สามารถอธิบายถึงประโยชน์ทางด้านภาษีจากการประกันชีวิต ซึ่งเป็นประโยชน์ที่นอกเหนือไปจากประโยชน์ในการจัดการความเสี่ยง โดยจำนวนเบี้ยประกันชีวิตสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลได้พร้อมทั้งแสดงการคำนวณการลดหย่อนภาษีเงินได้จากการทำประกันชีวิต
27. สามารถอธิบายได้ว่ามีพระราชบัญญัติประกันชีวิตใดที่มีการใช้บังคับอยู่
28. สามารถอธิบายจรรยาบรรณของตัวแทนประกันชีวิตที่ควรยึดถือเป็นหลักในการประกอบอาชีพ
29. สามารถเสนอทางเลือกพร้อมเหตุต่าง ๆ ในการเลือกแบบประกันชีวิตและจำนวนกรมธรรม์ ระยะเวลาความคุ้มครอง (และรับเงินคืน) ระยะเวลาชำระเบี้ยประกันชีวิต สัญญาเพิ่มเติม ทุนประกันภัย (จำนวนเงินรับคืน) เบี้ยประกันภัย และบริษัทประกันชีวิต เพื่อประโยชน์สูงสุดของลูกค้า

ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 5: การประกันสุขภาพ

ภาพรวมของเนื้อหา

การเจ็บป่วยนอกจากอาจจะทำให้ขาดรายได้แล้ว จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเป็นจำนวนมากได้ เนื่องจากการรักษาพยาบาลเป็นสิ่งจำเป็นและหลักการพื้นฐานมีหลายประการ มีโครงการเพื่อการนี้หลายแห่งหลายรูปแบบ ค่าใช้จ่ายต่างกันไป ให้ผลประโยชน์ที่มากน้อยต่างกัน เงื่อนไขต่างกัน บางคนก็ได้รับสวัสดิการจากการทำงานในรูปแบบใดรูปหนึ่งแล้ว

นักวางแผนทางการเงินต้องทราบแหล่งที่ให้บริการด้านประกันสุขภาพต่าง ๆ ที่ลูกค้าอาจจะสามารถใช้บริการได้ และ/หรือซื้อเพิ่มได้ตามความเสี่ยงและความต้องการด้านบริการการรักษายาพยาบาลของลูกค้า

หนังสืออ่านประกอบการสอน

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย: หัวข้อ: สัญญาพิเศษเพิ่มเติมแบบทำยกรรมธรรม์ และการประกันสุขภาพ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1. Introduction to Risk Management and Insurance, Mark S. Dorfman, Pearson Prentice Hall
2. Risk Management and Insurance. Scott E. Harrington, Gregory R. Niehaus
3. Principles of Insurance: Life, Health & Annuities, Life Office Management Association(LOMA)
4. Insurance Company Operations, Life Office Management Association(LOMA)
5. www.nhso.go.th
6. www.sso.go.th
7. www.cgd.go.th

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถอธิบายหลักการพื้นฐานของการประกันสุขภาพ
2. สามารถแจงและอธิบายองค์ประกอบและประเภทของการประกันสุขภาพ
3. สามารถแจงความแตกต่างของระบบประกันสุขภาพนานานประเทศ
4. สามารถอธิบายประเภทของการประกันสุขภาพในประเทศไทย
5. สามารถบอกสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ ข้าราชการบำนาญ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ
6. สามารถแจงและอธิบายสิทธิประโยชน์และเงื่อนไขด้านสุขภาพของระบบประกันสังคม

7. สามารถแจงและอธิบายสิทธิประโยชน์และเงื่อนไขด้านการรักษาพยาบาลของการประกันสุขภาพภายใต้โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
8. สามารถแจงและอธิบายแบบและความคุ้มครองของการประกันสุขภาพภาคสมัครใจ
9. สามารถอธิบายถึงปัจจัยในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันสุขภาพ
10. สามารถอธิบายขั้นตอนในการเรียกร้องสินไหมทดแทนการประกันสุขภาพภาคสมัครใจ
11. สามารถแจงและอธิบายประโยชน์และรูปแบบของการประกันภัยการไร้ความสามารถในการหารายได้
12. สามารถแจงปัจจัยในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันสุขภาพ
13. สามารถเสนอทางเลือกในการซื้อ แบบ ผลประโยชน์ ด้วยเบี้ยประกันเท่าใด กับบริษัทใด

ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 6: การประกันวินาศภัย

ภาพรวมของเนื้อหา

ลูกค้ามีความเสี่ยงที่ทรัพย์สินจะเสียหาย สูญหาย สูญเสียจากภัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นบ้าน รถยนต์ ฯลฯ นอกจากนี้การใช้ชีวิตและประกอบอาชีพประจำวันสามารถจะก่อความเสียหายให้บุคคลอื่นได้ และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายให้ผู้ที่ได้รับความเสียหาย ความรับผิดชอบเหล่านี้อาจจะสูงมาก ความเสี่ยงนี้อาจจะทำให้เกิดผลกระทบทางการเงินและแผนทางการเงินได้

ดังนั้นนักวางแผนทางการเงินจึงต้องเข้าใจความหมายของการประกันวินาศภัยและความคุ้มครองการประกันวินาศภัยต่าง ๆ ให้ครอบคลุม เพื่อเสนอแนะการคุ้มครองความเสี่ยงภัยที่เหมาะสม

หนังสืออ่านประกอบการสอน

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย: หัวข้อ: การประกันวินาศภัย โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1. Introduction to Risk Management and Insurance, Mark S. Dorfman, Pearson Prentice Hall
2. Risk Management and Insurance. Scott E. Harrington, Gregory R. Niehaus
3. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 861-897

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถอธิบายความหมายและประโยชน์ของการประกันวินาศภัย
2. สามารถแจ้งได้ว่าในกรณีประกันวินาศภัยส่วนบุคคลมีอะไรบ้าง
3. สามารถจำแนกได้ว่าในกรณีประกันวินาศภัยแต่ละแบบต้องพิจารณาเงื่อนไขสำคัญ ๆ อะไรบ้าง
4. สามารถแจ้งและอธิบายความคุ้มครองและข้อยกเว้นต่าง ๆ ได้ ของกรณีประกันวินาศภัยทุกแบบ
5. สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของกรณีประกันวินาศภัยแบบต่าง ๆ ได้ ทั้งความคุ้มครอง และเงื่อนไขสำคัญ ๆ
6. สามารถประมาณการมูลค่าทรัพย์สินและกำหนดทุนประกันภัย
7. สามารถยกตัวอย่างการคำนวณการขาดใช้สินไหมทดแทน ในกรณีที่มีการประกันภัยด้วยประกันภัยที่ต่ำกว่ามูลค่าทรัพย์สิน
8. สามารถแจ้งและอธิบายความคุ้มครองที่เพิ่มขึ้นได้

9. สามารถแจงปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณเบี้ยอัคคีภัยได้ และส่วนลด
10. สามารถแจงเงื่อนไขสำคัญ ๆ เฉพาะประกันอัคคีภัยได้
11. สามารถอธิบายประโยชน์ของการประกันอัคคีภัยระยะยาวได้
12. สามารถแจงและอธิบายความคุ้มครองเพิ่มเติมที่สามารถซื้อเพิ่มได้
13. สามารถแจงบทความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้รถยนต์ได้
14. สามารถจำแนกความคุ้มครองในการประกันภัยรถยนต์
15. สามารถอธิบายความแตกต่างของกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์แต่ละประเภท
16. สามารถอธิบายความคุ้มครองกรมธรรม์ประกันภัยภาคบังคับ (พรบ.)
17. สามารถอธิบายค่าเสียหายส่วนแรกสำหรับการประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจแต่ละแบบ
18. สามารถอธิบาย ยกตัวอย่างการจ่ายค่าสินไหมทดแทนในกรณีต่าง ๆ
19. สามารถอธิบายถึงปัจจัยสำคัญในการกำหนดเบี้ยประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ
20. สามารถคำนวณทุนประกันภัยรถยนต์ในแต่ละปีเปลี่ยนแปลง
21. สามารถแจงและอธิบายความคุ้มครองที่สามารถจะซื้อเพิ่มเติมได้
22. สามารถอธิบายเงื่อนไขสำคัญ ๆ
23. สามารถยกตัวอย่าง แสดงวิธีคำนวณส่วนลดเบี้ยประกันภัยกรณีที่มีประวัติดี
24. สามารถยกตัวอย่าง แสดงวิธีคำนวณส่วนเพิ่มเบี้ยประกันภัยในการมีประวัติไม่ดี
25. สามารถแจงความคุ้มครองที่การประกันอุบัติเหตุเดินทางเพิ่มเติมที่ไม่มีในอุบัติเหตุธรรมดา
26. สามารถแจงและอธิบายความคุ้มครองและข้อยกเว้นของกรมธรรม์ประกันภัยการว่างงาน
27. สามารถแจงและอธิบายข้อยกเว้นการประกันภัยการเสี่ยงภัยทุกชนิด
28. สามารถอธิบายข้อแตกต่างของการประกันภัยโรครวมทั้ง 3 แบบ
29. สามารถอธิบายความคุ้มครองการประกันภัยสำหรับผู้เล่นกอล์ฟ
30. สามารถอธิบายความคุ้มครองของการประกันภัยสำหรับเจ้าของบ้าน
31. สามารถอธิบายความคุ้มครองการประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อสาธารณชน
32. สามารถแจงและอธิบายความคุ้มครองและข้อยกเว้นที่สำคัญในการประกันภัยความรับผิดจากวิชาชีพต่าง ๆ

ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 7: การจัดทำแผนการเงิน

ภาพรวมของเนื้อหา

การเลือกทำประกันภัยต้องสอดคล้องกับความต้องการทางการเงิน ตามเวลา และจำนวนเงินที่เหมาะสมกับความต้องการด้วยความคุ้มครองและเบี้ยประกันภัยที่เหมาะสมจึงจะเป็นประโยชน์ ให้การดำเนินการตามแผนการเงินเป็นไปโดยไม่สะดุด หรือส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

นักวางแผนทางการเงินต้องสามารถวิเคราะห์ความต้องการ และวิเคราะห์กรรมวิธีประกันภัยที่เหมาะสม เพื่อทำแผนการประกันภัยรับมือความเสี่ยงที่จะทำให้แผนทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ

หนังสืออ่านประกอบการสอน

1. หลักสูตรนักวางแผนการเงิน (Certified Financial Planning Program: CFP): การวางแผนการประกันภัย (Insurance Planning) โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย: หัวข้อ: การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบการจัดทำแผนประกันภัย และ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย: หัวข้อ: การคำนวณทุนประกันภัยที่เหมาะสมกับลูกค้า โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 3: การวางแผนการประกันภัย: หัวข้อ: การจัดทำแผนประกันภัยที่เหมาะสมให้กับลูกค้า โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1. Introduction to Risk Management and Insurance, Mark S. Dorfman, Pearson Prentice Hall
2. Risk Management and Insurance. Scott E. Harrington, Gregory R. Niehaus
3. Financial Planning and Wealth Management : An International Perspective, Louis Cheng, Leung Tak Tan, Wong Yiu Hing, McGraw Hill

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถแจงและอธิบายประเภทของความต้องการทางการเงิน
2. สามารถแจงและอธิบายประกอบของความต้องการทางการเงินของลูกค้า
3. สามารถระบุข้อมูลที่จำเป็น วิเคราะห์ความต้องการทางการเงินของลูกค้า
4. สามารถวิเคราะห์ความต้องการในการทำประกันชีวิตและสุขภาพ ละการประกันวินาศภัย
5. สามารถวิเคราะห์รูปแบบของกรรมวิธีประกันภัยที่เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า
6. สามารถจัดทำคำแนะนำและการนำเสนอแผนต่อลูกค้า
7. สามารถสาธิตการจัดทำแผนประกันภัยให้กับลูกค้า (กรณีศึกษา)

ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 1 : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ

ภาพรวมของเนื้อหา

ความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ทำให้คุณภาพชีวิตของประชากรสูงขึ้น ส่งผลให้ประชากรโลกมีอายุยืนขึ้น ปัจจุบันเราควรเตรียมความพร้อมและวางแผนเพื่อวัยเกษียณที่ดี ในช่วงก่อนที่จะเกษียณ

แนวคิดเรื่องการวางแผนคุ้มครองรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุเกิดขึ้นในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วยเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากร ทำให้หลายประเทศต้องประสบกับปัญหาการที่มีประชากรสูงอายุมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งจะเป็นภาระของแต่ละประเทศ รัฐบาลและประชาชนในประเทศต่าง ๆ จึงต้องปรับตัวเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ จึงจำเป็นต้องเข้าใจในระบบสวัสดิการในการดูแลวัยเกษียณในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งของไทย ด้วย การคุ้มครองรายได้ของภาครัฐมักจะไม่เพียงพอกับความต้องการของวัยเกษียณ ทุกคนจึงต้องพึ่งตนเองมากขึ้นในการที่จะมีรายได้เพียงพอเมื่อต้องเข้าสู่วัยเกษียณ

ดังนั้น ในการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ เราต้องรู้เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ: หัวข้อ: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. Louis Cheng, Leung Tak Yan and Wong Yiu Hing. Financial Planning and Wealth Management an international perspective. Singapore: McGraw-Hill, 2009.
2. www.fpo.go.th สำนักนโยบายการออมและการลงทุน

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. เข้าใจความหมายและความสำคัญของการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ ตลอดจนเข้าใจผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรในปัจจุบันและในอนาคตของประเทศไทย
2. เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ
3. รู้ถึงสิ่งที่ต้องเผชิญเมื่ออยู่ในช่วงชีวิตหลังวัยเกษียณ
4. รู้ระบบการจัดสวัสดิการเพื่อการชราภาพ และบอกรายละเอียดเรื่องระบบบำนาญแบบ 3 ชั้นได้ บอกถึงความแตกต่างระหว่างระบบ แผนกำหนดเงินสมทบ (Defined Contribution) กับแผนกำหนดประโยชน์ทดแทน (Defined Benefit)
5. เข้าใจระบบสวัสดิการในการดูแลผู้สูงอายุในประเทศต่าง ๆ

6. สามารถบอกถึงระบบสวัสดิการชราภาพของประเทศไทยในปัจจุบัน
 - สามารถอธิบายถึงการเตรียมความพร้อมของสังคมไทยสู่สังคมผู้สูงอายุ
 - สามารถบอกถึงแหล่งรายได้ของผู้สูงอายุเพื่อวัยเกษียณของประเทศไทย
7. สามารถอธิบายกระบวนการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณได้
8. รู้ข้อสังเกตของนักวางแผนทางการเงิน เกี่ยวกับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ

ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 2 : การประกันสังคม

ภาพรวมของเนื้อหา

การประกันสังคม เป็นเครื่องมือหนึ่งในการที่จะช่วยให้ผู้สูงอายุมีหลักประกันในชีวิตเพื่อวัยเกษียณได้อย่างมีความสุข ปัจจุบันได้ให้ความคุ้มครองแก่ลูกจ้างทุกคนในภาคเอกชนและลูกจ้างชั่วคราวภาครัฐ นอกจากนี้ให้สิทธิประโยชน์ในแง่กรณีชราภาพ ยังให้ความคุ้มครองในหลายกรณี เช่น คลอดบุตร รักษาพยาบาล เป็นต้น

ดังนั้น ถ้าผู้ขอรับคำปรึกษาอยู่ในระบบประกันสังคม การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ต้องนำความรู้เรื่องสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุนประกันสังคมในกรณีชราภาพ มาประกอบการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ แต่ในอนาคตกองทุนชราภาพอาจไม่สามารถดำรงอยู่รอดในระยะยาวได้ถ้าผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้นและมีอายุยืนยาวขึ้น รวมทั้งคนในวัยทำงานมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนผู้สูงอายุ ทำให้รายจ่ายของกองทุนมากกว่ารายรับและดอกผล ในที่สุดกองทุนก็ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้นผู้ลงทุนที่คาดว่าจะได้รับเงินก้อนนี้ในอนาคต พึงตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจไม่ได้รับเงินจากกองทุนประกันสังคมในกรณีชราภาพ เมื่อตัวเองเข้าสู่วัยเกษียณ

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ: หัวข้อ: การประกันสังคม โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. คู่มือผู้ประกันตน, สำนักงานประกันสังคม
2. www.sso.go.th

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. รู้ประวัติความเป็นมาของการประกันสังคม และสามารถบอกถึงวัตถุประสงค์ของการประกันสังคม
2. สามารถอธิบายหลักการที่เป็นแนวปฏิบัติของการประกันสังคม
3. รู้เกี่ยวกับขอบข่ายความคุ้มครอง และกิจการที่ได้รับการยกเว้น และทราบถึงประโยชน์ทดแทน ทั้ง 7 กรณี รวมทั้งปีที่เริ่มให้ความคุ้มครองในแต่ละกรณี
4. เข้าใจและสามารถอธิบายเกี่ยวกับผู้เกี่ยวข้องกับการประกันสังคม
5. สามารถบอกถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง
 1. ผู้ประกันตน ตามมาตรา 33, 39 และ 40
 2. นายจ้าง
 3. รัฐบาล

6. สามารถบอกอัตราเงินสมทบและจำนวนเงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ รวมทั้งสามารถคำนวณเงินสมทบ ของผู้ประกันตนตามมาตรา 33, 39 และ 40
7. สามารถระบุเงื่อนไขการให้ความคุ้มครอง ของผู้ประกันตนตามมาตรา 33, 39 และ 40
8. ทราบถึงเงื่อนไขในการให้ความคุ้มครอง สำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา 33, 39 และ 40
9. สามารถบอกถึงสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายประกันสังคม ที่ผู้ประกันตนจะได้รับ
 1. กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
 2. กรณีคลอดบุตร
 3. กรณีทุพพลภาพ
 4. กรณีตายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน
 5. กรณีสงเคราะห์บุตร
 6. กรณีว่างงาน
 7. กรณีชราภาพ ทั้งกรณีบำนาญชราภาพ และกรณีบำนาญชราภาพ
10. สามารถคำนวณเงินบำนาญ/บำเหน็จ ในกรณีชราภาพ รวมทั้งเงื่อนไขในการรับเงินบำนาญ/บำเหน็จ ในกรณีชราภาพ
11. สามารถอธิบายวิธีการขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีบำนาญชราภาพ และกรณีบำนาญชราภาพ
12. รู้ถึงข้อสังเกตของนักวางแผนทางการเงินเกี่ยวกับการประกันสังคม

ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 3 : กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ภาพรวมของเนื้อหา

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นเครื่องมือหนึ่งในการที่จะช่วยให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในระบบราชการมีหลักประกันในการใช้ชีวิตเพื่อวัยเกษียณได้อย่างมีความสุข และเป็นภาระลดภาระของรัฐบาลในอนาคต โดยเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการ บำเหน็จบำนาญข้าราชการจากระบบที่จ่ายเงินให้แก่ข้าราชการเมื่อออกจากงาน (Pay as you go) ที่จ่ายจากงบประมาณเป็นรายปี เป็นระบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกลาง โดยใช้หลักการคำนวณไม่ให้ข้าราชการเสียสิทธิ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเป็นกองทุนประเภท Defined Contribution มีขอบเขตบังคับใช้เฉพาะข้าราชการตาม พรบ. กบข. เท่านั้น แต่เนื่องจากเงินที่ได้จากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ อาจไม่เพียงพอในการดำรงชีพทำให้ สมาชิก กบข. ต้องพิจารณาทางเลือกอื่นประกอบในการวางแผนการเกษียณ

กรณีที่ผู้ขอรับคำปรึกษาเพื่อการวางแผนเพื่อวัยเกษียณเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ นักวางแผนการเงินจึงต้องมีความรู้เรื่องสิทธิประโยชน์ และบทบาท ตลอดจนสามารถคำนวณจำนวนเงินที่จะออมหรือได้รับจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ได้

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ: หัวข้อ: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. www.gpf.co.th

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. รู้ประวัติความเป็นมาของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
2. ต้องเข้าใจรูปแบบของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
 - รู้และเข้าใจสาระสำคัญของการมีผลบังคับใช้ ของพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ สำหรับข้าราชการ ก่อนและหลังวันที่ 27 มีนาคม 2540
 - สามารถบอกวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้
 - สามารถอธิบายโครงสร้างองค์กรและการบริหารงานของ กบข. ได้
3. สามารถบอกบทบาทและหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับ กบข. ได้

- สามารถบอกบทบาทและหน้าที่ของรัฐบาล และเข้าใจความหมายของ เงินสมทบ, เงินชดเชย, เงินประเดิม, เงินบำนาญ, เงินบำนาญ และเงินสำรองได้ และสามารถบอกได้ว่าสมาชิกจะมีสิทธิได้รับเงินเหล่านี้ต้องมีคุณสมบัติเช่นไร
 - สามารถบอกบทบาทและหน้าที่ของสมาชิก กบข. สามารถบอกประเภท ของข้าราชการที่อยู่ได้ พรบ. กบข. ได้ และสามารถบอกความแตกต่างระหว่างสมาชิกประเภทสะสม และ ไม่สะสม
 - สามารถบอกบทบาทและหน้าที่ของ คณะกรรมการ กบข.
4. สามารถบอกแหล่งที่มาของเงิน กบข. ได้
 5. เข้าใจ กระบวนการ กำหนดนโยบาย กบข.
 - รู้และสามารถอธิบายเกี่ยวกับนโยบายและเป้าหมายการลงทุนของ กบข. ได้
 - เข้าใจและสามารถบอกโครงสร้างการตัดสินใจลงทุนของ กบข.
 - สามารถอธิบายเรื่องการบริหารเงินลงทุน รวมทั้ง กลยุทธ์การลงทุน, การจัดสรรเงินลงทุน, และสัดส่วนการลงทุน
 - สามารถอธิบายวิธีการจัดสรรผลประโยชน์ให้กับสมาชิกได้ ต้องรู้วิธีการคำนวณหาจำนวนหน่วย, มูลค่าต่อหน่วย, จำนวนเงินในบัญชีของสมาชิก และสามารถคำนวณอัตราผลประโยชน์สุทธิที่จัดสรรเข้าบัญชีสมาชิกได้
 6. สามารถบอกถึงสิทธิประโยชน์ของสมาชิก กบข. กรณีได้เงินก้อนเมื่อพ้นสมาชิกภาพ ทั้งการพ้นสมาชิกภาพแบบปกติ และไม่ปกติ ตลอดจน สิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้อง และสิทธิประโยชน์ อื่น ที่มี
 7. รู้วิธีการขอรับเงินสมาชิก กบข. เมื่อพ้นสมาชิกภาพ ในกรณีต่าง ๆ ได้
 8. สามารถคำนวณจำนวนเงินที่ได้รับในกรณีเกษียณอายุราชการได้
 9. ทราบและสามารถบอกรายละเอียดกองทุนบำนาญบำนาญอื่นในประเทศไทย
 10. รู้ถึงข้อสังเกตของนักวางแผนทางการเงินเกี่ยวกับกองทุนบำนาญบำนาญข้าราชการ

ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 4 : กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ภาพรวมของเนื้อหา

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นกองทุนที่นายจ้างและลูกจ้างร่วมกันจัดตั้งขึ้น ด้วยความสมัครใจ และได้จดทะเบียนตาม พรบ.กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 2530 เป็นเครื่องมือหนึ่งในการที่จะช่วยให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาคเอกชน มีหลักประกันในชีวิตเพื่อวัยเกษียณได้อย่างมีความสุข กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปัจจุบันมีรูปแบบการออมที่หลากหลาย และคาดว่าจะมีการพัฒนาที่ต่อเนื่องไปในอนาคต

เนื่องจากผู้ขอรับคำปรึกษาเพื่อการวางแผนเพื่อวัยเกษียณบางท่านเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ดังนั้น นักวางแผนการเงินต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์ และบทบาทหน้าที่ ตลอดจนรู้ถึงวิธีการคำนวณจำนวนเงินที่จะออมและเงินที่จะได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมทั้งเข้าใจเรื่องผลกระทบทางภาษีได้

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ: หัวข้อ: กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. www.thaipvd.com

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. รู้ประวัติความเป็นมาของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และสามารถบอกความหมาย, วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมทั้งพัฒนาการของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้
2. ต้องสามารถบอกรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นที่ควรทราบเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
 - สามารถบอกโครงสร้างของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - สามารถอธิบายและบอกความแตกต่างของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพประเภทประเภท กองทุนเดี่ยว และกองทุนร่วมได้
 - เข้าใจสถานะทางกฎหมายของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้
 - สามารถบอกสาระสำคัญของ พรบ. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้
 - สามารถบอกแหล่งที่มาของเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมทั้งอัตราเงินสะสม และเงินสมทบ
 - รู้ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้

3. ต้องเข้าใจการบริหารจัดการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ทั้งแนวทางการลงทุน, ประเภททรัพย์สินที่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสามารถลงทุนได้ และอัตราส่วนการลงทุน รวมทั้งเข้าใจในเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการจัดการกองทุนที่อาจเกิดขึ้นและหลักเกณฑ์ในการป้องกัน
4. ต้องรู้และสามารถบอกสาระสำคัญที่นายจ้างและสมาชิกกองทุนควรทราบ
 - สามารถอธิบายและบอกหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเมื่อสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ
 - สามารถบอกผลประโยชน์ที่นายจ้างและสมาชิกกองทุนจะได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
 - สามารถอธิบายและคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้
 - เข้าใจและสามารถอธิบายเรื่องการจัดสรรผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกได้
 - สามารถรู้วิธีติดตามผลการจัดการกองทุนและรู้วิธีการอ่านรายงานใบแจ้งยอดเงินรายตัวสมาชิก
 - รู้และสามารถบอกวิธีตรวจสอบผลประโยชน์ของสมาชิก
 - เข้าใจและสามารถอธิบายเรื่องการคงเงินไว้ในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเพื่อรองรับการโอนย้ายแรงงานได้
 - เข้าใจและสามารถอธิบายระบบสมาชิกเลือกลงทุน (Employee's choice) ได้
5. สามารถบอกและอธิบายรูปแบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ในอนาคตได้
6. ต้องสามารถคำนวณเงินที่สมาชิกได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเมื่อพ้นสมาชิกภาพ ในกรณีต่าง ๆ รวมทั้งผลกระทบทางภาษีที่เกิดขึ้นได้
7. รู้ถึงข้อสังเกตของนักวางแผนทางการเงินเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ทั้งอัตราเงินสะสมและสมทบ เงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ทางภาษี

ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 5 : กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

ภาพรวมของเนื้อหา

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เป็นกองทุนที่มาเสริมการออมเงินผ่านกองทุน กบข. และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ผู้สูงอายุ ยังเป็นช่องทางการออมสำหรับผู้ที่ไม่สามารถออมผ่านช่องทางกองทุน กบข. และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เช่นผู้ประกอบการอาชีพอิสระ โดยภาครัฐใช้มาตรการทางภาษีเป็นเครื่องจูงใจในการออม

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพเป็นกองทุนที่ได้รับความนิยมเนื่องจากสิทธิทางภาษีและสามารถปรับเปลี่ยนการลงทุนได้ง่ายทำให้มีผู้ลงทุนในวงกว้าง

กรณีที่ผู้ขอรับคำปรึกษาอาจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ นักวางแผนการเงินจึงต้อง เข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์ และบทบาท ตลอดจนสามารถคำนวณจำนวนเงินที่ควรออมเพื่อสิทธิประโยชน์ทางภาษีและจำนวนเงินที่จะได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รวมทั้งเข้าใจเรื่องผลกระทบทางภาษีได้

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ: หัวข้อ: กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. www.thaimutualfund.com
2. คู่มือภาษีของการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ
3. วิธีการกรอกแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภงด. 90

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. รู้ความหมายและความสำคัญของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ
2. รู้และเข้าใจพัฒนาการกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพในประเทศไทย
 - รู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา
 - รู้เกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ
 - สามารถอธิบายโครงสร้างการจัดการกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ
 - สามารถอธิบายบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ
 - สามารถบอกข้อแตกต่างของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพกับกองทุนรวมทั่วไป
 - รู้วิธีและสามารถคำนวณเงินต่าง ๆ ที่ผู้ถือหน่วยจะได้รับจากกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ
 - สามารถคำนวณมูลค่าทรัพย์สินสุทธิกองทุน

- สามารถคำนวณมูลค่าทรัพย์สินต่อหน่วยหรือมูลค่าหน่วยลงทุนต่อหน่วย
 - สามารถคำนวณจำนวนหน่วย
 - สามารถคำนวณราคาเสนอขายหรือราคาซื้อคืนหน่วยลงทุน
 - สามารถคำนวณจำนวนหน่วยลงทุนผู้ถือหน่วยที่ได้รับจากการจัดสรรได้
 - รู้วิธีตรวจสอบผลประโยชน์ของผู้ถือหน่วย
 - รู้เกี่ยวกับหนังสือรับรองสิทธิที่ใช้ประกอบการยื่น ภงด. 90 หรือ ภงด. 91
 - รู้และสามารถบอกเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ที่เก็บจากกองทุนรวมหรือผู้ลงทุนผู้ถือหน่วยลงทุน
3. สามารถบอกประเภทของเงินได้พึงประเมินที่สามารถซื้อกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพเพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี และสามารถบอกได้ว่าผู้เสียภาษีกลุ่มใดสามารถใช้สิทธิทางภาษีได้
 4. เข้าใจและสามารถอธิบายเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพได้ ทั้งประเภทและนโยบายของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพได้
 5. สามารถบอกเงื่อนไขในการลงทุนและสิทธิประโยชน์จากการลงทุนของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ในกรณีต่าง ๆ ได้ รวมทั้งผลกระทบจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข
 6. สามารถคำนวณเงินที่ได้รับจากกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพเมื่อเกษียณอายุได้
 - รู้ถึงปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณาในการคำนวณ
 - รู้วิธีและสามารถคำนวณจำนวนเงินที่ได้รับจากกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ในกรณีต่าง ๆ ได้
 7. รู้ถึงข้อสังเกตของนักวางแผนทางการเงินเกี่ยวกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพทั้งเงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการปฏิบัติตามเงื่อนไข และผลกระทบทางภาษีจากการที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข

ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 6 : การบริหารความเสี่ยงในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ

ภาพรวมของเนื้อหา

การที่จะทำให้การวางแผนเพื่อวัยเกษียณประสบความสำเร็จนั้นต้องมีการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมผลกระทบที่ไม่พึงปรารถนาได้อย่างครบถ้วน ดังนั้นในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการเพื่อให้การใช้ชีวิตในวัยเกษียณเป็นไปอย่างราบรื่น ซึ่งเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และหาวิธีบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และคอยปรับปรุงแผนอย่างสม่ำเสมอ ก็จะทำให้การใช้ชีวิตในวัยเกษียณเป็นไปตามแผนที่วาดหวังไว้

ดังนั้น นักวางแผนการเงินต้องมีความรู้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยง เพื่อหาวิธีบริหารความเสี่ยงเพื่อช่วยสร้างหลักประกันและให้ความมั่นใจแก่ผู้รับคำปรึกษาว่าจะมีเงินเพียงพอสำหรับการดำรงชีพภายหลังเกษียณ แม้ว่าจำเป็นต้องเผชิญกับความเสี่ยงรูปแบบต่าง ๆ ที่จะเข้ามามีผลกระทบกับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ: หัวข้อ: การบริหารความเสี่ยงในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. Louis Cheng, Leung Tak Yan and Wong Yiu Hing. Financial Planning and Wealth Management an international perspective. Singapore: McGraw-Hill, 2009.
2. www.oic.or.th

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถอธิบายความหมาย บอกรายละเอียดและจำแนกประเภทความเสี่ยงทั้ง 2 ประเภทได้
 - ความเสี่ยงแท้จริง
 - ความเสี่ยงอันเกิดจากการเก็งกำไร
2. สามารถอธิบายความหมายของความเสี่ยงภัยและบอกรายละเอียดของความเสี่ยงภัย ด้านต่าง ๆ รวมทั้งผลกระทบ สำหรับความเสี่ยงภัยในแต่ละแบบ ได้แก่
 - ความเสี่ยงภัยทางด้านบุคคล
 - ความเสี่ยงภัยอันเนื่องมาจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร
 - ความเสี่ยงภัยอันเนื่องมาจากการที่สุขภาพไม่ดีหรือทุพพลภาพ
 - ความเสี่ยงภัยอันเนื่องมาจากการมีรายได้ไม่เพียงพอเมื่อเกษียณอายุ

- ความเสี่ยงภัยอันเนื่องมาจากการว่างงาน
 - ความเสี่ยงภัยด้านความรับผิดชอบ
 - ความเสี่ยงภัยอันเนื่องมาจากความผิดพลาดของผู้อื่น
3. สามารถอธิบาย, เปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย และสามารถเลือกวิธีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ ทั้ง 4 แนวทางได้
- การลดความเสี่ยง
 - การรับความเสี่ยงไว้เอง
 - การโอนความเสี่ยง
 - การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง
4. รู้และสามารถอธิบายกระบวนการในการบริหารความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ ได้
- รู้วิธีกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ
 - สามารถค้นหาและรู้เทคนิค รวมทั้งสามารถระบุความเสี่ยงในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณได้
 - สามารถประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงของลูกค้านำได้
 - สามารถตัดสินใจในการพิจารณาและเลือกวิธีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม สำหรับความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ได้
 - รู้ถึงวิธีการทบทวนและตรวจทาน
5. สามารถประยุกต์ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมตามแต่ละสถานการณ์
6. รู้และเข้าใจรวมทั้งสามารถบอกจุดเด่นของการประกันภัยหลักที่สำคัญ ซึ่งเสนอขายโดยบริษัทประกันภัย เพื่อเลือกการประกันภัยให้เหมาะกับการบริหารความเสี่ยงในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ ได้

ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 7 : การลงทุนสำหรับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ

ภาพรวมของเนื้อหา

การลงทุนที่เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การวางแผนเพื่อวัยเกษียณประสบความสำเร็จหรือไม่ เนื่องจากศัตรูสำคัญของการออมในระยะยาว คือ อัตราเงินเฟ้อ การลงทุนเพื่อวัยเกษียณเป็นการลงทุนในระยะยาวจึงต้องเน้นการลงทุนที่สร้างผลตอบแทนได้สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อ และต้องสามารถบรรลุวัตถุประสงค์สำหรับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ ภายใต้ความเสี่ยงที่เหมาะสม

การจะสร้างผลตอบแทนได้ตามแผนต้องพึ่งเครื่องมือในการลงทุน ทำให้นักวางแผนการเงินต้องมีความรู้เรื่องการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ตลอดจนลักษณะเฉพาะของการลงทุนในแต่ละประเภท และต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการลงทุน รวมทั้งรู้ถึงวิธีการวัดผลการลงทุนเพื่อใช้ในการติดตามผล

ดังนั้น นักวางแผนการเงินต้องมีความรู้และมีความเข้าใจ ในการเลือกวิธีการลงทุน ที่จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาบรรลุเป้าหมายการลงทุนเพื่อวัยเกษียณได้ ภายใต้ข้อจำกัดของผู้รับคำปรึกษาแต่ละราย

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ: หัวข้อ: การลงทุนสำหรับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. ตลาดการเงินและการลงทุนในหลักทรัพย์ หลักสูตรใบอนุญาตสำหรับผู้ขายหลักทรัพย์ (single License) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. Louis Cheng, Leung Tak Yan and Wong Yiu Hing. Financial Planning and Wealth Management an international perspective. Singapore: McGraw-Hill, 2009.

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถอธิบายและสามารถคำนวณผลกระทบของอัตราเงินเฟ้อต่ออำนาจซื้อของเงินในปัจจุบัน
2. สามารถ บอกรายละเอียดสินทรัพย์เพื่อการลงทุน อธิบายความเสี่ยงและประเภท ผลตอบแทนที่จะได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์แต่ละประเภท พร้อมทั้งสามารถบอกถึงภาวะภาษีที่เกี่ยวข้อง
3. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการลงทุน และสามารถอธิบายได้
 - สามารถอธิบาย หลักการของการจัดสรรการลงทุน
 - สามารถอธิบาย ความสำคัญของการจัดสรรการลงทุน
 - สามารถ บอกประโยชน์ของการจัดสรรการลงทุน

4. เข้าใจเรื่องวัฏจักรของชีวิตกับการลงทุน พร้อมทั้ง
 - สามารถอธิบายเรื่องความเสี่ยงจากการลงทุนในแต่ละสินทรัพย์ได้
 - สามารถอธิบายเรื่องความสามารถในการรับความเสี่ยงในแต่ละช่วงอายุของคน และสามารถอธิบายปัจจัยอื่นที่มีผลต่อความสามารถในการรับความเสี่ยง
5. รู้จักขั้นตอนและสามารถการออกแบบแผนการลงทุนเพื่อการเกษียณได้
6. เข้าใจวิธีการประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มหลักทรัพย์ลงทุนเพื่อการเกษียณ
 - สามารถคำนวณผลตอบแทนการลงทุน
 - เข้าใจและสามารถคัดเลือกตัววัดการลงทุนที่เหมาะสมกับการลงทุนแต่ละประเภท
 - มีความรู้ความเข้าใจ ในการเปรียบเทียบผลตอบแทนการลงทุนของหลักทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ในอดีต เมื่อเทียบกับอัตราเงินเฟ้อ
 - สามารถคำนวณและอธิบาย วิธีการวัดเทียบผลตอบแทนการลงทุนต่อความเสี่ยงในวิธีต่าง ๆ ได้ พร้อมทั้งสามารถอธิบายความแตกต่างของแต่ละวิธี
7. สามารถจัดการบริหารกลุ่มหลักทรัพย์การลงทุนหลังเกษียณอายุ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนตามที่คาดหวังภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้
8. รู้ถึงข้อสังเกตของนักวางแผนทางการเงินเกี่ยวกับการลงทุนสำหรับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ

ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 8 : กระบวนการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ

ภาพรวมของเนื้อหา

กระบวนการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะทำให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

กระบวนการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนได้แก่ 1) การสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับคำปรึกษา 2) การรวบรวมข้อมูล 3) การจัดทำประมาณการทางการเงินเพื่อการเกษียณ 4) การนำเสนอสรุปผลการวิเคราะห์ทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ พร้อมคำแนะนำ 5) การดำเนินการตามแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณ 6) การติดตามทบทวนแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ

การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณเป็นการจัดการแผนในระยะยาว และมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากมาย ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และเป้าหมายเมื่อเกษียณ ทำให้ลักษณะของแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณของแต่ละคนแตกต่างกันไป

นักวางแผนการเงินต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ เพื่อช่วยวางแผนทางการเงินให้แก่ผู้รับคำปรึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติตามแผนสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการเมื่อถึงวัยเกษียณ

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ: หัวข้อ: กระบวนการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. www.fpsb.org
2. Louis Cheng, Leung Tak Yan and Wong Yiu Hing. *Financial Planning and Wealth Management an international perspective.* Singapore: McGraw-Hill, 2009.

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถอธิบายถึงความจำเป็นของกระบวนการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณได้
2. เข้าใจและสามารถบอก 6 ขั้นตอนของกระบวนการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณได้
3. เข้าใจและสามารถอธิบายขั้นตอนที่ 1 เรื่องการสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับคำปรึกษาได้
 - รู้เทคนิคและวิธีการแนะนำตัวของผู้วางแผนการเงิน
 - รู้จักวิธีการสำรวจทัศนคติและเป้าหมายของผู้รับคำปรึกษาที่มีต่อการเกษียณอายุ

- รู้และสามารถบอกรายละเอียดเรื่อง การสร้างความเข้าใจในขอบเขตหน้าที่ของผู้รับคำปรึกษาและผู้วางแผนทางการเงิน
4. เข้าใจและสามารถอธิบายขั้นตอนที่ 2 เรื่องการรวบรวมข้อมูลได้
- รู้และเข้าใจในวิธีการต่าง ๆ ในการรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล
 - รู้และเข้าใจในวิธีการรวบรวมข้อมูลสมมติฐาน
 - รู้วิธีและสามารถคำนวณหาประมาณการเงินได้ที่ต้องการเพื่อวัยเกษียณ
 - รู้วิธีและมีความสามารถในการรวบรวมข้อมูลแหล่งการเงินเพื่อเกษียณ
5. เข้าใจและสามารถอธิบายขั้นตอนที่ 3 เรื่องการจัดทำประมาณการทางการเงินเพื่อการเกษียณ
- สามารถแสดงข้อสมมติฐานเชิงปริมาณ
 - เข้าใจและสามารถแสดงวิธีการคำนวณการประมาณการเงินได้ที่ต้องการเมื่อเกษียณ
 - สามารถคำนวณและสามารถแสดงวิธีการคำนวณมูลค่าแหล่งเงินออมเพื่อการเกษียณอายุ
 - สามารถคำนวณและสามารถอธิบาย การแสดงส่วนขาดส่วนเกินของแหล่งเงินออมเพื่อวัยเกษียณ
 - เข้าใจและสามารถอธิบายการแสดงจำนวนเงินที่ต้องออมเพิ่มเพื่อบรรลุเป้าหมายการเงินเพื่อวัยเกษียณ
 - รู้ความหมายของคำอธิบายกระดาษทำการเพื่อการประมาณการทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ
6. รู้และสามารถอธิบายขั้นตอนที่ 4 เรื่องการนำเสนอสรุปผลวิเคราะห์ทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ
7. รู้และสามารถอธิบายขั้นตอนที่ 5 เรื่องการดำเนินการตามแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณ
8. รู้และสามารถอธิบายขั้นตอนที่ 6 เรื่องการติดตามทบทวนแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณ
9. รู้ถึงข้อสังเกตของนักวางแผนทางการเงินเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ

ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 9 : การวางแผนเพื่อวัยเกษียณสำหรับผู้ประกอบการส่วนตัว

ภาพรวมของเนื้อหา

ผู้ประกอบการส่วนตัว มีการบริหารจัดการเงินทุนที่แตกต่างจากลูกจ้างหรือมนุษย์เงินเดือน เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนตัวมีลักษณะเฉพาะ จึงทำให้ต้องมีการวางแผนเพื่อวัยเกษียณสำหรับผู้ประกอบการส่วนตัวแยกออกมาต่างหาก

ผู้วางแผนทางการเงินให้แก่คนกลุ่มนี้ต้องมีความรู้ความเข้าใจในธุรกิจแต่ละประเภทของผู้รับคำปรึกษา เนื่องจากโครงสร้างทางธุรกิจมีหลายรูปแบบ ทำให้วางแผนทางการเงินให้แก่คนกลุ่มนี้มีความแตกต่างจากการวางแผนให้แก่มนุษย์เงินเดือน บางครั้งอาจต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับทางเลือกในการจัดการกับธุรกิจเมื่อเกษียณอายุด้วย

การวางแผนเพื่อวัยเกษียณสำหรับผู้ประกอบการส่วนตัว จึงต้องใช้ความรอบคอบและความระมัดระวัง และต้องมีความรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการของผู้รับคำปรึกษาเมื่อถึงวัยเกษียณ

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ: หัวข้อ: การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณสำหรับผู้ประกอบการอาชีพอิสระ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

-

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถบอกความแตกต่างและลักษณะเด่น ระหว่างมนุษย์เงินเดือนกับผู้ประกอบการส่วนตัวได้
2. เข้าใจและสามารถอธิบายลักษณะเฉพาะของผู้ประกอบการส่วนตัวได้ และสามารถอธิบายแหล่งเงินทุนสำหรับใช้ในวัยเกษียณ ของผู้ประกอบการส่วนตัวได้
3. เข้าใจและสามารถอธิบายรูปแบบโครงสร้างทางธุรกิจของผู้ประกอบการส่วนตัวได้ และสามารถเปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดของรูปแบบโครงสร้างทางธุรกิจแบบต่าง ๆ ได้
 - ธุรกิจเจ้าของคนเดียว
 - ห้างหุ้นส่วน
 - บริษัท
4. รู้และสามารถให้คำอธิบาย ทางเลือกในการจัดการธุรกิจเมื่อวัยเกษียณ และสามารถตัดสินใจได้ว่าจะใช้ทางเลือกใดในแต่ละภาวะการณ์ ทางเลือกเหล่านี้ประกอบด้วย
 - เลิกกิจการ

- ดำเนินกิจการต่อไป
 - ขายกิจการ
5. รู้และสามารถอธิบายกระบวนการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณสำหรับผู้ประกอบการส่วนตัวได้
 6. รู้ถึงข้อสังเกตของนักวางแผนทางการเงิน และจุดที่ต้องให้ความสำคัญในการวางแผนทางการเงินให้แก่ผู้ประกอบการส่วนตัว

ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ (Retirement Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 10 : บทบาทของนักวางแผนทางการเงินกับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ

ภาพรวมของเนื้อหา

บทบาทของนักวางแผนทางการเงินกับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ มีทั้งที่เกี่ยวกับด้านการเงินและด้านที่มีได้เกี่ยวกับการเงิน นอกจากนี้ นักวางแผนทางการเงินต้องมีความรู้และทักษะในเรื่องของจิตวิทยาการให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีนอกจากความรู้พื้นฐานที่จำเป็น

นัยทางสังคมและข้อเท็จจริงของการเปลี่ยนแปลงในบางด้านที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนเพื่อวัยเกษียณมีมากขึ้นเรื่อย ๆ

ผู้วางแผนเพื่อวัยเกษียณต้องมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับอุปสรรคบางประการที่ทำให้ผู้รับคำปรึกษาไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการเมื่อถึงวัยเกษียณ เพื่อจะได้ช่วยชี้แนะให้ผู้รับคำปรึกษาบรรลุเป้าหมายได้ตามที่ต้องการ

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

1. การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. PowerPoint Presentation ชุดวิชาที่ 4: การวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ: หัวข้อ: ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

1. คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับนักวางแผนการเงิน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:

1. สามารถบอกและอธิบาย บทบาทหน้าที่ของนักวางแผนการเงินได้
2. รู้และเข้าใจ ตลอดจนสามารถอธิบายเรื่อง นัยทางสังคมกับการเกษียณ
 - รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ขนาดและแนวโน้มประชากรสูงอายุ
 - รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุ
 - รู้และเข้าใจเกี่ยวกับ ภาวะการทำงานกับรายได้
3. เข้าใจและสามารถอธิบายเรื่องการออมเพื่อการชราภาพ
4. รู้และสามารถบอกถึง ทักษะความรู้ที่จำเป็นสำหรับการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ
5. รู้และสามารถอธิบาย รวมทั้งสามารถให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการเกษียณอายุที่ไม่ใช่คำปรึกษาด้านการเงิน ได้แก่
 - ความคาดหวังต่ออายุคาดหมายเฉลี่ย
 - ทักษะชีวิตที่มีต่อการเกษียณอายุ
 - ความมั่นคงของชีวิตสมรส

- ทักษะคติของการออมและลงทุน
 - ปัญหาเรื่องสุขภาพ
 - การมีอัตลักษณ์
6. รู้ และสามารถบอก ปัญหาและอุปสรรค ในการวางแผนการเกษียณ ที่ทำให้ผู้รับคำปรึกษาไม่บรรลุเป้าหมาย ได้แก่
- เริ่มต้นช้าไป
 - ออมน้อยเกินไป
 - ลงทุนระมัดระวังเกินไป
7. รู้ และสามารถบอกปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการทำแผนเพื่อวัยเกษียณ
8. รู้ถึงข้อสังเกตของนักวางแผนทางการเงิน ที่ต้องสามารถให้คำแนะนำเชิงคุณภาพแก่ผู้ขอรับคำปรึกษา

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 1 : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนภาษี

ภาพรวมของเนื้อหา

ก่อนที่จะเรียนวิชาการวางแผนภาษี ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้คำที่สำคัญอย่างน้อย 3 คำคือ คำที่เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาดในการวางแผนภาษี ได้แก่ การหนีภาษี (Tax Evasion) การเลี่ยงภาษี (Tax Avoidance) และการวางแผนภาษี (Tax Planning)

อธิบายในความหมายอย่างง่ายนั้น การหนีภาษี ก็คือการกระทำอันฝ่าฝืนต่อกฎหมายภาษีอากรอย่างชัดแจ้งด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือไม่แสดงรายการเพื่อนำไปสู่การไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลงซึ่งเป็นการกระทำที่ต้องห้ามตามกฎหมาย ส่วนการเลี่ยงภาษีคือการใช้ช่องว่างของกฎหมายภาษีอากรหรือกฎหมายอื่นใดเพื่อนำไปสู่การไม่เสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลง การเลี่ยงภาษีนี้อาจไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้โดยชัดแจ้ง แต่เป็นวิธีการที่มีได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งนักกฎหมายภาษีอากรนานาชาติต่างไม่ยอมรับวิธีการนี้ ส่วนการวางแผนภาษีเป็นการใช้ประโยชน์ของกฎหมายภาษีอากรที่เอื้อให้ผู้เสียภาษีเลือกทำธุรกรรมต่างๆ ที่ทำให้เสียภาษีน้อยลงได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และชอบธรรมต่อรัฐ

การเลี่ยงภาษีและการวางแผนภาษีเป็นเรื่องที่ใกล้เคียงกันมาก และยังไม่เป็นที่ยุติแน่นอนในบางประเด็นว่าการใดเป็นการเลี่ยงภาษีและการใดเป็นการวางแผนภาษีซึ่งอาจขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงประกอบการดำเนินการของผู้เสียภาษีนั้น อย่างไรก็ตาม นักวิชาการด้านภาษีอากรได้กำหนดกรอบแนวคิดเบื้องต้นเพื่อให้ผู้วางแผนภาษีใช้เป็นแนวทางในการวางแผนภาษีที่ถูกต้องตามกฎหมายไว้ในระดับหนึ่ง

ดังนั้น นักวางแผนภาษีจึงมีบทบาทในการวางแผนภาษีที่ถูกต้องและไม่เกิดข้อผิดพลาดในอนาคต อันอาจนำไปสู่ความรับผิดชอบทางแพ่งและอาญาต่อไป

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

PowerPoint คำบรรยายชุดวิชาที่ 5 ของสมาคมนักวางแผนการเงินไทย

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ : สำนักฝึกอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา), 2553

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:**

1. สามารถอธิบายความหมายของการวางแผนภาษี การเลี่ยงภาษี และการหนีภาษี อย่างถูกต้องและสามารถอธิบายความแตกต่างของการกระทำทั้งสามประการได้
2. สามารถอธิบายบทบาทของนักวางแผนการเงินในการวางแผนภาษีอากรร่วมกับนักกฎหมายภาษีอากรและผู้เชี่ยวชาญภาษีอากรในสาขาอื่นๆ
3. สามารถอธิบายวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวางแผนภาษีอากร
4. สามารถอธิบายภาพรวมของการวางแผนภาษี
5. สามารถอธิบายข้อพิจารณาต่างๆ รวมถึงความเสี่ยงในการวางแผนภาษีโดยทั่วไป

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 2 : โครงสร้างและองค์ประกอบการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาพรวมของเนื้อหา

ก่อนเข้าสู่เนื้อหาการวางแผนภาษี ผู้วางแผนการเงินจะต้องมีความรู้พื้นฐาน ในภาพรวมของการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรของประเทศไทยโดยเฉพาะในเรื่อง ผู้มีหน้าที่เสียภาษี หลักการจัดเก็บภาษี ฐานภาษี อัตราภาษี วิธีการเสียภาษี การระงับข้อพิพาททางภาษี และบทลงโทษตามกฎหมายภาษีอากร

นอกจากนี้ ผู้วางแผนการเงินจะต้องมีความเข้าใจความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทางภาษี เช่น ประเภทเงินได้มีความสัมพันธ์อย่างไรกับการหักค่าใช้จ่าย และค่าลดหย่อน เงินได้ที่ได้รับยกเว้นตามกฎหมาย มีอะไรบ้าง การยกเว้นและการลดหย่อนมีความแตกต่างกันอย่างไร เป็นต้น รวมถึงไปถึงวิธีการในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และการกรอกแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีให้ภาครัฐ และการปฏิบัติเมื่อถูกตรวจสอบภาษีจากกรมสรรพากร

การเรียนรู้วิธีการในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในด้านโครงสร้างและองค์ประกอบนี้จะเป็นประโยชน์ในการเข้าสู่การวางแผนภาษีที่มีประสิทธิภาพต่อไป

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

ศาสตราจารย์ไพจิตร โรจนวานิช และคณะ, คำอธิบายประมวลรัษฎากรภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, (กรุงเทพฯ : สมาคมนักวางแผนการเงินไทย), 2554

Powerpoint Presentation ชุดวิชาที่ 5

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ : สำนักฝึกอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา), 2553

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:**

1. สามารถอธิบายภาพรวมของโครงสร้างและองค์ประกอบของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
2. สามารถจำแนกประเภทและความแตกต่างของหน่วยภาษี เงินได้ที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีเงินได้ในประเทศไทย ประเภทของเงินได้ตามมาตรา 40 ได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถอธิบายความหมายและการได้มาซึ่งฐานภาษี อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เป็นอัตราก้าวหน้า สำหรับการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและอัตราก้าวหน้าสำหรับเงินได้บางประเภทได้
4. สามารถคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 3 : กลยุทธ์ในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาพรวมของเนื้อหา

กลยุทธ์ในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีมากมายหลายกลยุทธ์ และเป็นศิลปะที่นักวางแผนภาษีเลือกมาใช้บนข้อเท็จจริงและพื้นฐานของความมั่นคงทางการเงินของผู้มีเงินได้อย่างยั่งยืน โดยพิจารณาถึงสภาพ สถานการณ์และความเหมาะสมของผู้มีเงินได้เป็นรายกรณีกลยุทธ์การวางแผนภาษีที่เหมาะสมกับอีกคนหนึ่งอาจไม่เหมาะสมกับอีกคนหนึ่งก็ได้

การศึกษาในชั้นเรียนนี้จึงเลือกประเด็นที่สำคัญในประมวลรัษฎากรที่นักวางแผนภาษีนำไปประกอบการพิจารณาการวางแผนกลยุทธ์สำหรับผู้ขอรับคำปรึกษา ได้แก่ หน่วยภาษีและการเสียภาษีของหน่วยภาษี การคำนวณหาเงินได้สุทธิ ประเภทเงินได้และความแตกต่างของการหักค่าใช้จ่ายและการหักค่าลดหย่อนสำหรับเงินได้แต่ละประเภท เงินได้ที่ได้รับจากแหล่งนอกประเทศ ผลต่างทางภาษีอากรจากความต่างของเวลาในการรับเงินได้ และ ประเภทและหลักเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้ในอัตราพิเศษของเงินได้บางประเภท ทั้งนี้ การใช้ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายภาษีมาเป็นกลยุทธ์ในการวางแผนภาษี จะต้องคำนึงถึงความชอบด้วยกฎหมายและต้องมิใช่การกระทำที่เป็นการเลี่ยงภาษีตามที่อธิบายในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 1

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

ศาสตราจารย์ไพจิตร โรจนวานิช และคณะ, คำอธิบายประมวลรัษฎากรภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, (กรุงเทพฯ : สมาคมนักวางแผนการเงินไทย), 2554

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ : สำนักฝึกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา), 2553

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:**

1. สามารถอธิบายและปรับใช้ การกำหนดหน่วยภาษี และรายได้ของหน่วยภาษีได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง
2. สามารถอธิบายและปรับใช้ การคำนวณเงินได้สุทธิเพื่อผลการเสียภาษีที่น้อยลงได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง
3. สามารถอธิบายและ พิจารณาความแตกต่างของค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนที่ผูกติดกับประเภทเงินได้ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง
4. สามารถอธิบายและ พิจารณาผลทางภาษีเงินได้ของประเทศไทยสำหรับเงินได้จากแหล่งนอกประเทศได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง
5. สามารถอธิบาย ผลแตกต่างทางภาษีเงินได้จากความแตกต่างของปีภาษีที่ได้รับเงินได้และนำความเข้าใจดังกล่าวไปปรับใช้ในการวางแผนภาษีได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง
6. สามารถอธิบาย ผลแตกต่างระหว่างการเลือกรวมหรือไม่รวมเงินได้บางประเภทในการคำนวณภาษีปลายปี และนำความเข้าใจดังกล่าวไปปรับใช้ในการวางแผนภาษีได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง
7. สามารถนำความเข้าใจในหลักการพื้นฐานและข้อจำกัดเกี่ยวกับประเด็นภาษีอากรข้างต้น ไปแนะนำผู้รับคำปรึกษาในการวางแผนภาษีได้อย่างเหมาะสมและชอบด้วยกฎหมาย

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 4 : การวางแผนภาษีสำหรับมนุษย์เงินเดือน

ภาพรวมของเนื้อหา

มนุษย์เงินเดือนหรือลูกจ้างที่ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รวมถึงผู้ที่มีเงินได้จากการรับทำงานให้ หรือมีเงินได้จากตำแหน่งหน้าที่การงาน ซึ่งได้รับเงินได้ตามมาตรา 40(1) และมาตรา 40(2) แห่งประมวลรัษฎากร ถือเป็นผู้อยู่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศ และเป็นกลุ่มบุคคลที่วางแผนภาษีได้ยากที่สุดกลุ่มหนึ่ง เนื่องจากเงินได้ตามมาตรา 40(1) และมาตรา 40(2) เป็นเงินได้ที่มีค่าใช้จ่ายโดยตรงน้อย ดังนั้น ประมวลรัษฎากรจึงให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้เพียงร้อยละ 40 ของเงินได้ แต่หักได้สูงสุดไม่เกิน 60,000 บาท การวางแผนภาษีของเงินได้ประเภทนี้ จึงมักต้องพึ่งพาผลิตภัณฑ์ทางภาษี (tax products) เพื่อนำมาหักเว้นหรือนำมาหักลดหย่อน เช่น การซื้อประกันชีวิต การซื้อหน่วยลงทุนต่างๆ ที่รัฐบาลสนับสนุน การออมทรัพย์ การลงทุนด้วยการซื้อทรัพย์สินที่มีกฎหมายกำหนดให้ยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีได้ เป็นต้น

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

ศาสตราจารย์ไพจิตร โรจนวานิช และคณะ, คำอธิบายประมวลรัษฎากรภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, (กรุงเทพฯ : สมาคมนักวางแผนการเงินไทย), 2554 –บทที่ 4 หน้า 1-018 ถึง 1-037, บทที่ 5 และบทที่ 6

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ : สำนักฝึกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา), 2553

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:**

1. อธิบายลักษณะของสัญญาจ้างแรงงานและสัญญาจ้างทำของ
2. อธิบายและสามารถจำแนกประเภทเงินได้ตามมาตรา 40 (1) และมาตรา 40 (2) ได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างเงินได้ตามมาตรา 40(1)(2) กับเงินได้ตามมาตรา 40(6) มาตรา 40(7) และมาตรา 40(8) ได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถวิเคราะห์เงินได้ตามมาตรา 40(1) (2) ที่มีองค์ประกอบต่างประเทศ ได้ว่าเป็นเงินได้ที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีในประเทศไทยหรือไม่ ได้อย่างถูกต้อง
5. สามารถบ่งชี้ประเภทเงินได้ที่ได้รับยกเว้น และการหักลดหย่อนที่เกิดขึ้นบ่อยแก่ผู้เสียภาษีได้
6. เลือกวิธีการคำนวณภาษีระหว่างสามีภริยาที่เป็นประโยชน์แก่ผู้มีเงินได้ตามมาตรา 40(1) และ 40 (2)

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 5 : การวางแผนภาษีสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ

ภาพรวมของเนื้อหา

เงินได้จากการประกอบวิชาชีพอิสระตามประมวลรัษฎากรมาตรา 40(6) ได้แก่ เงินได้ที่ถือคุณสมบัติของผู้มีเงินได้เป็นสำคัญในการใช้วิชาชีพของตนก่อให้เกิดเงินได้ขึ้น โดยวิชาชีพเหล่านี้จะต้องเป็นวิชาชีพที่กฎหมายกำหนดไว้ได้แก่ วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลปะ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม ทั้งนี้ อาจมีการประกาศวิชาชีพอื่นเป็นการเพิ่มเติมได้ นอกจากนี้ ในบางกรณี แม้ผู้มีเงินได้จะไม่มีคุณสมบัตินในการประกอบวิชาชีพดังกล่าว แต่ถ้ากิจการที่กระทำมีลักษณะของวิชาชีพอิสระ ผู้มีเงินได้ก็อาจใช้สิทธิตามมาตรา 40(6) ได้ซึ่งต้องใช้ความระมัดระวังในการพิจารณาและต้องพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป

ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระเหล่านี้ กฎหมายกำหนดให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้สูงกว่าเงินได้ประเภทเงินเดือน ค่าจ้าง กล่าวคือ สำหรับวิชาชีพการประกอบโรคศิลปะกำหนดให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 60 และวิชาชีพอื่นๆ กำหนดให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ร้อยละ 30 โดยไม่กำหนดเพดานค่าใช้จ่ายไว้แต่อย่างใด นอกจากนี้หากมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าค่าใช้จ่าเหมา ผู้เสียภาษีอาจเลือกหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร (ค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง) ได้ด้วย

ดังนั้น เงินได้จากวิชาชีพอิสระจึงเป็นเงินได้ที่นักวางแผนภาษีอาจเลือกใช้เป็นกลยุทธ์ในการวางแผนภาษีได้ หากผู้มีเงินได้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัตินเป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระหรือกิจการที่ทำมีลักษณะของการเป็นเป็นวิชาชีพอิสระตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนดด้วย

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

ศาสตราจารย์ไพจิตร โรจนวานิช และคณะ, คำอธิบายประมวลรัษฎากรภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, (กรุงเทพฯ : สมาคมนักวางแผนการเงินไทย), 2554

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ : สำนักฝึกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา), 2553

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:**

1. อธิบายลักษณะของงานวิชาชีพอิสระในเบื้องต้น
2. อธิบายและสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างเงินได้จากวิชาชีพอิสระตามมาตรา 40 (6) และเงินได้ตามมาตรา 40(2) (7) (8) ได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถคำนวณภาษีเงินได้สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพอิสระได้อย่างถูกต้อง
4. นำกลยุทธ์ต่างๆ ในการวางแผนภาษีที่ได้ศึกษาในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 3 มาปรับใช้แก่ผู้มีเงินได้จากวิชาชีพอิสระได้
5. เลือกวางแผนภาษีในการคำนวณภาษีของสามีภริยาที่มีเงินได้จากวิชาชีพอิสระได้อย่างเหมาะสม
6. เลือกใช้ประโยชน์จากค่าลดหย่อนให้เหมาะสมกับผู้มีเงินได้จากวิชาชีพอิสระ

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 6 : การวางแผนภาษีสำหรับผู้ประกอบธุรกิจรับเหมาและธุรกิจอื่น มาตรา 40(7)

ภาพรวมของเนื้อหา

ธุรกิจรับเหมาตามมาตรา 40(7) เป็นธุรกิจรับจ้างทำของคล้ายกับการรับจ้างทำของตามมาตรา 40(2) แต่ธุรกิจรับเหมาเป็นการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญของงาน และสัมภาระอันเป็นส่วนสำคัญนี้ต้องไม่นับรวมเครื่องมือเข้าไปด้วย กล่าวคือ เป็นการรับเหมาทั้งสัมภาระและค่าแรงรวมกัน ซึ่งต่างกับการรับเหมาตามมาตรา 40(2) ที่เน้นรับเหมาค่าแรงเป็นส่วนสำคัญมากกว่าสัมภาระ

ธุรกิจรับเหมานี้ ประมวลรัษฎากรกำหนดให้ผู้มีเงินได้สามารถหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ถึงร้อยละ 70 ซึ่งแตกต่างจากการรับจ้างทำของตามมาตรา 40(2) ที่ให้หักค่าใช้จ่ายรวมกันกับเงินได้ตามมาตรา 40(1) เพียงร้อยละ 40 แต่หักได้สูงสุดไม่เกิน 60,000 บาท ซึ่งนับว่าเป็นการหักค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมาก ดังนั้นผู้วางแผนภาษีอาจต้องพิจารณาถึงภาระภาษีในการจัดทำสัญญาว่าจ้างทำของให้ดีและเหมาะสมที่สุด

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

ศาสตราจารย์ไพจิตร โรจนวานิช และคณะ, คำอธิบายประมวลรัษฎากรภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, (กรุงเทพฯ : สมาคมนักวางแผนการเงินไทย), 2554

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ : สำนักฝึกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา), 2553

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบ:**

1. อธิบายลักษณะของสัญญาจ้างทำของรูปแบบต่างๆ และสามารถอธิบายข้อแตกต่างของสัญญาในประเด็นสัญญาจ้างเหมาตามมาตรา 40(7) และสัญญาจ้างทำของตามมาตรา 40(2) ได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างเงินได้จากการรับเหมาตามมาตรา 40(7) กับเงินได้ตามมาตรา 40(2)(8) ได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถนำกลยุทธ์การวางแผนภาษีที่ได้ศึกษาในหัวข้อการเรียนรู้ที่ 3 มาปรับใช้กับเงินได้จากการรับจ้างเหมาได้
4. สามารถนำเกณฑ์จากการยกเว้นภาษีและการหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มาปรับใช้กับเงินได้ตามมาตรา 40(7) และ 40(8) ได้

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 7 : การวางแผนภาษีสำหรับผู้มีเงินได้จากการลงทุนในหลักทรัพย์ตามมาตรา 40(4)

ภาพรวมของเนื้อหา

เงินได้จากการลงทุนด้วยทรัพย์สินตามมาตรา 40(4) ได้แก่ ดอกเบี้ย เงินปันผล ส่วนแบ่งกำไร กำไรจากการขายหลักทรัพย์หรือหุ้น เป็นต้น เงินได้เหล่านี้เป็นเงินได้ที่กฎหมายไม่อนุญาตให้หักค่าใช้จ่าย เนื่องจากเป็นเงินได้ที่ไม่มีค่าใช้จ่ายหรือมีค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้น จึงมีข้อจำกัดในการวางแผนภาษีด้วยการหักค่าใช้จ่าย

เงินได้ประเภทนี้ ผู้วางแผนจำเป็นต้องทราบโดยละเอียดว่า การลงทุนในแหล่งใดเมื่อได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนดังกล่าวแล้วได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีบ้าง เช่น การจำหน่ายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลประโยชน์หรือกำไรที่จะได้รับยกเว้นภาษี การฝากเงินประเภทออมทรัพย์กับธนาคารพาณิชย์ของไทย หากได้รับดอกเบี้ย ดอกเบี้ยดังกล่าวนี้ได้รับยกเว้นภาษี หรือดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารที่มีข้อผูกพัน 2 ปี จะได้รับยกเว้นภาษี เป็นต้น

นอกจากนี้ เงินได้ตามมาตรา 40(4) บางประเภท ประมวลรัษฎากรกำหนดให้ผู้เสียภาษีเลือกได้นำไปรวมคำนวณภาษีกับเงินได้อื่นๆ ของตนเมื่อสิ้นปีภาษี หรือจะยอมให้หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราคงที่และไม่ต้องนำไปรวมคำนวณภาษีกับเงินได้อื่นของตนในปลายปีก็ได้ ซึ่งผู้วางแผนต้องพิจารณาเป็นกรณีไปอย่างเหมาะสม

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

ศาสตราจารย์ไพจิตร โรจนวานิช และคณะ, คำอธิบายประมวลรัษฎากรภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, (กรุงเทพฯ : สมาคมนักวางแผนการเงินไทย), 2554

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ : สำนักฝึกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา), 2553

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :**

1. อธิบายที่มาและลักษณะเงินได้จากการลงทุนประเภทต่างๆ เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล เงินได้จากการเพิ่มทุน เงินได้จากการลดทุน เงินได้จากการจำหน่ายหลักทรัพย์ เป็นต้น
2. อธิบายความเสี่ยงจากการลงทุนของเงินได้ตามมาตรา 40(4) เพื่อแนะนำผู้เสียภาษีให้ตระหนักถึงความเสี่ยงในการลงทุนตราสารแต่ละชนิด
3. สามารถบ่งชี้เงินได้ตามมาตรา 40(4) ที่ได้รับยกเว้นหรือได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน
4. สามารถบ่งชี้อัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายสำหรับเงินได้ตามมาตรา 40(4) กรณีทั่วไปได้เพื่อการเลือกเสียภาษีสิ้นปีภาษี
5. ปรับใช้กลยุทธ์ต่างๆ ในการวางแผนภาษีแก่เงินได้ตามมาตรา 40(4) ได้อย่างถูกต้อง

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 8 : การวางแผนภาษีของผู้มีเงินได้จากการให้ใช้หรือให้เช่าทรัพย์สิน 40 (3) และ 40(5)

ภาพรวมของเนื้อหา

เงินได้จากค่าแห่งกู๊ดวิลล์ ลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่น ตามมาตรา 40(3) ได้แก่ เงินได้ที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์ และสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอื่น ๆ ผู้วางแผนภาษีจำเป็นต้องทราบถึงลักษณะเบื้องต้นของทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภทเสียก่อนว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร เพื่อมิให้การวางแผนภาษีเกิดความคลาดเคลื่อน หรือผิดพลาดโดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าแห่งลิขสิทธิ์กับค่าตอบแทนสำหรับการอนุญาตให้ใช้ทรัพย์สินทางปัญญาอื่น ๆ เพราะตามประมวลรัษฎากรกำหนดให้เฉพาะค่าแห่งลิขสิทธิ์ประเภทเดียวเท่านั้นที่ผู้มีเงินได้สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 40 แต่ไม่เกิน 60,000 บาท

ยิ่งกว่านั้นในทางปฏิบัติ เงินได้ประเภทนี้มีความยากในการพิจารณา โดยเฉพาะสัญญาที่รวมการขายสินค้า การถ่ายทอดเทคโนโลยีและค่าแห่งสิทธิอยู่ในสัญญาเดียวกันที่ผู้วางแผนจะต้องแยกออกค่าแห่งสิทธิทั้งหลายออกมาให้ชัดเจนด้วย เพื่อประโยชน์ในการคำนวณภาษีและการพิพาทกับกรมสรรพากร นอกจากนี้ ผู้เสียภาษีบางท่านมักเข้าใจผิดเกี่ยวกับเงินได้จากค่าแห่งสิทธิ เช่น เงินได้จากการจำหน่ายแผ่นซีดีเพลงซึ่งมีผลงานอันมีลิขสิทธิ์บันทึกอยู่ในแผ่นซีดีนั้น ผู้วางแผนภาษีจำเป็นต้องแนะนำผู้เสียภาษีเงินได้ที่เกิดจากการจำหน่ายแผ่นซีดีดังกล่าวว่าเงินได้นั้นมิใช่ค่าแห่งลิขสิทธิ์แต่เป็นเงินได้จากการขายสินค้าตามมาตรา 40(8) เป็นต้น ดังนั้น ในการวางแผนภาษีเงินได้ประเภทนี้ นักวางแผนจำเป็นต้องศึกษาแนวทางการตีความจากข้อหารือภาษีอากร และปรึกษากับนักกฎหมายภาษีอากรเพื่อความแน่นอนก่อนการวางแผนภาษีให้กับลูกค้า

นอกจากนี้ ผู้เรียนต้องทราบเกี่ยวกับการให้เช่าทรัพย์สินซึ่งเป็นเงินได้ตามมาตรา 40(5) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งกฎหมายยอมให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาได้ตามแต่ละประเภททรัพย์สินที่ให้เช่า เช่น การเช่าโรงเรือนที่ผู้ให้เช่าเป็นเจ้าของและการให้เช่ารถยนต์ กฎหมายให้หักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 30 ส่วนการให้เช่าสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ กฎหมายให้หักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 10 เป็นต้น

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

ศาสตราจารย์ไพจิตร โรจนวานิช และคณะ, คำอธิบายประมวลรัษฎากรภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, (กรุงเทพฯ : สมาคมนักวางแผนการเงินไทย), 2554

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา), 2553

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :

1. สามารถอธิบายคุณลักษณะสำคัญของทรัพย์สิน ทรัพย์สินและทรัพย์สินทางปัญญา และเงินได้ที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจเข้าลักษณะเป็นเงินได้ตามมาตรา 40(3) และที่ไม่เข้าลักษณะเป็นเงินได้ตามมาตรา 40(3)
2. สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างเงินได้ตามมาตรา 40(3) กับมาตรา 40(5) และมาตรา 40(8) ได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถอธิบายลักษณะเบื้องต้นของธุรกิจการให้เช่า และเงินได้จากค่าเช่าตามมาตรา 40(5)
4. สามารถวินิจฉัยประเด็นในสัญญาเบื้องต้นเกี่ยวกับเงินได้ตามมาตรา 40(3) และมาตรา 40(5) ได้
5. ปรับใช้กลยุทธ์ในการวางแผนภาษีกับเงินได้ตามมาตรา 40(3) และมาตรา 40(5)

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 9 : การวางแผนภาษีสำหรับผู้มีเงินได้จากการพาณิชย์ตามมาตรา 40(8)

ภาพรวมของเนื้อหา

เงินได้ตามมาตรา 40(8) เป็นเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับการค้าขาย การให้บริการ เงินได้จากธุรกิจ รวมถึงเงินได้อื่นๆ ที่มีลักษณะไม่อาจจัดเข้าเป็นเงินได้ประเภทต่าง ๆ ตามมาตรา 40(1) – 40(7) เงินได้ตามมาตรา 40(8) นี้จึงมีหลากหลายและมาปัญหาในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเงินได้ตามอนุมาตรา (มาตรา 40(8)) กับเงินได้มาตราอื่นๆ (มาตรา 40(1) – 40(7)) โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกรรมหรือสัญญาที่ประกอบด้วยเงินได้หลายประเภทในสัญญาเดียว

อย่างไรก็ดี ข้อดีของเงินได้ตามมาตรา 40(8) นี้ คือ เงินได้บางประเภทสามารถหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาในอัตราที่สูงกว่าเงินได้ตามมาตราอื่นๆ กล่าวคือ สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ตั้งแต่อายุ 65 จนถึงอายุ 85 ของรายรับ รวมทั้งหากมีค่าใช้จ่ายจริงมากกว่าที่กฎหมายกำหนดให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา ผู้เสียภาษีอาจเลือกหักค่าใช้จ่ายได้ตามจำเป็นและสมควร (ตามความเป็นจริง) ได้ด้วย ดังนั้น เงินได้ตามมาตรา 40(8) นี้จึงเป็นเงินได้ที่นักวางแผนภาษีต่างใช้เป็นกลยุทธ์ในการวางแผนได้ดีในระดับหนึ่ง

นอกจากนี้ เงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ก็เป็นเงินได้ตามมาตรา 40(8) ซึ่งมีความสำคัญเพราะเป็นเงินได้ที่สร้างรายได้ให้แก่ผู้มีเงินได้ค่อนข้างสูงตามราคาอสังหาริมทรัพย์ที่นับวันยิ่งเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งนอกจากจะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแล้ว ในบางกรณียังต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะด้วย อย่างไรก็ตาม เงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์บางกรณีกฎหมายได้ยกเว้นภาษีให้จึงเป็นช่องทางที่นักวางแผนภาษีอาจพิจารณาเพื่อใช้ประโยชน์จากกฎหมายดังกล่าวได้

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

ศาสตราจารย์ไพจิตร โรจนวานิช และคณะ, คำอธิบายประมวลรัษฎากรภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, (กรุงเทพฯ : สมาคมนักวางแผนการเงินไทย), 2554

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ : สำนักฝึกอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา), 2553

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)**เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :**

1. อธิบายลักษณะเงินได้ตามมาตรา 40(8) และประเภทของธุรกิจต่างๆ ที่ปรากฏในพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. สามารถจำแนกลักษณะของเงินได้ได้ตามมาตรา 40(8) ออกจากเงินได้ตามมาตรา 40(2)-(7) ได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถปรับใช้กลยุทธ์ในการวางแผนภาษีจากการดำเนินกิจการการพาณิชย์และการขายทรัพย์สินตามมาตรา 40(8) ได้อย่างถูกต้อง
4. สามารถคำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายกรณีการขายอสังหาริมทรัพย์ได้อย่างถูกต้อง
5. สามารถนำข้อกฎหมายที่ยกเว้นภาษีเงินได้หรือลดหย่อนภาษีเงินได้มาปรับใช้ในการวางแผนภาษีได้อย่างถูกต้อง

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 10 : แนวคิดในการวางแผนทรัพย์สินและมรดก

ภาพรวมของเนื้อหา

การวางแผนทรัพย์สิน และมรดก เป็นเรื่องสำคัญมากในซีกโลกตะวันตกมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้จากการการตั้งทรัสต์ในสมัยโบราณของชาวอังกฤษซึ่งแต่งตั้งให้บุคคลคนหนึ่งเป็นผู้จัดการทรัพย์สินของ ตระกูลที่ตนไปราชการสงคราม โดยหวังว่าหากตนรอดชีวิตกลับมาจากราชการสงครามทรัพย์สินนั้นจะออก เองเพิ่มขึ้นมาให้ตนและครอบครัวได้ใช้สอยในบั้นปลายชีวิต แต่หากตนไม่ได้กลับมาทำให้ผู้จัดการทรัพย์สินนั้น จัดการทรัพย์สินให้เป็นประโยชน์แก่ทายาทของตน

อย่างไรก็ดี สำหรับสังคมไทยนั้น มักไม่เห็นความสำคัญของการวางแผนทรัพย์สินและมรดกเท่าที่ควร ทำให้สถาบันครอบครัวเกิดความระแวงระส่ำส่ายอยู่ตลอดเวลาเมื่อผู้สร้างรายได้ให้ครอบครัวต้องมีย้ายถิ่นไป และ เกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจในสถาบันครอบครัวในที่สุด

ดังนั้น การวางแผนทรัพย์สินและมรดกจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและไม่อาจมองข้ามไปได้เพื่อความ ยั่งยืนทางเศรษฐกิจของสถาบันครอบครัว นักวางแผนการเงินควรเข้ามามีบทบาทในการวางแผนจัดการ ทรัพย์สินก่อนเสียชีวิต และเมื่อเสียชีวิตแล้ว

ในหัวข้อการเรียนรู้นี้จะเรียนรู้ในเรื่องของเป้าหมายในการวางแผนมรดก ประเภทของการจัดการ ทรัพย์สิน และบทบาทต่างๆ ของนักวางแผนการเงินกับการวางแผนมรดก

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

กิริติ กาญจนรินทร์, คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 6 ว่าด้วยมรดก, จัดพิมพ์โดยสำนักฝึกอบรม ศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2551

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :

1. สามารถอธิบายแนวคิด หลักการและประโยชน์ของการวางแผนการจัดการทรัพย์สินและมรดก
2. สามารถอธิบายประเภทและวิธีการจัดการทรัพย์สินและการวางแผนมรดก
3. สามารถอธิบายบทบาทของนักวางแผนการเงินในการวางแผนการจัดการทรัพย์สินและการวางแผนมรดก

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 11 : การจัดการทรัพย์สินในขณะมีชีวิต

ภาพรวมของเนื้อหา

การจัดการทรัพย์สินในขณะมีชีวิตสามารถทำได้หลายรูปแบบ การเรียนรู้หัวข้อนี้จะเน้นให้เรียนรู้เพียง 3 รูปแบบที่สำคัญ ได้แก่ การกระจายทรัพย์สินให้สมาชิกในครอบครัว การจัดตั้งบริษัทใหญ่ (บริษัทโฮลดิ้ง) เพื่อถือครองทรัพย์สิน การจัดตั้งทรัสต์เพื่อถือครองทรัพย์สิน

การวางแผนจัดการทรัพย์สินเหล่านี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นถึงข้อดีข้อเสียของการจัดการทรัพย์สินขณะมีชีวิต และนำวางแผนการเงินสามารถนำรูปแบบการจัดการที่เหมาะสมให้แก่ผู้รับคำปรึกษาได้ โดยการวางแผนในขั้นตอนนี้จะต้องคำนึงถึงข้อพิจารณาตามกฎหมาย รูปแบบของการจัดการทรัพย์สิน และธรรมเนียมครอบครัวเป็นสำคัญในการจัดการด้วย

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

กীরติ กาญจนรินทร์, คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 6 ว่าด้วยมรดก, จัดพิมพ์โดยสำนักฝึกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2551

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :

1. สามารถอธิบายวัตถุประสงค์และรูปแบบของการจัดการทรัพย์สินขณะมีชีวิต
2. สามารถอธิบายให้เห็นถึงข้อดีข้อเสียของการจัดการทรัพย์สินขณะมีชีวิต และสามารถนำรูปแบบการจัดการที่เหมาะสมให้แก่ผู้รับคำปรึกษาได้
3. สามารถจัดทำแผนการจัดการทรัพย์สินได้โดยตระหนักถึงกฎหมายและธรรมเนียมครอบครัว
4. ประยุกต์การวางแผนภาษีเข้ากับการจัดการทรัพย์สินขณะมีชีวิตได้เป็นอย่างดี

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 12 : การตกทอดทางมรดก

ภาพรวมของเนื้อหา

เมื่อเจ้ามรดกตาย ทรัพย์สินทั้งหมดของเจ้ามรดกย่อมตกทอดสู่ทายาทหรือผู้รับมรดกทันทีตามที่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติไว้ แต่อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะจัดการมรดกของ เจ้ามรดก เพราะมรดกนั้นมีมากมายหลายรูปแบบ จะต้องมีการรวบรวมมรดกทั้งหมดเสียก่อน และแบ่งให้กับ ทายาทอีกครั้งตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้

สิ่งที่จะต้องเรียนรู้ในการจัดการมรดก ผู้เรียนจะต้องทราบถึงการตกทอดของมรดก การแบ่งมรดก ระหว่างทายาท การทำพินัยกรรม ประเภทของพินัยกรรม ข้อพึงระวังในการทำพินัยกรรมต่างๆ การจัดการ มรดกตามพินัยกรรม เป็นต้น

นอกจากนี้จะต้องเรียนรู้ขั้นตอนต่างๆ ในการวางแผนมรดกเพื่อจัดทำแผนจัดการมรดกไปนำเสนอต่อ ผู้รับคำปรึกษา โดยเน้นการจัดการมรดกและการวางแผนภาษีเพื่อการโอนทรัพย์สินมรดกต่างๆ ไปสู่ทายาทได้โดย ไม่เกิดข้อพิพาทในภายหลัง

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

กীরดี กาญจนรินทร์, คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 6 ว่าด้วยมรดก, จัดพิมพ์โดยสำนักฝึกอบรม ศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2551

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :

1. สามารถอธิบายเนื้อหาเบื้องต้นของกฎหมายลักษณะมรดก การตกทอดมรดก และการแบ่งมรดกได้อย่าง ถูกต้อง
2. สามารถจัดทำแผนจัดการมรดกให้ตกทอดไปสู่ทายาทได้โดยไม่เกิดข้อพิพาทระหว่างทายาทในภายหลัง
3. สามารถประยุกต์การวางแผนภาษีกับการวางแผนมรดกได้อย่างถูกต้อง

ชุดวิชาที่ 5:

การวางแผนภาษีและมรดก (Tax and Estate Planning)

หัวข้อการเรียนรู้ที่ 13 : กระบวนการวางแผนจัดการทรัพย์สินและมรดก

ภาพรวมของเนื้อหา

ผู้วางแผนทางการเงิน สามารถแนะนำผู้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนมรดกได้จะต้องกระทำอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้เกิดประสิทธิผล โดยขั้นตอนในการวางแผนมรดกนี้ได้แก่ การศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังและเป้าหมายของลูกค้า การรวบรวมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง การเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียระหว่างการจัดการทรัพย์สินขณะมีชีวิตและการจัดการมรดก การนำเสนอแผนการจัดการมรดกต่อลูกค้า เป็นต้น ผู้วางแผนทรัพย์สินและมรดกที่ดี จะต้องนำความรู้ทางกฎหมายมรดกและกฎหมายภาษีอากรมาปรับใช้อย่างเหมาะสม และคำนึงถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของนักวางแผนที่มีต่อผู้รับคำปรึกษา

หนังสืออ่านประกอบการสอบ (Reading Assignments)

กิริติ กาญจนรินทร์, คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 6 ว่าด้วยมรดก, จัดพิมพ์โดยสำนักฝึกอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2551

หนังสืออ่านเพิ่มเติม (Suggested Readings)

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Learning Outcomes Statement: LOS)

เพื่อให้ผู้เข้าสอบ :

1. สามารถอธิบายขั้นตอนการวางแผนมรดกได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
2. สามารถวิเคราะห์และสรุปความคาดหวังและเป้าหมายของลูกค้าได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง
3. สามารถรวบรวมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องในการวางแผนจัดการทรัพย์สินและมรดกของผู้รับคำปรึกษาได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
4. สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียระหว่างการจัดการทรัพย์สินขณะมีชีวิตและการจัดการมรดกได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง
5. สามารถนำเสนอแผนการจัดการมรดกต่อผู้รับคำปรึกษาได้อย่างถูกต้อง
6. เข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบของนักวางแผนการเงินต่อผู้รับคำปรึกษาเป็นอย่างดี